The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA

A M E R I K A

Latviešu laikraksts Amerikā

nās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, MAY 4, 1960. 36./965. n-rs TREŠDIEN, 1960. GADA 4. MAIJĀ 10. gads.

BRITU KOPVALSTS MINISTRU PREZIDENTI LONDONĀ

Valdību galvas spriedīs, kādā veidā ķerties pie Dienvidafrikas jautājuma iztirzāšanas

3. maijā Anglijas galvaspilsētā atklāja 10. Britu Kopvalsts pēckara konferenci, kurā piedalās ministru prezidenti no visas Kopvalsts.

Nule kā sāktā konference var izvērsties par vienu no vissvarīgākajām pēdējos gados. Un, proti, sarunas notiek īsi pirms 16. maijā Parīzē paredzētās galotņu konferences. Tas Mekmillenam dod iespēju uzklausīt pārējo ministru prezidentu domas pirms satikšanās ar Chruščevu.

Bet ministru prezidentiem šodien jāpārspriež vēl kāds pavisam ārkārtējs jautājums un, proti, rašu šķirošanas jeb apartheida politika Dienvidafrikā. Pēdējā ir piedraudējusi, ka gadījumā, ja šo jautājumu apsprież oficiālā sēdē, Dienvidafrikas pārstāvis sēdi atstās un konferences tālāko gaitu boikotēs. Dienvidafrika ir vienmēr deklarējusi, ka rašu politika ir tās iekšējs jautājums, par kuņu citām valstīm nav nekāda teikšana.

Dienvidafrikas uzstāšanās dēļ ļoti iespējams, ka ministru prezidenti šo jautājumu pārrunā vienīgi neformālās sēdēs, privātsarunu līmenī, kas nozīmētu, ka nekādus formālus lēmumus šai lietā nevarēs pieņemt.

ASV raktuvju sab-bu Kubā slēgs

Ministru prezidenta Kastro negudrās saimniekošanas dēļ bez darba būs jāpaliek 1.500 Kubas strādniekiem. Nespēdama izturēt 25% augsto nodokli visiem minerālēksportiem, durvis slēgs Sav. Valstu interesēm piederošā Mao līča raktuvju sabiedrība, kas pašreizējos apstākļos nevar atļauties turpināt darbu.

Jaunas raķetes

Sav. Valstu kaŗa flotes zinātniekiem šī gada 14. aprīlī sekmīgi izdevies raķetes Polaris mēģinājuma šāviens. Ar minēto raķeti tiks apgādātas modernās amerikāņu atomzemūdenes, kas to varēs izšaut neiznirstot. Mēģinājuma šāviesn noticis no vairāk kā 100 pēdu dziļuma.

ARĪ TURKU STUDENTI DUMPOJAS

Ankarā un Istanbulā noliegtas visas publiskās sanāksmes. Demonstrāciju turpināšanās gadījumā valdība piedraudējusi studentiem sūtīt pretī kaŗaspēku.

Istanbulā. Pēc pagājušās ceturtdienas demonstrācijām Istanbulā un dienu vēlāk Ankarā — Turcijā iestājies relātīvs klusums. Demonstrāciju iemeslus un sekas pašreiz iztirzā politiķi, valdošai un opozicijas partijai mēģinot uzvelt vainu viena otrai. Turcijas ārlietu ministrs Zorlu rēķinās ar varbūtību, ka dumpīgo studentu vidū bijuši komūnistu aģenti. Bet par galvenajiem vainīgiem komūnisti tomēr netiek ieskatīti.

Ministru prezidenta Menderesa valdība, kuŗai parlamentā ir trīsreiz vairāk deputātu nekā opozicijai — tautas republikāņu partijai, apgalvo, ka pēdējā vainīga demonstrāciju sākšanā, sabotāžā un subversijā. Republikāņi valdības apgalvojumus kategoriski noliedz, paskaidrojot: ja demonstrācijas pret valdību vispār sākušās, tad tikai tādēļ, ka Menderess ierobežojot turku politisko brīvību. Tādēļ gluži dabiski, ja studējošā jaunatne saceļoties pret šādu demokratijas ierobežošanu.

Meklē signālus

Rietumvirdžinijā amerikāņu zinātnieki pirmoreiz uzsākuši sistēmatiski meklēt uztveramus signālus no starpplanētu telpas — signālus, kādus eventuāli varētu raidīt intelliģentas radības triljoniem jūdžu attālumā no zemes. Ziņu uztveršanai uzstādīts 85 pēdu radio teleskops.

JAUNIEŠU IESVĒTE MONTREĀLĀ

Montreālas latviešu Trīsvienības draudzē iesvētītie — 1. r. no kreisās: Izolde Mucenieks - Plūme un māc. A. Voitkus. 2. r.: Ieva Irēne Tērauda, Dace Grebzde, Ilze Līvija Sellera un Ivars Strazdiņš. Foto Reinh. Sīmanis.

DAUGAVAS VANAGU DARBS UN UZDEVUMI

DV ASV delegātu 10. pilnsapulce Ņujorkā

II

Sekmīgs bijis pirmais mēģinājums dot zināmu ierosmi pašdarbībai, aicinot talkā radītājus kultūras darbiniekus un izdodot vīru koŗa dziesmu krājumu „Vīru balsis". Komponistu atsaucība bija ļoti liela. Arī koŗi krājumu uzņēma ļoti atsaucīgi: vīru koŗi ASV, Kanadā un Austrālijā to iegādājās 100%. Pavisam pārdoti un brīveksemplāros izsūtīti (komponistiem, periodiskiem izdevumiem u. c.) 593 eksemplāri. Tas ir apmēram skaits, cik brīvajā pasaulē vīru koŗu dziedātāju. Sevišķi atzīmējams Austrālijas Kultūras fonds, kas iegādājās krājumu visiem Austrālijas vīru koŗu dziedātājiem.

DV dienas pagājušā gadā zemes valdes uzdevumā rīkoja Milvoku apvienība. Pēc objektīviem datiem pagājušo DV dienu svētku programma bija visplašākā, kāda līdz šim organizēta. Blakus apvienoto vīru koŗu koncertam notika V. Ozoliņa jaundarbu koncerts, teātŗa izrāde, kultūras skate un arī divas balles. Arī apmeklētāju bija vairāk, bet, protams, vairāk arī izdevumu, tāpēc arī atlikums bija mazāks kā DV dienās Čikāgā un Kalamazū."

Informācijas daļas vadītājs Edg. Peniķis savā kārtējā ziņojuma ievadā atzīmē, ka pēc sekmīgiem 15 darbības gadiem DV ir latviešu sabiedriskā dzīvē iekaŗojuši redzamu un paliekošu vietu. DV stiprums slēpjas organizācijas plašajos apjomos visā brīvajā pasauē, kas arī garantē DV organizācijas ilgstošu pastāvēšanu.

E. Peniķis uzsver, ka informācijas laukā nozīmīgākais ir preses atbalsts un pašu informācijas darbinieku aktivitāte apvienībās un sadarbība ar Zemes valdes informācijas daļu. Arī apbu apkārtraksti spēlē ievērojamu lomu ap-bu darbības atspoguļošanā un notikumu vēsturiskā dokumentēšanā.

Par DV lietas propagandētājiem ieskatāmas tradicionālās DV dienas, kas latviešu sabiedrībai parāda DV spēku un darbības apjomus. Tas pats sakāms par katru labu DV sarīkojumu, bet sevišķi pieminami DV rīkotie vaŗoņu atceres akti un Latvijas nozīmīgo svētku dienu piemiņas sarīkojumi.

Sakarā ar DV ASV 10 gadu darbību pagājušā gada beigās, informācijas daļa, sadarbībā ar apvienībām un kopām, sagatavojusi kopēju darbības pārskatu.

DV, kā jau agrāk, tā arī pagājušā gadā ir nepārtraktí stāvējuši savās sarga vietās un vienmēr ātri reaģējuši uz ienaidnieka parādīšanos. Tie piedalījās protesta demonstrācijās Chruščeva viesošanās laikā.

Noslēgumā informācijas daļas vadītājs konstatē, ka vislabākais un tiešākais propagandētājs ir viņu darbs apvienībās un kopās, un par cik šis darbs ir iespaidīgi organizēts, par tik arī latviešu sabiedrība dāvā tam savu uzticību un atsaucību.

Sekretārs, V. Lagzdiņš ziņo, ka viens no svarīgākajiem notikumiem DV ASV dzīvē pagājušā gadā bijis Dimoines apv-bas nodibināšanās (Aijovā), pateicoties V. Palka lielajai aktīvitātei. Līdz ar to ASV darbojas 19 apvienības un 7 kopas. Ir audzis arī biedru skaits, un uz š. g. 1. janvāri ASV pavisam ir 1.699 biedri, no kuŗiem 345 Vanadzes.

Bez jaunās Dimoines apv-bas, kas DV saimi palielinājusi par 35 biedriem, lielāku biedru skaita pieaugumu devušas sekojošas apv-bas: Čikāga (16), Bostona (11), Milvoki (9), un Mineapole (9). Pēdējo triju gadu laikā biedru skaits pieaudzies par 267.

(Nobeigums 2. lpp.)

Propagandas brauciens no krasta līdz krastam

ALA's valdes sēdē Ņujorkā Informācijas biroja vadītājs N. Trepša ziņo, ka pretkomūnistisko lekciju cikls turpinās, tas devis labus rezultātus, katru lekciju noklausās 50-60 cilvēku. Lekcijas uzņem skaņu lentās, tās pieprasa arī no citiem centriem. Sekmīgi turpinās vēstuļu rakstīšanas akcija sakarā ar virsotņu konferenci. Darbojas īpaša komisija, kas sniedz padomus, kam un kā rakstīt. Noteiktās vietās dežurē jaunās paaudzes izpalīgi, lai vēstules uzrakstītu pareizā angļu valodā. Informācijas birojs apspriedis projektu „Apspiesto tautu nedēļā" sarīkot propagandas braucienu no krasta līdz krastam. Viens latviešu centrs karogu novestu līdz nākošajam, un brauciens beigtos pie Brīvības statujas Ņujorkā. Šis pasākums notiktu ALA's un ALJA's protektorātā.

Pārrunāja Ņudžersijas latviešu apvienoto organizāciju ierosinājumu dibināt Latvijas atbrīvošanas fondu, ko izlietotu Informācijas biroja vajadzībām. Pr-dis P. Lejiņš domā, ka īpašs fonds nebūtu vajadzīgs, jo visa darbība risinās Latvijas atbrīvošanai. Ja kāds grib ziedot informācijas vajadzībām, tad ALA šo ziedojumu arī nodos šim mērķim, kā tas jau notiek. Ņudžerzijas latviešu pārstāvji piedalījās kā novērotāji ALA's valdes sēdē Filadelfijā, bet pēc tam ar jauniem ierosinājumiem nav nākuši.

Sēdes beigās priekšsēdis P. Lejiņš pateicās valdes locekļiem par veikto darbu. Notecējušajā gadā ALA'i bija jāveic divas svarīgas akcijas — sakarā ar Chruščeva viesošanos ASV un tagad, gatavojoties virsotņu konferencei. Latvieši parādījuši lielu atsaucību ALA's pasākumiem. Ziedojumos ALA's darbības paplašināšanai ienācis vairāk kā agrāk. Ziedojumu akcija Kultūras fondam nav vēl beigusies.

NEATLIKSIM UZ RĪTDIENU!

Gadu mija organizāciju dzīvē ir svarīgs laiks. Tad gada sapulcēs valdes sniedz pārskatus par pagājušā gadā veikto un nosprauž vadlīnijas turpmākajai darbībai.

LNAK kārtējā padomes sesija notika š. g. februāra beigās. Jaunievēlētā valde saņēma uzdevumus nākošajam gadam. Bet mēs zinām, ka, lai kaut ko paveiktu, nepietiek tikai ar labu gribu un karstu sirdi. Ir vajadzīgi arī līdzekļi.

Līdzekļu sagādē LNAK darbam ievērojamu, ja ne galveno daļu, dod LNAK dalībnieku maksas. Gada laikā tās arī ienāk apmēram budžetā paredzētā apmērā. Tikai jautājums — kuŗā laikā? Izrādās, ka, tuvojoties gada beigām, dalībnieku naudas ienāk pastiprinātā kārtā, lai nepaliktu parādnieki, lai varētu piedalīties organizācijas gada sapulcē u. t. t. Bet kā tad ar pašas organizācijas darbību, ja līdzekļi sāk ienākt tikai gada beigās?

Tāpēc savas maksas kārtosim jau tagad, lai valde varētu sekmīgi veikt tai uzticētos pienākumus.

LNAK darbības maksa ir $1.- gadā, maksājot to LNAK birojam tieši, bet, kārtojot to caur organizācijām (draudzēm, biedrībām u.c.), tā ir 50 centu gadā. Maksājumus kārtojot, lūdzam tos sūtīt uz sekojošu adresi:

Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal "A" Toronto, Ont., norādot, kādai vajadzībai nauda sūtīta, atzīmējot sūtītāja vārdu un adresi.

Atgādinām un lūdzam tautiešus padomāt, cik tas svarīgi, ja piedalāmies vietējo latviešu organizāciju un draudžu dzīvē. Kā zināms, organizācijas atbalsta mūsu centrālo pārstāvniecību LNAK, un tā netieši Jūsu aktivitāte nāk par labu visam kopējam darbam, ko veic LNAK.

A.Rožkalns
LNAK biedrznis.

DV svētku rīcības komitejas

uzdevumā aicina pieteikties 32. grenadieŗu pulka cīņas biedrus mūsu kaujas karoga pasniegšanas ceremonijā svinību laikā.

Rakstiet vai zvaniet (pēc plkst. 6 vak.) N. Līdakam, 50 Aberdeen Ave., Toronto, Ont., Canada, tel. WA 3-5280.

DR. B. KOKINA GODINĀŠANA

Toronto latviešu katoļu draudzes prāvesta Dr. B. Kokina 25 gadu garīdznieka jubilejas svinības notiks 8. maijā.

Plkst 11.30 būs dievkalpojums Ņūmana kluba baznīcā. Tūliņ pēc dievkalpojuma Ņūmana kluba zālē draudze apsveiks jubilāru, pasniedzot dāvanu. Plkst. 5 p.p. Sv. Agneses baznīcas zālē, Dundas un Grace ielu stūrī, kopīgs azaids ar jubilāra godināšanu.

GATAVOJAS GALOTŅU KONFERENCEI

TURCIJĀ SARUNAS UZSĀKUŠI ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS VALSTU ĀRLIETU MINISTRI

Istanbulā. Gatavojoties galotņu konferencei ar Chruščevu, Rietumi turpina rūpīgas savstarpējas sarunas, lai uzklausītu visu domas un apsvērtu visas varbūtības. Londonā šo jautājumu iztirzās Britu Kopvalsts ministru prezidenti, kuŗiem neatliekamas arī debates par Dienvidafrikas rašu šķirošanas politiku. Istanbulā jautājumus, kas varētu pacelties lielvalstu valdību galvu konferencē, nule kā sākuši iztirzāt Ziemeļatlantijas organizācijas ārlietu ministri.

Priekšsarunās sastapās vienīgi Sav. Valstu, Anglijas, Francijas un Rietumvācijas ārlietu ministri, kuŗiem vēlāk pievienojās Grīns no Kanadas un Italijas ārlietu ministrs Seņī. Vispārējos vilcienos pārrunāja valdību problēmas sakarā ar konferenci, kas sāksies 16. maijā Parīzē, kā arī atbruņošanās jautājumus. Kā zināms, atskaitot Rietumvāciju, pārējās piecas minētās valstis pārstāv Rietumus atbruņošanās sarunās Ženēvā.

TĻB sestdienas skolas Mātes dienas sarīkojumā Toronto 3 gadus vecā Laima apsveic savu māmiņu, pasniedzot viņai sārtu rozes ziedu. J. Kreiļa uzņ.

POĻI CĪNĀS PAR RELIĢIJAS BRĪVĪBU

Iestāžu mēģinājums iejaukties poļu reiliģiskajā dzīvē beidzies ar demonstrācijām un sadursmēm divās pilsētās.

Pagājušās nedēļas nogale Polijā iezīmējās ar demonstrācijām divās pilsētās, atgādinot valdībai, ka tā ar savas tautas reliģisko brīvību nevar jokoties un ka mēģinājums to apspiest var maksāt ļoti dārgi.

Demonstrāciju sākums meklējams Nova Hutas pilsētiņā, netālu no Krakovas, kur kādu apbūves gabalu, rezervētu baznīcas celšanai, vietējās iestādes bija izlēmušas izlietot skolai. Apbūves gabals bija apzīmēts ar krustu un, kad pirms pamatu rakšanas krustu aizvāca, vietējie katoļi devās protesta demonstrācijas gājienā, kas savukārt izraisīja sadursmes ar policiju. Vairāk kā 50 personu tika apcietinātas, un bija arī ievainotie.

Arī Olstinas demonstrāciju un sadursmju pamatā redzams komūnistu mēģinājums apspiest poļu reliģisko brīvību. Katoļticīgie pilsētas idzīvotāji gribēja sarīkot sagaidīšanu Čenstochovas Melnās Madonnas gleznai, poļu katoļu svētākai emblēmai, kas pašreiz tiek vesta no pilsētas uz pilsētu. Kad policija sagaidīšanu negribēja atļaut, sākās demonstrācijas: pie mājām parādījās poļu nacionālās krāsas un, protams, sekoja demonstrantu apcietināšanas.

18. JŪNIJĀ

Piedalieties pretkomūnistiskās demonstrācijas auto braucienā uz Otavu!

PIETEIKŠANĀS

līdz 12. maijam, ieskaitot, uzdodot vārdu, telefona numuru vai arī adresi. Toronto un apkārtnē dzīvojošiem latviešiem jāpiesakās: Latviešu informācijas centram, tel. HU 9-4448, zvanīt vakaros.

Hamiltonā: E. Breikšam, 174 Main St. W., Apt. 22, Hamilton, Ontario, tel. JA 8-2201, zvanīt vakaros.

Londonā: G. Brikmanim, 864 Hellmuth Avenue, tel. GE 2-0113, zvanīt vakaros.

Sv. Katrīnēs: K. Freimanim, 25 Chaplin Street, St. Catharines, Ont., tel. MU 2-9410.

Niagarā: P. Treijeram, 706 Eastwod Crescent, Niagara Falls, tel EL 4-0653, zvanīt vak.

Bramptonā: J. Grodnim, 37 Wellington St. E., Brampton, Ontario, tel. GL 1-5118, zvanīt vakaro.

Šī protesta demonstrācija, kā jau ziņots, notiek sakarā ar Latvijas 20 gadu okupāciju — 17. jūnija zīmē.

Brauciens paredzēts auto mašīnās; katrā būs 4-5 braucēji ar attiecīgiem plakātiem. ko nest gar Padomju sūtniecību Otavā.

Demonstrācijas mērķis — pievērst Kanadas valdības, preses un iedzīvotāju uzmanību mūsu tautas liktenim. Tāpēc braucienam jābūt grandiozam — lūgti piedalīties visi auto īpašnieki un pārējie latvieši.

DV kongresa dalībniekus uzrunā V. Hazners. Pa kr. pie galda prof. P. Lejiņš un Dr. V. Māsēns. B. Rozīša foto.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

STRĀDNIEKU NEMIERI „STRĀDNIEKU PARADĪZĒ"

L. A. slejās jau atzīmēts, ka lielā Amerikas kontinenta prese, ar dažiem izņēmumiem, vāji informē savus lasītājus par strādnieku nemieriem Padomju Savienībā, kas sākās pagājušā gada rudenī. Tagad, 27. aprīļa numurā, lielais Toronto rīta laikraksts cekautrīgi priekšpēdējā lappuspusē ievietojis „New York Times" savākto informāciju šinī jautājumā. Liekas, ka arī šim citādi labi informētajam laikrakstam nav izdevies ar savu līdzstrādnieku tīkla palīdzību iegūt informāciju par padomju varai tik sāpīgajiem jautājumiem. Tiešām var apbrīnot, cik labi sarkanā vergu imperija prot noslēpt no brīvās pasaules savas nebūšanas!

No šiem ziņojumiem, neatkārtojot mūsu laikrakstā jau sniegtās ziņas, secināms, ka arī citās Padomju Savienības vietās aug strādnieku nemieri, ne tikai Rietumsibirijā un Kazachstanā.

Ziņojumos no dažādām pilsētām minētas strādnieku sapulces ar visai sakarsētu atmosfairu, kas jau atgādina īstus nemierus.

Tā kā sīkākas ziņas par strādnieku neapmierinātību nav no šiem avotiem iegūstamas, tad atliek uzmanīgi sekot tam, ko var izlasīt starp rindām pašu padomju laikrakstos. Daži norādījumi uz strādnieku lielo neapmierinātību atrodami t. s. ārodbiedrību laikrakstā „Trud." Tā, piem., šis laikraksts ziņo, ka 6. ogļraču kongresā izskanējušas nopietnas sūdzības par iestādēm, kas nosaka algu politiku. Nesenajā Latvijas arodbiedrību kongresā uzklausīti ziņojumi par nopietniem trūkumiem un kļūdām algu plānošanā mašīnrūpniecības, pārtikas un zvejas uzņēmumos. (Iebaidītie latviešu strādnieki, acīmredzot, nav uzdrošinājušies tik krasi uzstāties, kā viņu krievu tautības kollēgas!). Līdzīgā Turkmenistānas kongresā runāts par nopietnām kļūdām algu plānošanā naftas strādniekiem un patēriņa preču ražošanā.

Komūnistu partijas oficiālais žurnāls „Komūnists" pirms diviem mēnešiem atzinās, ka jaunā algu sistēma nozīmējot — strādniekiem uz rokas izmaksāt mazāk nekā agrāk. Pēc šī žurnāla vārdiem, dažu strādnieku „nepamatoti augstie ienākumi" pagātnē bijuši izskaidrojami ar produkcijas normām. Tās strādnieki varējuši pārsniegt un tādā ceļā iegūt daudz „bonusu". Strādnieki algu ziņā esot bijuši klasificēti augstāk, nekā attaisnotu viņu prasme un sniegumi.

Noskaidrojas arī daudziem strādniekiem uzliktās augstākas darba normas, lai, kad īstenos sen apsolīto 42 stundu darba nedēļu tagadējās 46 stundu nedēļas vietā, nebūtu jāpieņem jauni strādnieki — visu darbu varētu veikt 42 stundās ar tiem pašiem strādniekiem. Sakarā ar strādnieku izpeļņas samazināšanu, novērotas dusmas, saīgums un nepatika pat augstāk atalgoto strādnieku un administrācijas personālā, jo arī viņu algas reducētas, kaut gan tas bija domāts, lai sašaurinātu nevienlīdzību padomju pilsoņu starpā. Kā „Komūnists" ziņo, agrāk attiecības starp rūpnīcas direktora un priekšstrādnieka algām svārstījās no 3-1 līdz 5-1, bet starpība samazināta no 2-1 līdz 3-1. (Raksturīgi, ka starpības salīdzināt nav ņemta strādnieka caurmēra alga ar direktora algu, bet gan priekšstrādniea alga!)

„Egalitārisma" īstenošanas procesā cietuši arī lutinātie izcilie mākslinieki. Tādi vīri, kā vijolnieks Dāvids Oistrachs un pianists Emīls Gilels, kas bieži saņēma tūkstošus (dolaros lēšot) par vienu vienīgu koncertu, tagad it kā saņemšot atalgojumu, kas būšot, dolaros pārlēšot, tālu zem $500.00! Protams, nekas nav minēts, ka vislabāk atalgotie „jaunās šķiras" valdošie vīri būtu arī sev apcirpuši milzīgos ienākumus.

Pirms kāda laika pasaules presē bija minēts, ka pats Chruščevs gadā izpelnot, pārlēšot dolaros, līdz $250.000.00, un esot visbagātāk atalgotais valdnieks visā pasaulē.

Budzis.

Helgu Brasli un Jāni Kravi māc. A. Lūsis salaulāja 23. aprīlī Sv. Trīsvienības baznīcā, Toronto.

Ritu Luksu un Arvīdu Krastiņu 23. aprīlī Sv. Andreja baznīcā, Toronto, salaulāja māc. A. Čops. Foto: A: Jānītis.

DAUGAVAS VANAGU DARBS . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Valde 1959. gadā noturējusi 8 sēdes Cikāgā un Milvokos, bet bez tam notikušas darba apspriedes ar atsevišķiem valdes locekļiem pēc vajadzības. Izdoti 11 apkārtraksti, katrs 120 eksemplāros. Izstrādāti šaušanas sacīkšu noteikumi. Tāpat izstrādāti un iesniegti ALA'i tālākvirzīšanai noteikumi Minsteres latviešu ģimnazijas uzturēšanai.

Administratīvais darbs Zemes valdē, tāpat kā agrākos gados, veikts katram daļas vadītājam kārtojot sarakstī savā nozarē, pie kam algoti darbinieki nav šai darbā piesaistīti.

Aprūpes daļas vadītājs J. Utināns ziņo, ka pagājušā gadā DV ASV aprūpes laukā var atskatīties uz pieaugošiem panākumiem līdzekļu iegūšanā. Par dzelzs likumu ir kļuvis noteikums, ka aprūpes līdzekļi izlietojami tikai tiešai aprūpei. Ziedojumu vākšanas akcijas notiek divreiz gadā: Ziemassvētkos un uz 14. jūniju, pie kam pēdējā akcijā iegūtie līdzekļi tiek izlietoti tikai palīdzībai aiz dzelzs aizkara. Par abām akcijām pagājušā gadā kopā ienācis $16.545,58, pie kam aprūpes līdzekļos no organizācijas līdzekļiem (sarīkojumu u.c. ieņēmumi) pārskaitīti $4.555,78.

DV ASV sniegtais materiālais atbalsts 1959. gadā raksturojas sekojošiem skaitļiem: palīdzība ASV — $4.216,20, palīdzībai Vācijā $5.329,50, Austrijā — $1.315,-, aiz dzelzs aizkara — $5928,05, palīdzībai dažādās vietās $135,50.

Viss palīzības darbs kopš 1958. g. centrālizēts, atstājot atsevišķu personu aprūpi katras aprūpējamo zemes DV vai, kur tādu nebūtu, citas latviešu organizācijas ziņā un atbildībā. Tāpat tiek arī sistēmatizēta un taisnīgi kārtota palīdzība ciņu biedriem un to piederīgiem ārpus DV darbības loka. Kopš šis akcijas uzsākšanas 1957. g. beigās, DV ASV nosūtījusi 383 palīdzības sūtījumus.

Pēc ilgām un neatlaidīgām pūlēm pagājušā gadā izdevās izkārtot no Vācijas izceļojušo kara invalīdu, atraitņu, bāreņu un karavīru vecāku pensiju saņemšanas tiesību atjaunošanu. Šīs pensijas, rēķinot mūsu valūtā, gan nav lielas, bet to saņēmējiem tās dod arī morālu gandarījumu par viņu tiesību ievērošanu. Lielākā daļa pensiju pieprasītāju tās ir arī sākuši saņemt, bet kritušo apgādnieku vecāku pensiju piešķiršana ir vēl problēmatiska, jo saistīta ar pašu pārējo apgādnieku ienākumiem.

Aprūpes darba saskaņošanā starp ASV latviešu organizācijām gūti panākumi, jo ALA's aprūpes biroja koordinācijas padomei pirmoreiz pag. gadā bija iespējams dot pārskatu par apvienoto līdzekļu izlietošanu. Ja nākotnē arī pārējās aprūpes organizācijas pieslēgtos DV ASV centralizētās aprūpes principiem, tad aprūpes darba saskaņošana visā ASV apmērā būtu ieskatāma par nokārtotu.

Blakus materiālai aprūpei zemes valde apsver veidus garīgās aprūpes pastiprināšanai, it sevišķi attiecībā uz trūcīgajiem ciņu biedriem, kam varētu daudz garīga veldzējuma dot ar vērtīgu latviešu koncertu, aktu, priekšlasījumu un teātra izrāžu atskaņošanu skaņu lentā, kuras varētu ieskaņot pašu DV sarīkojumos un kas neprasītu pārāk lielus līdzekļus.

DV ASV valde ar pateicību atzīmē apvienību un kopu vadošo darbinieku un katra DV pūles un ziedoto laiku aprūpes līdzekļu sagādē, kas devis iespēju tik daudz materiāli un līdz ar to arī morāli atbalstīt mūsu aprūpējamos.

„Šis gan ir tikai sākums, jo mūs gaida lieli pienākumi un uzdevumi, bet no līdz šim pieredzētā mēs esam mācījušies pazīt sevi un savus uzdevumus, kas mums ļauj ar paļāvību turpināt pasākto. Uz to lai mums visiem palīdz Dievs," ar šiem vārdiem savu ziņojumu beidz J. Utināns.

Vanadžu lietu referente pie DV ASV valdes V. Freija ziņo par Vanadžu sadarbības organizēšanas priekšdarbiem. Pašlaik ASV darbojas pie apvienībām 345 Vanadzes. Referente domā, ka apvienību vadībām būtu jāatrod iespējas Vanadžu atbalstīšanai kopēju sarīkojumu noorganizēšanai reizi gadā ASV mērogā, jo Vanadzēm kopīgi pārrunājami un saskaņojami daudzi svarīgi sadarbības jautājumi.

Nākošā Vanadžu sanāksme paredzēta š. g. DV dienās Klivlendā, septembra sākumā.

Jaunatnes lietu kārtotāja J. Peniķa ziņojumu nolasa sekretārs V. Lagzdiņš:

„Jau vairākus gadus blakus citām sabiedriskām organizācijām ASV darbojas aktīvas jaunatnes organizācijas, kuru darbība ir nodrošinājums visiem latviešu sabiedriskajiem pasākumiem nākotnē. DV darbība jaunatnes laukā galvenokārt izpaudusies atbalstot pašu jauniešu pasākumus, nevis tieši jaunatnes organizēšanā un vadīšanā. ALJA's kursi un konferences jaunatnes vadītājiem, Kultūras seminārs un nesen nodibinātais jaunatnes apgāds Ceļinieks, ir pasākumi, kurus visa latviešu sabiedrība augsti novērtē un ... par šiem jaunatnes pasākumiem. DV un jaunatnes organizācijas, sevišķi ALJA's, savstarpējās attiecības bijušas vienmēr tuvas un sirsnīgas, un DV ASV valdes pienākums ir šīs attiecības tālāk stiprināt un rūpēties par vēl ciešāku sadarbību."

DV Mēnešraksta lietu kārtotājs K. Kuzulis ziņo sapulcei, ka šai laikā novērota neliela samazināšanās abonentu skaita ziņā, kas izskaidrojams ar dažu abonentu atraušanos no maksas kārtošanas.

Revizijas komisijas ziņojumu nolasa Ņujorkas apvienības revizijas komisijas loceklis O. Baumanis, atzīstot, ka zemes valde saimniekojusi taupīgi un budžeta robežās, pie kam līdzekļi piešķirti lietderīgi. Valde veikusi lielu darbu bez algota darba spēka palīdzības, un revizijas komisija atzīst, ka valdei pienākas delegātu sapulces pateicība, ko tā izsaka.

Goda tiesas ziņojumu nolasa loc. K. Kuzulis. Goda tiesa gada laikā izšķīrusi tikai vienu lietu, vairāk iesniegumu nav bijis.

Debatēs A. Līdacis ierosina domu par DV Mēnešraksta apmēra paplašināšanu, ko atbalsta E. Peniķis. Bez tam A. Līdacis ieteic vairāk kopt latviešu valodu mūsu apkārtrakstos un citos izdevumos.

Pilnsapulcē piedalās delegāti no 19 apvienībām ar 22 balsīm.

No atsevišķo apvienību ziņojumiem izskan liels darba prieks, pienākumu palielināšanās un jaunu uzdevumu uzņemšanās, kā aprūpes laukā, tā kultūrālās dzīves rosināšanā, un jaunatnes ieinteresēšanā DV mērķiem.

Septiņu DV kopu darbību raksturo sekretārs V. Lagzdiņš, uzsverot, ka tās darbojas mazās latviešu kolonijās, bet vairākas no tām sniedz jūtamu palīdzību aprūpes darbā.

Tālāk pilnsapulce pieņem DV darbības noteikumus. Par kandidātiem DV priekšnieka amatam uzstāda V. Janumu un V. Hāzneru. Tālāk pieņem lēmumu, ka DV CV loceklis ir DV ASV priekšnieks.

Pilnsapulce pārunā grupu apdrošināšanas jautājumu un atzīst to par vēlamu.

Aprūpes vadītājs ierosinājis priekšlikumu izteikt sevišķu pateicību aprūpes darba veicējiem, ziedotājiem un darba veicinātājiem, ko sapulce pieņem ar aplausiem. (Nobeig. sekos).

IGAUŅI IEGUVUŠI NAMU TORONTO

Igauņiem Toronto gadījies ļoti izdevīgs pirkums. Tie nopirkuši bij. skolas ēku, 958 Broadview Ave. par 101.000 dol. skaidrā naudā. Vajadzīgo naudu aizdevuma veidā viņi savākuši vienas nedēļas laikā.

Igauņu kolonija Toronto jau agrāk bija iecerējusi celt savu namu. Pag. gadā nopirka arī gruntsgabalu par 125.000 dol. un gatavojās sākt būvdarbus. Dabūjuši zināt, ka pilsēta pārdod bij. skolas ēku, igauņi nolēma to pirkt un savu gruntsgabalu pārdot. Pilsēta namu pārdeva tikai pret samaksu skaidrā naudā. Tā kā igauņi nevarēja tik ātri savu gruntsgabalu pārdot, sāka vākt aizdevumus. Atsaucība bija liela. Igauņu koŗa locekļi vien aizdeva $10.000. Vienas nedēļas laikā bija savākts 104.260 dol., un namu varēja nopirkt.

Skolas ēka ir divu stāvu (6 klases). Pie ēkas ir liels gruntsgabals, kurā paredzēts ierīkot pašiem savu parkošanas vietu. Paredzēts ēku izremontēt un piebūvēt sarīkojumu zāli.

AMERIKAS BALSS KĻUVUSI STINGRĀKA

Vašingtonu šinīs dienās apmeklēja augstāks padomju valdības pārstāvis G. Žukovs. Viņš bija tas, kas pavadīja Niksonu viņa ceļojumā pa Padomju Savienību un Chruščevu ceļojumā ASV. Viņa galvenais uzdevums ir kultūras apmaiņa ar citām valstīm, bet šoreiz Žukovam arī vēl citi uzdevumi. Viņa „privātā apmeklējuma" mērķis, pēc viņa paša vārdiem, esot bijis noskaidrot, vai „aukstais karš sācies atkal no jauna," jo Amerikas Balss (ar marta vidu) atkal sākusi ieturēt stingru pretpadomju virzienu. Viņam nepatīkot arī ārlietu ministra Hertera runa, ko tas teicis 4. aprīlī Čikāgā, un viceministra Dillona runa 20. aprīlī Ņujorkā. Abās šajās runās bija uzsvērts, ka ASV valdība ir apņēmusies aizstāvēt rietumvalstu tiesības Berlīnē un nedomā grozīt savu politiku Vācijas jautājumā.

NO ARGENTĪNAS UZ KANADU

O. Liepas ģimene ieradusies Toronto

Pagājušā nedēļā (V. Kalīņa immigrācijas akcijas ietvaros) no Argentīnas Toronto ieradās mūsu tautietis Osvalds Liepa ar kundzi Skaidrīti, dēlu Austri un divām meitām — Māru un Līgu. O. Liepas ģimene Argentīnā (St. Nikolas pilsētiņā) dzīvojusi turpat 10 gadu.

„Kas jūs pamudināja doties uz Kanādu?"

„Zināmā mērā tas bija pustropiskais klimats; otrkārt, lai bērni neieaugtu dienvidu zemju mentālitātē."

O. Liepa, kas bijis kādas būvfirmas nodaļas administrātors, tālāk par savu ceļojumu stāsta: „Atstājām Buenosairesu 19. apr. ar peruāņu gaisa satiksmes lidmašīnu, kuras maršruts bija Čīle, Perū, Ekvadora, Hondurasa un Florida. Pēc 24 stundu lidojuma mēs bijām nonākuši skaistajā amerikāņu tūristu izpriecas centrā Miamī. Lidojuma laikā mums nācās pulksteņus pagriezt atpakaļ pavisam 3 reizes. Bez tam, lidmašīnai bija zināmas grūtības ar nosēšanos, jo reizē ar mūsu ierašanos Floridā, bija pietūvojies arī negaiss."

No Miami pilsētas O. Liepas ģimene īrētā automašīnā devušies uz Springfildu (Ohio), kur bijusi izdevība apciemot māsu un svaini. Tālākais ceļš līdz Toronto bijis jāveic ar Gray Coach autobusu. Visai ģimenei šis ceļojums izmaksājis 1300 dol., kas ir krietni lētāk kā braucot ar kuģi līdz Ņujorkai. O. Liepa it īpaši ir pateicīgs LNAK un Vispasaules luterāņu federācijai, kuras sagādājušas aizdevumu šim ceļojumam, kas, atskaitot uzturēšanos Buenosairesā un Springfildā, ildzis 4 dienas. Šajā laikā ar lidmašīnu, automašīnu un autobusu nobraukti ap 20.000 kilometru.

„Vai kaut kas raksturīgs arī atgadījās jūsu ceļā?"

„Pats raksturīgākais bija tas," saka ģimenes galva, „ka apmēram tikai pēc 350 jūdžu nobraukšanas pa ASV, mēs ieraudzījām pirmo cilvēku. Argentīnā nebūtu iespējams nobraukt 3 jūdzes, neredzot vismaz 30 cilvēku."

Runājot par auto satiksmi šinī kontinentā un dienvidos, mūsu tautietis saka: „Satiksme uz Amerikas ceļiem, par spīti lielajam auto daudzumam ir daudz drošāka nekā Argentīnā. Tur auto vadītāji ir varbūt pat labāki resp. apzinīgāki kā ASV, bet kājnieki ir tie, kas rada satiksmes klizmas, jo pēdējie šķērso ceļu, kur vien pagadās būt."

„Kādi ir jūsu pirmie ieskati Kanadā?"

„Kanada likās padrūma un pauksta, bet uzņemšana bija ļoti laipna un sirsnīga."

O. Liepas ģimene patlaban apmetusies Alberta Siliņa mājā, kas sagādājis galvojumu ceļam uz Kanadu.

Par turpmākajiem nodomiem un iespējām šeit, jauniecelotājiem nav vēl īstas skaidrības.

EGO

Osvalds Liepa ar dzīvesbiedri Skaidrīti, meitām Līgu, Māru un dēlu Austri. J. Kreiļa uzņ.

KANADĀ

TORONTO

● Toronto DV nodaļas biedru ārkārtējā pilnsapulce 1960. gada budžeta apstiprināšanai notika 23. aprīlī DV namā, piedaloties 20 biedriem. Atklājot sapulci un debates, nodaļas priekšnieks P. Ratnieks aicināja klātesošos ar klusuma brīdi pieminēt aizsaulē aizgājušo vanadzi E. Priedi. Ievēlot pilnsapulces vadību, sekoja iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana. Valdes ziņojumu nolasīja P. Ratnieks, piebilzdams, ka vietējā nodaļa sevišķi aktīvi piedalās DV dienu, mākslas un gūsta laika piemiņas lietu izstādes sarīkošanā. Izdarīti arī nama iekšējie remonti. Plašākas debates izcēlās par bēru fondu, bet nekādi konkrēti lēmumi šajā jautājumā netika pieņemti. Sapulces dalībnieki pievienojās N. Līdaka ieteikumam bēru fonda jautājumu apspriest kārtējā pilnsapulcē, kas notiks nākošā ziemā.

Kases pārskatu sniedza A. Kalviņš, pēc kam pieņēma 1960. gada budžetu plānu: nodaļas 3200 dol. un nama 4.045 dol. apmērā. Kopējais budžets šim gadam ir 7245 dol. Nobeigumā, nodaļas sporta kopai tika piešķirti 40 dol. sakarā ar braucienu uz ASV latviešu sportistu ceļojošā kausa izcīņu basketbolā. Atsaucību guva arī A. Civzeļa ierosinājums — turpmāk apstiprināt budžetu kārtējā gada pilnsapulcē.

● LPB Kanadas kopas jaunievēlētā valde savā 24. aprīļa sēdē konstruējās sekojoši: valdes priekšsēdis H. Tichovskis, pr-ža biedre B. Senkēviča, sekretāre I. Gubiņa, kasieris A. Stašāns un biedrzinis J. Cīrulis. Kandidāti valdei V. Toma un A. Batņa.

Sakarā ar valdes darbības pilnvaru pagarināšanu uz diviem gadiem valde lūdza LPB centrālo valdi grozīt attiecīgo statūtu pantu, turpmāk visu kopu valdes darbosies divi gadi.

Nolēma tuvākā laikā izsūtīt kopas biedriem apkārtrakstu par valdes līdzšinējo darbību, tāpat nolēma atbalstīt ar rakstiem un materiāli atjaunoto LPB žurnālu Brīvais Vārds.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Irēnes Rebrinas deportācija, par ko ziņojām jau agrāk, pagaidām atcelta uz nenoteiktu laiku. Kanadas Immigrācijas ministrija jau ilgāku laiku pūlas atsvabināties no I. Rebrinas, bet Britu Kolumbijas tiesa vienmēr to paglābj no deportācijas, pārmetot valdībai pietiekamu pierādījumu trūkumu. Ir aizdomas, ka bij. Britu Kolumbijas universitātes lektore nodarbojusies ar spiegošanu.

Toronto pilsētas rietumu-austrumu apakšzemes dzelzceļš varētu izmaksāt 65 milj. dolaru vairāk, ja tas būtu jābūvē septiņos gados, bet ne 10 gados, kā sākumā bija iecerēts, izteicies Metro komitejas priekšsēdis F. Gārdiners.

Ranka organizācijas preses biļetēns, kas iznāk Toronto, ziņo, ka Ranka filmsabiedrība uzņems krāsās princeses Margaretas un fotografa Antonija Armstronga Džonesa laulības Vestminsteras katedrālē. Filma, kas sauksies „Wedding in Springtime," tikšot uzņemta ar 5 kamerām un jau tai pašā dienā izrādīta 40 valstīs, ieskaitot Kanadu. Pirmā filmas kopija tikšot nosūtīta ar lidmašīnu uz karalisko jachtu „Britannia," kas pēc laulībām ar jauno pāri atradīsies kaut kur Vidusjūrā.

Par spīti Kanadas valdības pastiprinātai kampaņai mēģināt pierunāt britu emigrantus doties uz Kanadu, pēdējie arvien vairāk izšķiras par Austrāliju, kur ziemas mēnešos labāki darba apstākļi. Pagājušā gadā 9 mēnešu laikā uz Austrāliju devišies 47.303 britu emigranti, bet Kanadā gada laikā ieceļojuši tikai 19.000 britu.

Ontario provinces veselības ministrs Daimonds kādā sanāksmē izteicies, ka veselības iestādes joprojām daudz laika veltī tuberkolozes apkarošanai. Pēc ministra domām, katrās 7 stundās nāk klāt viens TBC saslimšanas gadījums.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI VĒLĒŠANĀS IR LEGĀLAS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nesen atpakaļ nevarēja ievēlēt Cikāgas latviešu biedrības valdi, jo trūka kandidātu amatiem.

Otrreizējās vēlēšanās ieradās tik daudz biedru, ka biedrības priekšnieka amatam bija pat divi kandidāti.

Liekas, ka tas būtu bijis ļoti normāli, jo demokratijas pirmā prasība ir vismaz divi kandidāti, divi vēlēšanu saraksti, divas, vai vairākas partijas. Daži tomēr to iztulko kā kādu sevišķu „opoziciju". Tāpēc jājautā: vai mēs mācāmies demokratiju?

Bet galvenais, kas konstatēts, ka šajās vēlēšanās ir piedalījušies tādi, kam nebija vēlēšanu tiesību (kas ilgāku laiku nebija kārtojuši biedru naudas maksājumus).

Tāpēc jājautā: vai šīs vēlēšanas ir legālas? Un vai šādi ievēlētās amatpersonas ir likumīgas?

Br. A-ņš, Čikāgā.

NAMEJ, ĀTRI IZŠĀVI PULVERI!

Latvijas Amerikā redakcijai:
(Atbilde „Namejam")

Par Tavu „kapitulēšanu" man nebija šaubu. Bet necerēju, ka tik ātri. Var redzēt, ka neesi cīnītājs.

Namej, Tu esi viens no tiem, kas pārmet „veciem", ka ar viņiem nevarot debatēt, jo tie neciešot kritiku, nepazīstot demokratiju. Bet izrādās, ka Tu pats nevari paciest kritiku. Tiklīdz kāds nepūš Tavā stabulē, tā Tu lec līdz griestiem. Tātad, arī Tu slikti mācies demokratiju.

Pēc tavas „dialektikas", visi tie, kas mīl savu dzimteni, savu tautu, savu vēsturi, tradicijas un godina savus varoņus — ir šovinisti. Labi, tad es būšu tāds!

Bet gribētos gan zināt, kā sauc tos, kas nīst savu dzimteni, izsmej savu pagātni, noliedz savu tautību, atmet savu valodu un spļauj uz saviem varoņiem?!

Dārgais „Namej", beigās gribētu Tev ieteikt mainīt savu pseudonimu. Šis Tev nepiestāv, jo seno zemgaļu Namejs bija diametrāli pretējs Tev.

Vecais kanaks, Brīvajā pasaulē.

„LIEKĀ DAĻA"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar manu atbildi Azilei Vankuverā, Lasītājs Toronto ieteic man pārbaudīt, vai man pašam esot kāda „liekā daļa", kuras Kopenhagenā sievietes statujām nodauzot ar lietussargiem. — Ir gan, mīļais Lasītāj, bet tā man ir vajadzīga un es nevēlētos, ja to man kāds nodauzītu . . . Bet tas pats jau bija, ko es Azilei lūdzu nedarīt literātūrā un tā nav tikai „cīnīšanās par vīrieša lietu", kā to domā lasītājs, bet doma, ka būtu aplami mūsu daiļliterātūru pārvērst par pirmskolēnu lasāmvielu. Bez tam, „lieko daļu" biju licis pēdiņās. Dievs pie cilvēka nekā lieka nav radījis, un viss ir atļauts, tikai nedrīkst ieiet pārspīlējumos. Tēlnieki savām skulptūrām „lieko daļu" izveido samazinātu, pretējā gadījumā tā būtu pornografiska. Ja to pašu dara arī romānu un dzejas autori, nekādas robežas nav pārkāptas, un visi pārmetumi ir lieki. Par Maskavas Puškina parku bija teikts, ka tas nav nekas, salīdzinot ar automobiļiem šinī kontinentā. „Skaistus vārdus un mīļus glāstus" Lasītājs var atrast cik uziet daļā pagājušā gadsimta vācu literātūras. To mēs saucam par sentimentālu un vecmodīgu, tāpat kā ieiešanu Puškina parkā: tagad mums ir automobiļi! Jaunas sievietes un pat skolnieces tajos labprāt vizinās un pat pastipj īkšķi, lai tās uzņemtu.

Noziegumi notikuši visos laikos, un par tiem mēs šeit nerunāsim, neviens tos arī nedomā aizstāvēt, tāpat kā kaitīgas tendences literātūrā. Par veciem aizspriedumiem un to atmešanu taču bija teikts, ka tādu īstenībā nemaz nav bijis, bet tie radušies tikai vēlāk, mums pašiem novecojoties. Nepārdali, mīļais Lasītājs, teikumu divās daļās un tad gudri nefilozofē, „kā tad var atmest to, kas nemaz nav bijis?" — Esi godīgs!

Azils, Toronto.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI VĒLĒŠANAS IR LEGĀLAS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nesen atpakaļ nevarēja ievēlēt Cikāgas latviešu biedrības valdi, jo trūka kandidātu amatiem.

Otrreizējās vēlēšanās ieradās tik daudz biedru, ka biedrības priekšnieka amatam bija pat divi kandidāti.

Liekas, ka tas būtu bijis ļoti normāli, jo demokratijas pirmā prasība ir vismaz divi kandidāti, divi vēlēšanu saraksti, divas, vai vairākas partijas. Daži tomēr to iztulko kā kādu sevišķu „opoziciju". Tāpēc jājautā: vai mēs mācāmies demokratiju?

Bet galvenais, kas konstatēts, ka šajās vēlēšanās ir piedalījušies tādi, kam nebija vēlēšanu tiesību (kas ilgāku laiku nebija kārtojuši biedru naudas maksājumus).

Tāpēc jājautā: vai šīs vēlēšanas ir legālas? Un vai šādi ievēlētās amatpersonas ir likumīgas?

Br. A-ņš, Čikāgā.

NAMEJ, ĀTRI IZŠĀVI PULVERI!

Latvijas Amerikā redakcijai:
(Atbilde „Namejam")

Par Tavu „kapitulēšanu" man nebija šaubu. Bet necerēju, ka tik ātri. Var redzēt, ka neesi cīnītājs.

Namej, Tu esi viens no tiem, kas pārmet „veciem", ka ar viņiem nevarot debatēt, jo tie neciešot kritiku, nepazīstot demokratiju. Bet izrādās, ka Tu pats nevari paciest kritiku. Tiklīdz kāds nepūš Tavā stabulē, tā Tu lec līdz griestiem. Tātad, arī Tu slikti mācies demokratiju.

Pēc tavas „dialektikas", visi tie, kas mīl savu dzimteni, savu tautu, savu vēsturi, tradicijas un godina savus varoņus — ir šovinisti. Labi, tad es būšu tāds!

Bet gribētos gan zināt, kā sauc tos, kas nīst savu dzimteni, izsmej savu pagātni, noliedz savu tautību, atmet savu valodu un spļauj uz saviem varoņiem?!

Dārgais „Namej", beigās gribētu Tev ieteikt mainīt savu pseudonimu. Šis Tev nepiestāv, jo seno zemgaļu Namejs bija diametrāli pretējs Tev.

Vecais kanaks, Brīvajā pasaulē.

„LIEKĀ DAĻA"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar manu atbildi Azilei Vankuverā, Lasītājs Toronto ieteic man pārbaudīt, vai man pašam esot kāda „liekā daļa", kuŗas Kopenhagenā sievietes statujām nodauzot ar lietussargiem. — Ir gan, mīļais Lasītāj, bet tā man ir vajadzīga un es nevēlētos, ja to man kāds nodauzītu . . . Bet tas pats jau bija, ko es Azilei lūdzu nedarīt literātūrā un tā nav tikai „cīnīšanās pār vīrieša lietu", kā to domā lasītājs, bet doma, ka būtu aplami mūsu daiļliterātūru pārvērst par pirmskolēnu lasāmvielu. Bez tam, „lieko daļu" biju licis pēdiņās. Dievs pie cilvēka nekā lieka nav radījis, un viss ir atļauts, tikai nedrīkst ieiet pārspīlējumos. Tēlnieki savām skulptūrām „lieko daļu" izveido samazinātu, pretējā gadījumā tā būtu pornografiska. Ja to pašu dara arī romānu un dzejas autori, nekādas robežas nav pārkāptas, un visi pārmetumi ir lieki. Par Maskavas Puškina parku bija teikts, ka tas nav nekas, salīdzinot ar automobiļiem šinī kontinentā. „Skaistus vārdus un mīļus glāstus" Lasītājs var atrast cik uziet daļā pagājušā gadsimta vācu literātūras. To mēs saucam par sentimentālu un vecmodīgu, tāpat kā iešanu Puškina parkā: tagad mums ir automobiļi! Jaunas sievietes un pat skolnieces tajos labprāt vizinās un pat pastipj ikšķi, lai tās uzņemtu.

Noziegumi notikuši visos laikos, un par tiem mēs šeit nerunāsim, neviens tos arī nedomā aizstāvēt, tāpat kā kaitīgas tendences literātūrā. Par veciem aizspriedumiem un to atmešanu taču bija teikts, ka tādu īstenībā nemaz nav bijis, bet tie radušies tikai vēlāk, mums pašiem novecojoties. Nepārdali, mīļais Lasītājs, teikumu divās daļās un tad gudri nefilozofē, „kā tad var atmest to, kas nemaz nav bijis?" — Esi godīgs!

Azils, Toronto.

SVARĪGI IEROSINĀJUMI FILADELFIJAS APSPRIEDĒ

Vairāki nozīmīgi ierosinājumi un nodomi, kas pacēlās Filadelfijas organizāciju un draudžu sadarbības centra valdes sēdē aprīlī Brīvo Latvju biedrības telpās, sniedzas krietni tālu pāri lokālai darbībai un varētu interesēt ikvienu latviešu trimdinieku kultūras darbinieku.

Sēdi vadīja priekšsēdis Dr. A. Rudzis. Šai pašā dienā Filadelfijā bija arī mūsu augstākie pārstāvji, Latvijas sūtnis ASV prof. A. Špekke un Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš, kuri, nevarēdami personīgi ierasties un palīdzēt atrast „kopējo saucēju," atsūtījuši sveicienus un visa laba novēlējumus līdz ar norādījumu: Dariet, ko varat.

Apspriedes gaitā Dr. A. Rudzis norādīja, ka pēdējā laikā šai koporganizācijai sācis uzmākties intolerances gars un tam līdzi pasīvitāte un pat apatija. Pat šai sanāksmē, kur tik ārkārtīgi svarīgā brīdī, kad nepieciešams katrs mazākais mūsu kopējās nostājas un vienotības spēka pliens, nav varējuši ierasties daži pārstāvji, kuriem te būtu jābūt pat pašiem pirmajiem, ievērojot uzņemtos pienākumus un pārstāvēto organizāciju mērķus un uzdevumus. Izskan doma, ka ir kardināla kļūda, ja kā sadarbības centra vienīgais uzdevums ir sarīkot Valsts svētku — 18. novembrī — un Tautas sēru dienas — 14. jūnijā svinīgos aktus. Ja šis sadarbības organizācijas sākumā tas tā patiešām arī varēja būt, tad jau drīz vien ir nācies uzņemties un risināt tādus trimdas dzīves uzdevumus, kuŗus iespējams veikt vienīgi visciešākā sadarbībā ar kopējās jumta organizācijas palīdzību. Abās lielās svētku dienās iespējams uzticēt sarīkot svinības gan vienai vai otrai atsevišķai organizācijai, bet tos uzdevumus, kur mūsu trimdas saimei jāparāda, cik vienota ir mūsu nostāja uz āru un sadarbībā ar citām tautām, sekmīgi var paveikt vienīgi no vienas sadarbības centra. — Kā redzams, šie uzdevumi ir patiešām lieli un svarīgi. Kā aktivizēt sadarbības centra darbību, lai šos uzdevumus patiešām arī varētu veikt?

Pirmkārt, sakarā ar to izvirzījies ierosinājums, sasaukt plašu interesentu sanāksmi, sava veida „tautas sapulci" un tā papildināt šo jumta organizāciju ar jauniem spēkiem, piesaistot arī tādas personas, kas šai darbā gribētu strādāt, bet nenāktu tieši no vienas vai otras atsevišķas organizācijas. Otrkārt, jāpanāk, lai sadarbības centrā katra organizācija un draudze izraudzītu papildus pārstāvjus vai nu tikai atsevišķiem uzdevumiem vai arī ilgākam laikam un par to informēt priekšsēdi. Ar to izdotos pārvarēt kļūmīgo situāciju, kas rodas kā tajā gad, kad priekšnieks nevar ierasties un līdz ar to visa viņa organizācija paliek nepārstāvēta. Treškārt, nepieciešami plašāk atspoguļot sadarbības centra darbību latviešu presē un vietējos biļetenos, lai sabiedrība būtu par to informēta un varētu notikumiem dzīvot līdzi. Līdz šim tas nav sevišķi labi veicies.

Šai brīdī pats svarīgākais sadarbības centra uzdevums sekmīgi veikt sakarā ar gaidāmo galotņu konferenci saistītos uzdevumus. Šai nolūkā jāorganizē un jāierosina memorandu, vēstuļu un telegrammu nosūtīšana ASV prezidentam, valsts sekretāram, ārlietu komiteju senātoriem un Tautas pārstāvju nama locekļiem, kā arī — steidzami — Tautas pārstāvju nama loceklim Zablockim.

Šai darbā galvenās vadlīnijas savā š. g. 18. aprīļa apkārtrakstā devis ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš. Tā kā izrādījās, ka ne visi klātesošie šo rakstu bija saņēmuši, sēdes vadītājs to nolasīja zināšanai vārdu pa vārdam. Tālāk, lai ar šī nozīmīgā raksta saturu iepazīstinātu plašākas latviešu aprindas un kopējā akcijā piesaistītu lielāku skaitu, sanāksme nolēma to pavairot un līdz ar sadarbības centra priekšsēža Dr. A. Rudža pavadrakstu izplatīt trimdinieku saimē, vēlreiz aicinot sūtīt vēstules, telegrammas un memorandus kā individuāli, tā no atsevišķām organizācijām, no sadarbības centra un kopā ar citām apspiestām tautām.

Šai sakarībā Dr. A. Rudzis jau uzņēmis tiešu kontaktu ar mūsu brāļu tautas pārstāvjiem. Sagaidāms, ka atsauksies arī ukraiņi un ungāri, kā arī citu tautu pārstāvji. Vienīgi grūtības ar poļiem: tie apmulsuši maldīgās ilūzijās, ka Polija atbrīvosies pati no sevis, kādēļ ar tiem pagrūti sadarboties pat tik svarīgā brīdī, kā pašreiz.

Tā kā šis ir vēlēšanu gads, gan kopīgi, gan individuāli jācenšas izdibināt, ko par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas atbrīvošanas jautājumu domā politiķi un kādā veidā tie šo problēmu iekļāvuši savās platformās un kādā pozīcijā vispār ieskata par apspiesto tautu likteni. To ārkārtīgi svarīgi jau laikus zināt. . . Te apspiestajām tautām jāsadarbojas cik vien plaši un cieši iespējams. Tas varētu dot ievērojamus panākumus.

Kā šī apspriede liecina, nevar teikt, ka latviešu trimdinieki Filadelfijā jau itin visi būtu sasnieguši vienaldzību un apatiju. Ierosinājumi un nodomi, kas tur izskanējuši, acumirkli ir katra trimdinieka prātā un domās. Jācer, ka tos izdosies arī pietiekami efektīvi īstenot visas mūsu tautas interesu un liktenīgās cīņas labā.

KULTŪRAS DIENAS ANGLIJĀ

ANGLIJAS LATVIEŠI NAV PAGURUŠI, NEDZ KŪTRI

Bažas par Anglijas latviešu garīgo pagurumu, kas pakļuvām brītu salās, šopavasar tiks izklīdētas ar vienu no plašākajiem sarīkojumiem visas Anglijas latviešu saimes apmērā. Laikā pirms un pēc Vasarassvētkiem risināsies gan Londonā, gan Ziemeļanglijas galvaspilsētā Līdzā Kultūras dienu sarīkojumi ar ļoti bagātu un vispusīgu programmu.

Doma par Kultūras dienu rīkošanu radās vienmēr jaunu plānu un nodomu risinātājam komponistam Ā. Jērumam. Kultūras dienas Londonā bija rīkotas jau agrāk reiz, pa starpu notika vairākas Dziesmu dienas un citi kultūrāli sarīkojumi. Bet šī gada Kultūras dienas bija iecerētas ne tikai kā mūsu garīgo bagātību un vērtību demonstrējums, bet arī kā vienotājs spēks latviešu trimdas saimei un kā uzmudinājums mūsu jaunākai paaudzei turēt godā latviskās garīgās tikumus. Ar visu latviešu organizāciju Anglijā līdzdalību un pagājušā gada Kultūras dienu rīcības komitejai, lūdzot sūtni K. Zariņu uzņemties goda priekšsēža pienākumus. Par komitejas priekšsēdi ievēlēja R. Pavasari, bet tajā darbojas līdz LNPL, LBL, DVF, mākslinieku un daiļamatnieku, ELJA's Anglijas nodaļas un Daugavas Vanagu pārstāvji. Sekmīgas un plašākas organizācijas labā nolēma Kultūras dienas rīkot divās vietās — Anglijas dienvidu un ziemeļu apgabalā Londonā, bet ziemeļu gabaliem — Līdzā. Ziemeļanglijas Kultūras dienu rīcības komitejas vadību uzņēmies LNPL prezidija loceklis A. Strēlerts. Abās vietās sarīkojumi rakstura un programmas būs visumā līdzīgas. Katrā vietā paredzēts koru koncerts, solistu koncerts, teātra izrāde, rakstnieku rīts, gleznu izstāde un saviesīgs sarīkojums ar tautas deju demonstrējumiem. Izpildītāju sastāvā ir paredzēts pārbīdīties abos apgabalos, bet ārzemju viesi piedalīsies abās vietās.

Londonā Kultūras dienas atklās sūtnis K. Zariņš sestdien, 28. maijā, pēcpusdienā reizē ar prof. V. Tones gleznu izstādi. Londonieši viņu labi atceras, kad viņš vidū mūsu lielais krāsu mākslinieks vadīja savus trimdas gadus. Aizejot viņā saulē, viņš atstāja vairākas gleznas, ko Tones piemiņas fonds uzņēmies glabāt un sargāt mūsu nākošajām paaudzēm. Solistu koncerts kā Londonā, tā Līdzā būs veltīts Jāņa Mediņa dziesmām, sakarā ar komponista 70 gadu jubileju. Dziedās viešņa no Zviedrijas Elza Žīverte un Anglijas latviešu izcilā dziedātāja Ksenija Bidiņa.

Rakstnieku rītā Londonā ieradīsies arī ciemiņi no Zviedrijas —rakstnieks Alfrēds Dziļums ar dzīves biedri aktrisi Irmu Vārpu. Līdzas sarīkojumā aicināti piedalīties arī Anglijā dzīvojošie latviešu dzejnieki un rakstnieki — Pēteris Aigars, Velta Sniķere u. c.

Sarežģījumi radās ar teātra izrādēm. Londonas DV drāmas kopas režisors J. Zariņš pagājušā gadā un arī vēl šogad slimoja un nevarēja uzņemties izrādes sagatavošanā. Līdzīga klizma gadījās arī Mārtiņam Zīvertam, kas gan bija solījies ar savu kopu un jauno lugu Anglijā ierasties, bet veselības apstākļu dēļ bija spiests savu nodomu grozīt. Tā nu Anglijas latviešiem pēdējā brīdī bija jāmeklē cits atrisinājums, jo teātra izrāde ir viens no populārākajiem Kultūras dienu sarīkojumiem, no kuŗa atteikties rīcības komitejai negribējās. Laimīgā kārtā palīgā īstā laikā nāca rosīgās Ziemeļanglijas Bradfordas DVF un LBL drāmu kopas, pirmā apsolot J. Jaunsudrabiņa 3 cēlienu komēdijas „Jo plikts, jo traks" uzvedumu Londonā, bet otrā — Raiņa „Pūt, vējiņi" izrādi Līdzā.

Tones izstāde Londonā būs atvērta jau nedēļu pirms Vasarsvētkiem noteiktā laikā, lai pēc iespējas daudzi varētu iepazīties ar meistara darbiem. Līdzā noorganizēta gleznotāja Erika Žilinska gleznu izstāde, kas būs atvērta visu nedēļu pēc Vasarsvētkiem. Žilinskis ir viens no rosīgākajiem krāsu māksliniekiem latviešu saimē Anglijā, viņš lielās kautrības un atturības dēļ līdz šim savus darbus maz atklātībā rādījis. Žilinskis iet īpatus ceļus, viņu interesē krāsu attiecību meklējumi, gaismas un ēnu spēles.

Plašie koŗu koncerti Londonā pulcinās Koventrijas, Korbijas, Londonas, Notinghamas jauktos korus un Zuikas vīru kori, diriģentu A. Jēruma, H. Pavasara un R. Zuikas vadībā. Līdzā dziesmās skandinās vīru koŗi „Daugava" un „Dzintarzeme" diriģentu A. Pommera un H. Stalažu vadībā.

Nobeiguma saviesīgajā sarīkojumā mūsu skaistās tautas dejas Ziemeļanglijas Kultūras dienu dalībniekiem demonstrēs pazīstamās un izcilās tautas deju kopas „Kamoliņš" un „Sakta". Londoniešiem pēc ilgāka laika stāsties priekšā DVF Londonas nodaļas dejotāji „Pastarnieki."

Cik vērojams pēc biļešu iepriekšpārdošanas, atsaucība Kultūras dienām kā dienvidos, tā ziemeļos būs ļoti liela. — Mēs, — Anglijas latvieši, neesam pagūruši un garīgi kūtri, neesam novērsušies no latviskās kultūras; mēs esam vienoti un stipri cīņā par dzimtenes brīvību — ne uguns, bet gara ieročiem rokās!

A. L.

BAPTISTU DRAUDŽU 100 GADU JUBILIEJĀ

Šais pavasara saulainajās dienās, kad agrīnie koki un krūmi jau līkst gan sārtos, gan baltos, gan zeltainos ziedos, saule šķiet dziļi iespīdējusi arī trimdinieku sirdīs Filadelfijā, izklaidējot ieviesušos aizspriedumus un neiecietību. Tas tā sakarā ar baptistu draudžu 100 gadu jubilejas svinībām, kas jo plaši atbalsojušās arī citu konfesiju latviešos.

Šo svinību lielais nobeiguma dievkalpojums notika 24. aprīlī Austrumu baptistu teoloģijas semināra dievnamā. Sapulcējušies ap 1000 dievlūdzēju. Goda viesu vidū arī Latvijas sūtnis ASV prof. A. Spekke un Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes priekšsēdis prof. Lejiņš.

Dievkalpojumā piedalījās 8 mācītāji: Fr. Čukurs, A. Meija, A. Eglītis, R. Ekšteins, A. Stefenbergs, V. Freimanis, A. Mētra un A. Šverns.

Visai impozants jau pašā dievkalpojuma sākumā bija lielā kopkoŗa gājiens ar dziesmu uz koŗa vietu. Kopkori — pāri par 200 dziedātāju — veidoja apvienotie Bostonas, Bukskautijas, Čikāgas, Filadelfijas, Klīvlendas, Ņujorkas un Toronto latviešu baptistu draudžu koŗi. Teicami iestudētās un apbrīnojami labi saliedētās svētku dziesmas pārmaiņus vadīja 7 diriģenti: M. Mūrnieks, Eduards Baštiks, H. Karlsons, E. Zupiņš, Arvids Purvs, Z. Vīķe un E. Ķers. Ērģeļu pavadījumus korāļiem un ieskaņas spēlēja Elsie Lagzdon.

Otrā daļā mācītājs A. Meters sniedza vēsturisku pārskatu, atzīmēdams pirmo baptistu pārciestās grūtības, nenovīdību, nelabvēlību un pat vajāšanas, norādīdams, ka baptistu kustība mūsu tautā ir radušies nevis kādas ārzemju misijas darbības ietekmē, bet izaugusi tieši pašā latviešu tautā pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados, jo baptisti, nesdami sev līdzi pirmos demokratijas principus savu draudžu sadzīvē, ātri atrada atsaucību tai laikā svešu varu nomāktajos latviešos. Kā jauninājumu baptisti atnesa tagad tik plaši pazīstamo svētdienas skolu, kur tomēr nemāca gan kādas reliģijas dogmas, bet sniedz tikai ievirzi patiesā kristīgā sadzīvē.

Vislielāko uzplaukumu latviešu baptisti piedzīvo neatkarīgajā Latvijā. Tagad dzimtenē uznākušas ļoti lielas grūtības. Tieši atklāti mācītājus nevajā, bet to izdara vairāk vai mazāk apslēptā veidā ierobežojot darbību, deportējot un apcietinot. Tagad mācītājs drīkst sprediķot tikai tai draudzē, kuŗā viņam atļauts darboties. Ērģeļu spēli atļauts vienīgi korāļiem, bet ne solo dziesmām un cita veida mūzikas darbu atskaņošanai. Rīgā, piemēram, no 7 dievnamiem 3 jau zuduši, Liepājā no 5 zuduši 3, Ventspilī no 2 zudis viens, tāpat zuduši dievnami arī Daugavpilī un citās Latvijas vietās. Tur tagad ierīkoti kino, mantu noliktavas u. tml. Gars tomēr nav salauzts. Par to liecina tieši šīm jubilejas svinībām dzimtenē sacerētās dziesmas, kas pārsteidz un iepriecina ar lielo gara spirgtumu un ticību labā uzvarai.

Latvijas sūtnis ASV prof. A. Spekke savā apsveikuma uzrunā griezās pie „labiem latviešiem— īstiem patiesības meklētājiem," savas tālākās domas illustrēšanai atstāstīdams atgadījumu pēc 1. pasaules kaŗa, kad kāds Indijas gudrais apmeklējis Eiropu. Kad tam tiku tikām rādītas brīnišķas celtnes, lielas un plašas fabrikas, smalkas un komplicētas ierīces, Indijas gudrais nenocieties un jautājis: „Sakiet, vai šīs lietiņas vien jūsu dvēseli padara lielāku, skaidrāku un brīvāku?" — Tālāk sūtnis norādīja, ka mēs dzīvojam tik lielā pārmaiņu un pārvērtību laikmetā, kādu cilvēce līdz šim nekad vēl nav piedzīvojusi. Tāpēc nav jābrīnās, ka daudzi apmulst un zaudē, tā sakot, morālo pamatu un skaidru skatu. Mums tomēr savs darbs jāturpina un jāveic līdz galam arī šais „tumšajos, grūtajos laikos." Tas mūsu pienākums, tas mūsu uzdevums. Gribētos saskatīt latviešu ģimeni, kuŗā neasiņotu šo moderno laiku Neronu un Diokleciānu sistās brūces. Mēs šeit dzīvodami, esam kļuvuši mazdūšīgi un glēvāki nekā mūsu brāļi dzimtenē. . . Mēs jau esam pat tik tālu, ka esam gatavi akceptēt koeksistenci un vairs nenodrebam, kad redzam, ka masu slepkavām sniedz roku un tos uzņem savā namā kā mīļus viesus, kad tai pašā laikā mūsu brāļi un māsas — visa mūsu tauta — zem jaunas okupācijas varas cieš elles mocības . . . Ticiet, ka galā neuzvarēs ne moderno laiku Neroni, ne Diokleciāni, bet uzvaru gūs īstie patiesības meklētāji."

Prof. Lejiņš, Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes priekšsēdies, savu apsveikumu nodod no šīs globālās organizācijas un Amerikas latviešu apvienības. Izceļot, ka ALA'ā kopā ar citām organizācijām darbojas draudzes — no 160 dalībniecēm ir 40 draudzes — runātājs norāda, ka šai cildenajā savas tautas darbā tas nav radījis ne mazāko traucējumu, ne mazāko grūtību. Kopīgs uzdevums, kopīgas intereses par savu tautu un par tai nolaupīto elementāro tiesību atgūšanu — dzīvot pašai savu dzīvi savā valstī — visus mūs tur kopā un palīdz veikt lielos pienākumus. Kad Latvija būs atkal brīva, varbūt tad draudzes un laicīgās organizācijas vairāk atvilksies katra pie saviem īpatnējiem darbības mērķiem, bet pašreiz esam kopā vienam mērķim: **atgūt iespējas latviešu tautai dzīvot savu normālo dzīvi** . . . Jūs te, draudzes, uzturiet, izkopiet garīgas vērtības, lai tauta varētu dzīvot. Tas ir viens no pašiem svarīgākajiem posmiem mūsu darbā. Šie lielie svētki ir ar sērīgu noskaņu, jo nevar būt neaprobežota līksme, kad tai pašā brīdī mūsu brāļi un māsas cieš zem svešas varas Latvijā. Mēs tomēr meklējam pozitīvas vērtības, lai arī šādos apstākļos mūsu svētki būtu svinīgi, un to mums dod atsūtītās dziesmas no dzimtenes . . . Mums jābūt garīgi spirgtiem un garīgi stipriem, lai varētu cīnīties, jo garīgā pesimismā neko nevar panākt. Būsim priecīgi, ka trimdā esam vienoti.

(Sakarā ar gaidāmo galotņu konferenci privātās sarunās mūsu cienījamais sūtnis norāda; „Dariet visu, kas iespējams, un arī to, kas liktos neiespējams mūsu lietas labā." Prof. Lejiņš tāpat: „Dariet visu iespējamo. Sekojiet norādījumiem manā apkārtrakstā. Dariet, ko varat.")

No vispasaules baptistu savienības sveicienus nesa A. Klaupiks, norādīdams, ka viņš strādādams šai vispasaules organizācijā, tomēr jūtas patiesi lepns, ka pieder savai latviešu baptistu draudzei. Līdzīgi latviešu arājam tīrumā, arī mums jāiet tautas tīrumā un jāaŗ — jādzen jauna vaga. Kā bez tīruma aršanas pat mūsu technikas brīnumu laikos nevar tikt pie maizes, tā arī tautas druvā bez līdzīgas „aršanas" nekas nav panākams . . . Šai masu produkcijas laikā mēs gan varētu sākt domāt, ka kaut kādā ceļā viss tas, **kas mums tautas druvā darāms, būtu** jāsaražo lielos kvantumos, lai „pietiktu ilgam laikam", un mums šai aršanas darbā nebūtu jāpiedalās. Mēs it kā vēlamiem, lai nāktu kāda liela kustība, kas mūs saviļņotu . . . Lai paliekam uzticīgi draudzei un tiem ideāliem, par kuŗiem vecie savu mūžu atdevuši, lai paliekam uzticīgi savai tautai un savas tautas uzdevumiem . . ."

Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības Amerikā pārstāvis prāvests K. Birznieks, nevarēdams personīgi ierasties, sveicināja ar vēstuli.

INTELLEKTUĀĻI UZ KOMŪNISTU MAKŠĶERĒM

RIETUMVĀCIJAS KOMITEJAS „RETTET DIE FREIHEIT" JAUNĀKAIS IZDEVUMS APSTIPRINA MŪSU SENSENĀS ATZIŅAS PAR KOMŪNISTU INFILTRĀCIJAS METODĒM.

Minētā vācu komiteja (Glābiet brīvību), kuŗā ietilpst daudzi vadošā politiķi un sabiedriskie darbinieki, nesen ir izdevusi tā saukto sarkano grāmatu „Verschwörung gegen die Freiheit", kurā, pamatojoties uz ļoti plašiem materiāliem, 175 lapas pusēs konkrēti atklātas Maskavas diriģēto komūnistu metodes, iespiežoties Rietumvācijas presē, arodbiedrībās, kultūras pasākumos u. t. t. Samērā plašu telpu grāmatā (tā ir radījusi dzīvas un asas diskusijas) ieņem atklājumi par komūnistu samērā veiksmīgajām metodēm, ar kurām viņi censas iegūt Rietumu demokratiju intellektuāļu simpatijas un atklātu, vai maskētu ar pacifismām vai avangardiskām parolēm.

Pretēji strādniecībai un citām vienkāršo ļaužu aprindām, kuŗās komūnistiem ar viņu lozungiem ne tikai Rietumvācijā, bet arī citās zemēs vairs neesot nopietnu panākumu, pēc minētās grāmatas atziņām intellektuāļu fronte pret komūnistu infiltrāciju esot izrādījusies ļoti vāja. Tā Vācijas krievu joslas komūnistu varenie esot varējuši savākt kartotēku ar aptuveni 60.000 Rietumvācijas zinātnieku, paidagogu, ārstu, mākslinieku, rakstnieku un žurnālistu vārdiem, kuri, aizraudamies ar pārāk „cēlām" idejām vai ideāliem un pacifismu, esot ļoti noderīgi dažādo komūnistu maskēto organizāciju mērā populāri, un viņu vārdi vai paraksti esot komūnistiem ļoti noderīgi kā makšķeres ēsma dažādām rezolūcijām, protestiem un manifestācijām, kuŗas īstenībā kalpo tikai komūnistu pasaules iekaŗošanas un brīvības sagraušanas mērķiem. Grāmata arī atklāj, ar kādām metodēm komūnisti (paši atklātībā neparādīdamies), „palīdz" šīs rezolūcijas, protestus, manifestācijas, deklarācijas u. t. t. radīt un izstrādāt līdz ar to minēto intellektuāļu aktīvu līdzdarbību tik glumi, ka paši līdzstrādnieki nemaz nenojauš savu darbību komūnistu propagandas un infiltrācijas virtuvē.

Saprotams, ka sevišķu vērību komūnisti velti arī karavīru morāles graušanai, cita starpā, radot berzi starp karavīriem un civiliedzīvotājiem. Sevišķi iemīļots komūnistu triks esot manevros nodarīto materiālo zaudējumu izcelšana. Arī virsnieku rīdīšana pret apakšvirsniekiem un karavīriem vai otrādi esot paņēmiens ar samērā labiem komūnistu panākumiem. Grāmata stāsta ka ļoti lielu uzmanību komūnisti veltot arī Rietumvācijas arodbiedrībām, kuŗās jau esot iefiltrēti apmēram 4.000 komūnistiski izskolotu funkcionāru. Šie ļaudis, kas parasti esot arodbiedrību vadošajās vietās, no saviem uzdevumu devējiem ik gadus saņemot ap 100 miljonu marku techniskajiem izdevumiem. Neesot tādēļ arī brīnums, ka viņi dažreiz samērā sekmīgi spējot ietekmēt arodbiedrību kongresu lēmumus vai ar dažādām denunciācijām, šantāžu un nepareizu informāciju iznīcinot nekomūnistisko vai pretkomūnistisko arodbiedrību darbinieku autoritāti.

Protams, visi šie vācu sarkanās grāmatas atklājumi mums, trimdiniekiem, nav nekas jauns, un tie tikai apstiprina mūsu senseno atziņu pareizību. Zinot, ka komūnistu infiltrācija gandrīz visur norit pēc puslīdz vienādas schēmas, varbūt tomēr arī minētā grāmata var ierosināt mazliet vairāk padomāt par tiem no mūsu vidus, kas mēģina aizstāvēt „kontakta meklētājus" vai uzklausa komūnistu izplatīto melu informāciju par vadošajiem trimdas darbiniekiem un pretkomūnisma cīnītājiem.

VĀCU BRUŅU KREKLĀ

Irakas ministru prezidents Kasems pēc piedzīvotā atentāta jūtoties tik apdraudēts, ka tagad ik dienas valkājot īpašu bruņu kreklu, kas esot vācu konstruktoru un vācu rūpniecības ražojums.

MŪSU JAUNIEŠI FILADELFIJĀ

Pulciņa aktīvākie dalībnieki: no kr. — Modris Mednis, Judīte Jauntirāne, Juris Cēderbaums, Ilze Hofmane, FLJP pr-dis Juris Jauntirāns un Brīvo latvju b-bas priekšsēdis Jānis Šmitchens.
D. Tomsona foto.

Filadelfijas latviešu jaunatnes pulciņš savu 9 gadu ilgo pastāvēšanu ar īpašu sarīkojumu atzīmēja š. g. 23. aprīlī „Eastend" kluba telpās. Ar īsu svētbrīdi vsinības ievadīja prāvests K. Birznieks. Pulciņa priekšnieks Juris Jauntirāns kodolīgā atskata runā izcēla pulciņa sasniegumus aiztecējušā gadā un norādīja, kā jaunie dalībnieki pulciņā ienāk ar daudz lielākām domu, uzskatu un izglītības atšķirībām nekā agrāk. Kas agrāk bija pats par sevi saprotams, tas tagad jāmācās kā grūts skolas uzdevums. Par spīti tam pulciņš strādā jo rosīgi.

Ar īsām uzrunām pulciņu apsveica Filadelfijas organizāciju un draudžu sadarbības centra priekšsēdis Dr. A. Rudzis, no Sv. Jāņa draudzes A. Greizis, bet no Brīvo Latvju biedrības priekšnieks J. Šmitchens. Vēstulēm un telegrammām bija sveicinājuši: ALJA's priekšsēdis Šlesers, Daugavas Vanagu apvienība Filadelfijā, Filadelfijas un apkārtnes ev.-lut. draudze un Filadelfijas latviešu vīru dubultkvartets.

Priekšnesumu daļā jaunāko dejotāju grupa viesus iepriecināja ar raitām tautas dziesmām. Improvizāciju „Sijā auzas, tautu meita" nācās atkārtot.

Par rosīgākajiem pulciņa dalībniekiem pagājušā gadā atzīti četri, proti: Judīte Jauntirāne, Modris Mednis, Juris Cēderbaums un Egils Evalds. Priekšnieks tiem izsniedza kā nelielu atzinību īpašas balvas, galvenokārt grāmatas.

Sarīkojums aizritēja lielā sirsnībā un pacilātībā.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt
HU 5-6121 vai HU 3-9187
Toronto.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKĀ

● Kurzemes cietokšņa piemiņas sarīkojums, ko šogad Baltijas brīvības namā, 131 W. 70-th St., Manhatenā rīko kurzemnieki un veterānu organizācija, notiks 7. maijā, plkst. 5 p.p.

Māc. R. Zariņš vadīs svētbrīdi, kam sekos kurzemnieku pārstāvja R. Turka uzruna un vēsturnieka T. Dukāta referāts par Latviešu leģionu 2. pasaules kaŗā (T. Dukāts pats ir kauju dalībnieks — 19. divīzijas virsn.). Aktu kuplinās mākslinieku priekšnesumi. Pēc akta būs kopīgs azaids, par ko rūpēsies LKIA's dāmu komiteja. Reizē notiks arī 19. divīzijas kaŗavīru tikšanās. Visi laipni aicināti.

Rīkotāi.

ČIKĀGĀ

● Čikāgas latviešu biedrības Latviešu valodas pulciņa sanāksme notika 2. maijā, plkst. 7.30 vak., Latviešu namā. Pārrunāja Olafa Stumbra dzejoļu krājuma „Etīdes" valodu un rakstību. Visi laipni acināti piedalīties pulciņa sanāksmēs.

ELIZABETE, N. J.

● Sestdien, 23. aprīlī Elizabetes-Ņuarkas latv. ev.-lut. draudze bija rīkojusi „Liepājnieku salidojumu."

Salidojums iesākās ar dievkalpojumu Sv. Marka luterāņu baznīcā, ko vadīja draudzes māc. A. Kiršfelds, bet sprediķi teica viesis no Filadelfijas, Sv. Jāņa latviešu ev. lut. draudzes māc. J. Siliņš, bijušais Jaunliepājas draudzes mācītājs. Pie ērģelēm — V. Neimanis. Dievkalpojumu kuplināja Filadelfijas Sv. Jāņa draudzes koris sava diriģenta M. Rimbenieka vadībā. Savā sprediķī māc. J. Siliņš lika klātesošiem pie sirds neaizmirst, ka „Sirds—kurzemnieka gods". Jauki dziedāja koris.

Pēc dievkalpojuma visi pulcējās draudzes sarīkojuma telpās, kur vietējās dāmas bija sagatavojušas mielastu.

Laicīgo vakara daļu ievadīja ar koŗa dziesmām, pēc kam draudzes māc. A. Ķiršfelds izlūdzās Visaugstākā svētību. Kustīgs un izdarīgs bija mājastēvs, Liepājas Saulesdruvu bijušais apsaimniekotājs. Starp sabraukušiem bija redzami daudzi bij. Liepājas sabiedriski darbinieki. Galda runu teica māc. J. Siliņš, pieminot ar klusuma brīdi mums zudušos un mocekļu gaitās esošos. Vēl runāja prof. A. Annus, atgriezdamies atmiņās Liepājā un nepiemirsdams „Velncelmniekus," kas sagādāja jautrību. Vēl runāja J. Pulveris, sen., G. Stengrēvics, M. Rimbenieks u.c. Neaizmirstamus brīžus sagādāja bij. Liepājas aktieris Mucenieks, nodeklamēdams dažas patriotiskas dzejas, tāpat arī apsveicot sirmo māmuļu, kas pēdējā laikā ieradusies brīvajā pasaulē pie saviem bērniem no okupētās Latvijas. Pie galda ap šo atbraucēju bija liela drūzmēšanās.

Apgrozībā bija apsveikumu kartes tālajiem liepājniekiem, kuŗi nevarēja ierasties personīgi lielo attālumu dēļ, bet atsūtījuši sveicienus salidojuma dalībniekiem. Apsveikumi saņemti no ASV attālām vietām un Kanadas.

Salidojumā risinājās dzīvas pārrunas latviskā gaisotnē.

Paldies salidojuma noorganizētājiem!

Elpi.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus, sākot ar š. g. 1. aprīli, abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

CEĻA VĀRDI

Māte ieraksta pirmos teicienus tais lapaspusēs, ko saucam par cilvēku likteņa grāmatu.

Edvarts Virza.

★

Katrai zivij vajadzīgs citāds ūdens. Karūsas labprāt mājo dūņās, līdakas zālēs, bet foreles dzidros, oļainos strautos.

Pēteris Aigars.

★

Visai dīvaina un bezgalīga likās šī riteņu griešanās; likās, ka dzīve būtu garām aizslīdošas važas, kuŗām nekad nav gala, un kur visi locekļi iekabināti viens otrā.

Pērla Baka.

PARĪZE — MASKAVA 53 STUNDĀS

Šī gada 29. maijā — stājoties spēkā Eiropas jaunajiem dzelzceļu sarakstiem, pirmo reizi vēsturē sāksies tieša dzelzceļa satiksme bez pārsēšanās no Parīzes līdz Maskavai. No Parīzes uz Maskavu (un otrādi) šis speciālvilciens noies ikdienas un pieturēs vairākās lielākajās Eiropas valstu dzelzceļu piestātnēs. 3093 km. garais brauciens no Parīzes līdz Maskavai ilgs 53 stundas un 21 minūti, bet pretējā virzienā 54 stundas un 54 minūtes.

Nezin tikai, kā nu krievu komūnisti (un arī viņu rokas puiši, piemēram, Austrumberlīnes lapelē „Dzimtenes Balss") attaisnos faktu, kādēļ daudzas vēstules no Parīzes vai Cīriches līdz Rīgai ceļo pat ar gaisa pastu 20-30 dienu . . .

Ksenija Brante iepriecina mineapoliešus

Koncertu apvienība pie Latviešu apvienības Minesotā, sadarbībā ar Otto Krolla Kultūras biroju Čikāgā, bija sarīkojusi svētdien 24. aprīlī, pazīstamās latviešu dziedones Ksēnijas Brantes koncertu Mineapolē. Ksēnija Brante savu balsi skolojusi Latvijas Konservatorijā pie iecienītā paidagoga prof. Vittinga, un bēgļu gaitās, Vācijā, papildinājusies Štutgartes mūzikas augstskolas operas ansambļa klasē. Bez labiem balss dotumiem, krietnas skolas un ļoti solīdas dziedāšanas technikas Brantei ir arī dziļi iejūtīgas skaņdarba priekšnesuma spējas, jo viņa, tā sakot, „dzied ar sirdi."

Dziedone savam koncertam Mineapolē bija izvēlējusies augstvērtīgu un mākslinieciski noskaņotu programmu, nejaucot kopā latviešu skaņdarbus ar citu tautu skaņdarbiem. Šai programmā dzirdējām J. Vītolu, J. Mediņu, A. Ābeli un L. Garūtu — no katra pa trim skaņdarbiem. Bez tam dziedājumu no Br. Skultes op. „Vilkaču mantiniece," un J. Ķepīša — „Solveigas vēstules Pēram Gintam." Piedevās vēl dzirdējām J. Kalniņa brīnišķo „Brīnumputnu," V. Dārziņa „Dzeguze kūko" un Laumas Reinholdes Cimdu pāri. — Atskaitot pāris pirmās (J. Vītola) dziesmas, kamēr dziedone vēl nebija īstāki iejutusies, ar katru nākamo dziesmu Ksēnijas Brantes priekšnesums iesildīja klausītājus vairāk un vairāk, programmas noslēgumā — ar L. Garūtas „Šķiroties" un „Šūpļa dziesmu," kā arī J. Ķepīša „Solveigas vēstules" — parādot augsti vērtējamu talantu.

Paldies dziedonei, ka viņa savas piedevas klausītājiem pasniedza jau programmas pirmo daļu noslēdzot, līdz ar to programmas brīnišķais beigu noslēgums — ar J. Ķepīša Solveigas vēstulēm, kas tik dziļi sabangoja klausītāju dvēseles, — palika nesalauzīts.

Pie klavierēm dziedoni uzmanīgi pavadīja prof. Valdemārs Dobrovoļskis no Čikāgas. Abi mākslinieki saņēma arī nerimtīgus aplausus un ziedu veltes. Koncerts bija pulcinājis ap 300 apmeklētāju. Par kuplo apmeklētāju skaitu jāpateicas LAM Koncerta apvienībai. Šis krietnais, neilgi tikko pasāktais darbs varētu noderēt par labu paraugu arī citiem latviešu „pagastiem" tuvumā un tālumā.

E. T.

LONDONA GATAVOJAS PRINCESES LAULĪBĀM

SPECIĀLRAKSTS LA NO LONDONAS ANGLIJĀ

Garajos Anglijā pavadītajos trimdas gados ir piedzīvoti visdažādākie notikumi karaliskajā ģimenē gan priecīgi, gan bēdīgi. Tikai karaliskas kāzas negadījās vēl piedzēt, kaut gan gadiem ilgi briti tās gaidīja. Princese Margareta pievīla visus „precinātāju" cerības, un sāka jau runāt, ka karalienes jautrā māsa pāriešot katoļu ticībā un iestāšoties klosterī! Vēl īsi pirms Ziemassvētkiem britu sensāciju lapas rakstīja, cik vientuļa un atstāta jūtoties princese Margareta un cik ļoti tā skumstot pēc zaudētās laimes kapteiņa Taunsenda personā.

Tādēļ var iedomāties princeses gandarījumu, kad tai izdevās tik labi saglabāt savu saderināšanās noslēpumu. Kad tas atklājās, prese vispirms bija pārsteigta, tad drusku sašuta, bet beidzot ar parasto elasticitāti piemērojās situācijai: no tā brīža Margaretas un Tonija vārdi no laikrakstu slejām neizzūd.

Nevar teikt, ka briti, vismaz londonieši, par gaidāmām laulībām būtu ļoti sajūsmināti. Tie jūtas it kā mazliet pievilti: pēc visu slaveno un izskatīgo precinieku rindām viņu Margareta prec vienkāršu mirstīgo — fotografu ar vārdu Džoness! Pie tam Tonijs nav nedz izcils skaistulis, nedz arī sevišķi izglītots, pat ne bagāts! — Bet visu to atsvērot viņa personīgais šarms un patīkamais raksturs, princeses izvēli aizstāv viņas draugi.

Ar karalisko līgavaini iepazinušies arī daži latviešu jaunieši. Tad gan Mr. Antonijs Armstrongs-Džonss bijis tikai Tonijs, kas labprāt vakarus pavadījis savas austrumnieciskās draudzenes - aktrises sabiedrībā mazā restorānā „Pie Ļubas." Ļuba ir dūšīga krieviete, melniem matiem un dzīvu dabu, kas prot vārīt garšīgus borščus un cept lieliskus stēkus. Savu restorānu, kas izbūvēts smalkā Naitsbridža rajona agrākā zirgu stallī „mews," tā izveidojusi par bohēmiskās Londonas sabiedrības satikšanās vietu. Cigarešu dūmu pilnajā telpā pie rūtainiem galdautiem klātajiem galdiņiem vakariņo filmu zvaigznes, skatuves mākslinieki, gleznotāji, dzejnieki — gan atzīti, gan neatzīti — un lielā skaitā „zelta jaunatne." Darba roku restorānā aizvien par maz, un šeit kabatas naudu vai līdzekļus studijām piepelnīties iet vairāki latviešu jaunieši, gan apkalpojot pie galdiņiem, gan cepot uz iesma šašlikus. Peļņa laba, darbs kaulus nelauž, saimniece laipna, un — iepelnītās mārciņas lieti noder.

Zēni Toniju ievērojuši jau labi sen, bet viņš neesot ne ar ko izcēlies. Pasīks augumā, diezgan neapkopies, viņš it kā pazudis citu starpā. Bijis zināms, ka viņš ir fotografs, kas rēķina par uzņēmumu apm. 14 ginejas. Tad pēkšņi, šoruden Tonijs sacēlis cenas uz 32 ginejām par uzņēmumu. To izskaidrojuši ar vairāku viņa karaliskās ģimenes uzņēmumu parādīšanos atklātībā, starp tiem arī princeses Margaretas oficiālo dzimšanas dienas foto pagājušā vasarā. Kaut gan viņam bijuši karaliskie klienti, Tonijs joprojām dzīvojis mazajā dzīvoklītī Čelsijas ne sevišķi smalkajā Pimliko ielā, īrēdams arī istabu „sevišķiem gadījumiem" Londonas nabadzīgajā austrumu pusē' Tagad tas viss ir garām: Tonijs dzīvo Bekingemas pilī, un neiet vairs veļu mazgāt Pimliko ielas „launderettē", kur arī man reizēm gadījās viņam blakus uzmanīt mazgājamo mašīnu.

Karalisko laulību ceremonija jau izstrādāta un pieņemta. Princese solīsies savam vīram būt paklausīga, un šo viņas solījumu dzirdēs Kenterberijas archibīskaps un vismaz 2000 viesu vecajā Vestminsteres abejā. Laulībās būs klāt abi Tonija vecāki, kas šķīrušies un katrs nodibinājis citu ģimeni. Otrie, resp. trešie lauleņi gan netikšot laisti karaliskās ģimenes tuvumā. Starp līgavas māsām pirmā būs mazā princese Anna, kas par to esot tikpat uztraukta kā pati Margareta. Līgavaiņa brālis būs kāds ārsts, kura sieva agrāk strādājusi par modeli kopā ar Toniju. Protams, tenku presē visādi minējumi.

Jautājums par jaunā pāra dzīves vietu nokārtojās tikai nupat: karaliene piešķīra savai māsai t. s. „labvēlības mītni" Londonas centrā — Kensingtonas pilī, kur jau dzīvo Kentas hercogiene, princese Alise un citi karaliskie radi. Starp citu, šī pils atrodas gluži tuvu Londonas DVF namam.

Savādi liekas, ka Margareta izvēlējusies tik mazu dzīvokli: pils piebūvē ir tikai salons, maza ēdamistaba un trīs guļamistabas. Virtuve un kalpotāju telpas ir pagrabā. Līdz šim Klarenses mājā Margaretai bija viņas personīgām vajadzībām 4 istabas un maza virtuve. Kamdēļ viņai nav ierādītas šajā skaistajā Bekingemas pils tuvumā esašā mājā vēl papildus telpas, ir atkal jaunu minējumu un tenku avots. Klarenses mājā tagad karalienes mātes rīcībā paliek apm. 30-40 istabu.

Tautas sajūsmu mazliet apslāpē pārējo Eiropas karalisko ģimeņu atturīgā nostāja: savādā kārtā sagadījies, ka gandrīz visiem aicinātiem karaļiem un prinčiem tieši Margaretas kāzu dienā neatliekami jābūt kur citur.

Droši zināms tikai, ka būs Dānijas karaliene. Iemesls šai savādai situācijai nav meklējams apstāklī, ka princese prec „nedižciltīgo;" tā drīzāk ir reakcija pret Lielbritanijas karaļnama augstprātīgo nostāju pēckara gados pret citiem valdošiem namiem Eiropā. No visiem 14 aicinājumiem uz karaliskām laulībām, pieņemti tikai 4, pie kam divos gadījumos Vindzoras namu reprezentēs Kentas hercogiene. Margaretas un Tonija laulībām trūks daudz no karalisko viesu klātienes spožuma.

Londona jau gatavojas lielajai dienai. Dekorāciju motīvs ir rozes, jo Margaretas otrs vārds ir „Rose." Plaša avenīja Bekingemas pils priekšā būs greznota ziedu ārkādēm un standartiem ar zelta monogrammu „M A." Strādājošiem londoniešiem šī diena būs grūta: satiksme tiks pārkārtota un aizturēta, un paredzama vislielākā burzma kādu Londona pieredzējusi.

Margaretas līgavas tērps ir noslēpums, kaut gan baumas klīst, ka Tonijs, pretēji visām līgavu tradicijām, esot to redzējis.

Portsmūtas ostā krāso un spodrina karalisko kuģi „Britannia", kas jauno pāri vedīs kāzu ceļojumā. Kurp? To neviens droši vēl nezina. Bet runas ir par Skandinavijas fjordiem un Baltijas jūru.

Tūristu pieplūdums, sevišķi no Amerikas, Londonā sagaidāms milzīgs. Jau tagad visas lielākās viesnīcas ir galīgi aizņemtas. Par tiesību vērot kāzu procesiju no namu logiem, dzīvokļu īpašnieki prasa fantastiskas cenas. Šādu logu ir ļoti maz, jo ceļš no Klarenses mājas uz Vestminsteres abeju un atpakaļ uz Bekingemas pili ved pa lielākai daļai gar apstādījumiem un valdības ēkām.

Kāzu diena izsludināta par skolu brīvdienu. Arī parlamenta deputāti prasa to pašu, un sagaidāms, ka laba tiesa iestāžu un biroju būs spiesta dot arī saviem darbiniekiem brīvu rītu, jo princese Margareta angļiem tomēr ir un paliek „mūsu princese."

A. A.

Mūžīgu mieru dodi viņai, Kungs;
Un mūžīga gaisma lai atspīd viņai.

†

Skumja ziņa no dzimtenes vēstī, ka pēc īsas slimības 71 gadu vecumā mūžībā aizgājusi mana mīļā māmuliņa

ANNA TREPŠA, dzim. DETLAVA

Mirusi 1960. gada 11. aprīlī Krāslavā, apbedīta Krāslavas katoļu kapos 14. aprīlī.

Pr. NORBERTS TREPŠA

Sēru dievkalpojums notiks sestdien, š. g. 7. maijā, plkst. 9.30 rītā, Viļņas Dievmātes baznīcā, 2327 W. 23rd Place, Čikāgā.

†

JĀNIS LŪSIS

dzim. 1898. g. 21. martā, apbedīts 1960. g. 29. aprīlī Toronto Ziemeļjorkas kapsētā

Sv. Jāņa Ev.-lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds.

†

AGNESE VOITĀNS,

dzim. CAKULS

dzim. 1874. g. 9. septembrī, mirusi 1960. g. 8. aprīlī, Latvijā.

Par viņu sēro:

dēli, vedeklas un mazbērni Latvijā un Kanadā.

Mūsu laikraksta
LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Jauks baltiešu koncerts Bostonā

Toronto igauņu sievu koris, viesojoties pirmo reizi Bostonā Baltiešu apvienības koncertā, izpelnījās klausītāju nedalītu atzinību.

Koris patiešām reprezentābla vienība, un igauņi uz to var būt lepni. Tieši sievu koŗa mums pašiem nav, tādēļ arī latvieši koncertu klausījās kuplā skaitā. Acīs dūrās tikai tukšie krēsli lietuviešu daļā. Pēdējie, tiešām, Bostonā reti kad jūtas kā baltieši. Toties viņu jaunākā paaudze gan ir ļoti atšķirīgos uzskatos, tā nenorobežojas.

Koŗa diriģents Udo Kasemets atzīstams par lietpratīgu koŗa vadoni, bez jebkādām diletantiskām iezīmēm. Koŗa balsis labi saliedētas, un priekšnesums tīrskanīgs un priekšzīmīgi niansēts. Kaut arī dziedones vairākumā pieder pie jau vecākās paaudzes, balsis labas un līdzsvarotas. Patika arī rūpība kā interesantos vienveidīgos tērpos (pirmā daļā — balti tērpi, otrā — tautas tērpi), tā arī programmas veidojumā.

Izcilāka bija programmas otrā daļa — igauņu dziesmas. Leo Virkhausa „Mēs gribam dzīvot" atzīstama par melodisku un efektīgu koŗa dziesmu. Tāpat igauņu jaunās paaudzes skaņdaŗa Kaljo Raida tautas dziesmu sabalsojumi bija tīkami atskaņojumi. Vevmeistara Tubina „Sniega dziesma" guva vislielāko atsaucību. — Internacionālā daļā" ļoti īpatnēja un interesanta bija Veinzveiga eskimosu dziesma. Atkārtojumu izpelnījās arī Koplanda amerikāņu dziesmiņas (īpaši „čigāna ringa"). Šīs dziesmas par šarmantām atzinis arī lielā Bostonas laikraksta „The Globe" kritiķis, kuram gan pagalam nav patikušas igauņu dziesmas („neparasta mūzika"), kā arī Kasemeta bārda.

Z.

MUSOLINI NĀVE — KAŖA SEKAS

Milānas apellācijas tiesa pēc vairāku gadu izmeklēšanas atzinusi, ka „duces" un viņa mīļākās Klaretas Petači nošaušana 1945. gada 28. aprīlī esot bijusi kaŗa darbības sekas, un vainīgie (galvenokārt italiešu komūnisti Toļjati, Lango, Audisto, Lampredi, Bellini, Stella u. c.) tādēļ neesot saucami pie atbildības. Cik jaušams, tad tiesāšanās šinī lietā vēl turpināsies, jo Klaretas Petači piederīgie vēlas saņemt sāpju naudu un zaudējumu atlīdzību.

PADOMJU „KULTŪRA"

Domājams, lai kaut cik sev pievērstu apnikušo lasītāju uzmanību, PSRS izdevums „Padomju kultūra" nesen, laikam gan pirmoreiz Padomijas vēsturē, ievietojis pilnīgi kailas sievietes uzņēmumu. Izplūdušais un neizteiksmīgais uzņēmums rāda zem dušas stāvošu sievieti. Uzņēmums esot laikrakstam iesūtīts kādā fotografu sacensībā, un pavadtekstā apzīmēts par tipisku franču nuditāti . . . Izdevums esot izķerts dažās stundās . . .

MAZGĀJIET VEĻU AUTOMATISKI — BEZ PŪLĒM…

LIETOJIET ELEKTRĪBU!

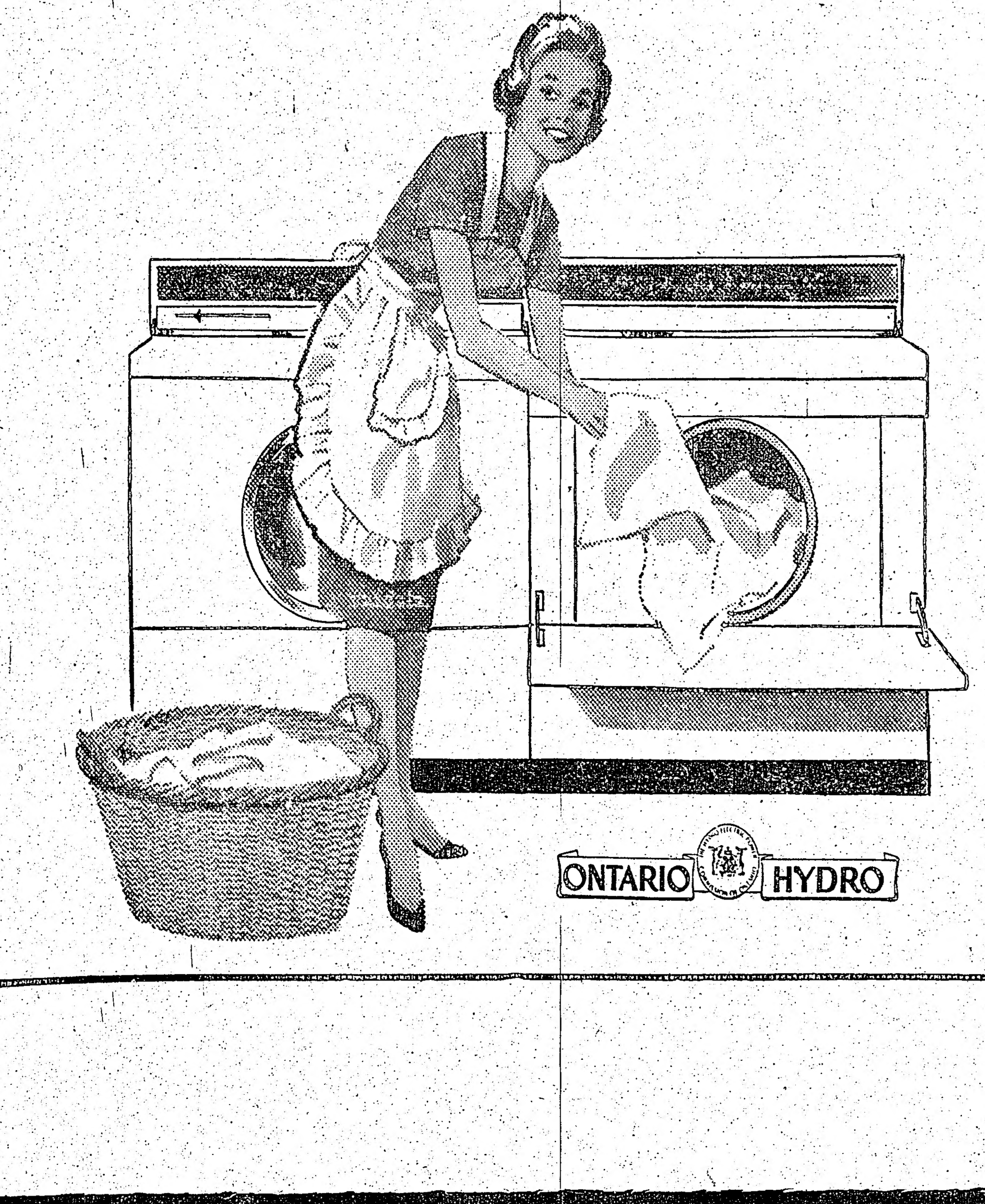

TAUTIETES,

atsaucieties no 35-40 g. diviem tautiešiem ASV, materiāli nodrošinātiem. Rakstiet īsu biografiju un atsūtiet arī foto. Ja sapratīsimies, veidosim kopīgu dzīvi. Rakstīt šīs avīzes kantorī „Jaunākais un Vecākais."

LIELĀKĀ APTIEKA TORONTO LIELPILSĒTĀ

VIENMĒR ATVĒRTA

(Atvērta 24 stundas) Runājam latviski

Visāda veida medikamenti. — Piegāde visos pilsētas rajonos.

STARKMAN CHEMISTS LIMITED

459 Bloor St. W. - WA. 2-2121

IZLIETOJIET JŪSU RĪCĪBĀ ESOŠĀS „VECĀS" TTC BIĻETES

„Vecās" 7½¢ un 12½¢ biļetes var lietot, kur tās atbilst jaunajām braukšanas likmēm no 3. līdz 6. zonai.

No 1. līdz 15. maijam „vecās" 12½¢ biļetes var lietot 1. un 2. zonās, piemaksājot 3¢ naudā.

AIZRĀDĪJUMS: Vagonu vadītājiem maiņai būs grūti sagādāt pasažieriem vaŗa sīknaudu. Ja jums nebūs vaŗa sīknaudas, varēs izlīdzēties ar 5¢ naudas gabaliem.

VAI ARĪ TĀS VARĒS APMAINĪT…

Visas „vecās" biļetes, sākot ar 2. maiju varēs nodot atpakaļ, saņemot par tām samaksu. Biļešu atdošanu atpakaļ varēs izdarīt pie TTC pavadonēm vai arī sekojošās vietās un laikos:

No 9 rītā līdz 5 pp. ik dienas, izņemot sestdienas un svētdienas, 1900 Yonge Street.

No 9 rītā līdz 6 vakarā ik dienas, izņemot svētdienas, Queen pazemja stacijā, biļešu kasēs rietumu (vai austrumu) pusē.

TTC BIROJOS
ik dienas, izņemot svētdienas
(no 10 rītā līdz 2 pp. un no 4 pp. līdz 7 vakarā)

1635 Danforth — 76 Wychwood
1433 Queen East — 586 Lansdowne
2170 Yonge Street — 1754 Queen West

Pa pastu savas biļetes varat nosūtīt „TTC Ticket Refund", 1900 Yonge Street, Toronto 7, un jums tiks piesūtīta nauda par tām.

TORONTO TRANSIT COMMISSION

...CESES LAULĪBĀM

...NAS ANGLIJĀ

Virtuve un kalpotāju telpas ir pagrabā. Līdz šim Klarenses mājā Margaretai bija viņas personīgām vajadzībām 4 istabas un maza virtuve. Kamdēļ viņai nav ierādītas šajā skaistajā Bekingemas pils tuvumā esošā mājā vēl papildus telpas, ir atkal jaunu minējumu un tenku avots. Klarenses mājā tagad karalienes mātes rīcībā paliek apm. 30-40 istabu.

Tautas sajūsmu mazliet apslāpē pārējo Eiropas karalisko ģimeņu atturīgā nostāja: savādā kārtā sagadījies, ka gandrīz visiem aicinātiem karaļiem un princiem tieši Margaretas kāzu dienā neatliekami jābūt kur citur.

Droši zināms tikai, ka būs Dānijas karaliene. Iemesls šai savādai situācijai nav meklējams apstākļi, ka princese prec „nedižciltīgo;" tā drīzāk ir reakcija pret Lielbritānijas karaļnama augstprātīgo nostāju pēckaŗa gados pret citiem valdošiem namiem Eiropā. No visiem 14 aicinājumiem uz karaliskām laulībām, pieņemti tikai 4, pie kam divos gadījumos Vindzoras nāmu reprezentēs Kentas hercogiene. Margaretas un Tonija laulībām trūks daudz no karalisko viesu klātienes spožuma.

Londona jau gatavojas lielajai dienai. Dekorāciju motīvs ir rozes, jo Margaretas otrs vārds ir „Rose." Plašā avenija Bekingemas pils priekšā būs greznota ziedu ārkādēm un standartiem ar zelta monogrammu „M A." Strādājošiem londoniešiem šī diena būs grūta: satiksme tiks pārkārtota un aizturēta, un paredzama vislielākā burzma kādu Londona pieredzējusi.

Margaretas līgavas tērps ir noslēpums, kaut gan baumas klīst, ka Tonijs, pretēji visām līgavu tradicijām, esot to redzējis.

Portsmūtas ostā krāso un spodrina karalisko kuģi „Britannia", kas jauno pāri vedīs kāzu ceļojumā. Kurp? To neviens droši vēl nezina. Bet runas ir par Skandinavijas fjordiem un Baltijas jūru.

Tūristu pieplūdums, sevišķi no Amerikas, Londonā sagaidāms milzīgs. Jau tagad visas lielākās viesnīcas ir galīgi aizņemtas. Par tiesību vērot kāzu procesiju no namu logiem, dzīvokļu īpašnieki prasa fantastiskas cenas. Šādu logu ir ļoti maz, jo ceļš no Klarenses mājas uz Vestminsteres abeju un atpakaļ uz Bekingemas pili ved pa lielākai daļai gar apstādījumiem un valdības ēkām. Kāzu diena izsludināta par skolu brīvdienu. Arī parlamenta deputāti prasa to pašu, un sagaidāms, ka laba tiesa iestāžu un biroju būs spiesta dot arī saviem darbiniekiem brīvu rītu, jo princese Margareta angļiem tomēr ir un paliek „mūsu princese."

A. A.

...ETOJIET
...ICĪBĀ ESOŠĀS
...” TTC BIĻETES

...biļetes var lietot, kur tās atbilst jauna... no 3. līdz 6. zonai.

...„vecās" 12½¢ biļetes var lietot 1. un 2. ...naudā.

...nu vadītājiem maiņai būs grūti sagā... ...iknaudu. Ja jums nebūs vaŗa siknau... ...5¢ naudas gabaliem.

...I TĀS VARĒS
...MAINĪT...

...ikot ar 2. maiju varēs nodot atpakaļ, ...aksu. Biļešu atdošanu atpakaļ varēs ...ņēm vai arī sekojošās vietās un laikos:

...dienas, izņemot sestdienas un svētdie... ...Street.

...ik dienas, izņemot svētdienas, Queen ...biļešu kasēs rietumu (vai austrumu)

...TTC BIROJOS
...as, izņemot svētdienas
...2 pp. un no 4 pp. līdz 7 vakarā)

76 Wychwood
586 Lansdowne
1754 Queen West

...varat nosūtīt „TTC Ticket Refund", ...ronto 7, un jums tiks piesūtīta nauda

...RANSIT COMMISSION

MĀRTIŅA ZĪVERTA KLAUNS FIASKO

Kopā ar visai gaŗu nepatāgu nosaukumu „Amerikas Latviešu Teātris Vašingtonas Ansamblis" šo tikpat gaŗi nosaukto „laikmeta cirkus spēli" trijos cēlienos rādīja 27. aprīlī Kalamazū, nākdama savā viesizrāžu ceļojumā no ziemeļiem — Grand Rapidiem un iedama uz dienvidvakariem — Čikāgu. Lugā gan maz kas ir no cirkus, atskaitot to, ka pēdējā cēlienā svešais viesis (Osvalds Uršteins) parādās Klauna maskā.

Mārtiņš Zīverts ir mūsu bēgulības daudzinātākais, arī ražīgākais un sekmīgākais lugu rakstnieks. Viņa skatuves darbi ir valdzinoši ar aso situāciju nostādījumu, spraigo dialogu, veikli šķetināto intrigu, kuŗas atrisinājums reti kad var paredzēt. Tās ir labas īpašības, diemžēl, arī visas.

Kaut gan daži spriedēji minējuši agrāk Zīverta vārdu kopā pat ar Šekspīru, bet — nesalīdzinot lielumus — viņam nav nekā kopēja nedz Šekspīra lielajā brīvajā raksturu attīstīšanā, nedz dzejiskajās pārdzīvojumu straumēs.

M. Zīverta figūras pastāv tikai situācijas dēļ, tām nav pašvērtības, tās nav dzīvi raksturi, viņu runas, dialogi noskaidro tikai situāciju, tajos neparādās nedz viņu iedaba, nedz izjūtas. Līdz ko figūras noiet no skatuves, izrādei beidzoties, tās arī tūliņ aizmirstās kā acu priekšā pacilātas lelles. Atceros no Zīverta agrākiem darbiem drāmatisko noveli Nauda, kur daži tīkami tēli, un Āksta vispārējo poētisko noskaņu.

Bet Zīverts ir veikls lugu sacerētājs, kādi bija franču teātra rakstnieki Skribs un Sardū, viņam bieži ir asi laikmetisku problēmu nostādījumi, viņš reti garlaiko. Tas bezpersoniskais, nenoteicamais, milzīgais nežēlīgums, kas veļas pāri tagadējai cilvēcei un visvairāk malis latviešu tautu, parādās Zīverta laikmetiskajās spēlēs kā postoša nenovēršama vara, gandrīz kā liktenis, kuŗa spaidos kā varmācības darītāji, tā cietēji ir tikai automati ar automatiskām reakcijām.

Klauns Fiasko nav vēl grāmatā iznācis, ceram, ka to drīz iespiedīs Anstrālijas Latviešu apvienības Kultūras fonds, kas jau pasācis Zīverta publicēto lugu izdošanu ar pirmo izlaidumu — Raķeti. Kā par literāru darbu par to vēl pārāgri tādēļ spriest. Darbība noris, kā teikts programmā, „kādā pilsētā Latvijas austrumu pusē 1941. gada jūnija pēdējās dienās." Šis aizrādījums iezīmē spēles situāciju. Čekists Miljons trako, apcietinādams katru dienu, nošaudams desmitiem cilvēku, tai pašā laikā likdams visiem iestādījumiem darboties tā, it kā nekas nenotiktu. Jebšu tikai sešas personas, tomēr starp tām izmanāmas viņu dienu drausmas, spraigums, bailes, kas valda par visiem. Pat Miljons baidās, ka tikai nerodas kāds ar lielākām varas pilnvarām nekā viņam un nenolikvidē arī viņu. Lugā ir arī vecais zudušu piederīgo atrašanas motīvs. Svešais viesis, pēc divdesmit gadiem dzimtenē atgriezies, partijas ideālos vīlies revolūcionārs, atrod savu meitu, ko nekad nav redzējis, bet sākumā ar to drusku flirtē, jo abiem radušās pēkšņas simpatijas vienam pret otru no pirmā acu uzmetiena. Šis motīvs izvērsts tik neskaidri, ka daži skatītāji vēl beigās jautāja: vai svešais un Indra ir romantiski mīlētāji, vai tēvs ar meitu. Svešais nēsā vēl partijas karti, kas viņu pirmā reizē paglābj no apcietināšanas, bet ko viņš vēlāk vieglprātīgi, nemotīvēti saburza, aizmet. Viņš jau varēja būt sašutis par partijas rīcību, bet kā daudz pieredzējis vīrs zināja, kāda nozīme šim papīram tik karstā brīdī, kāds bija tolaik. Bet bez šīs teātrālās aizmešanas drāmatiķis nevarētu risināt tālāk intrigas pavedienu un radīt jaunas situācijas tik sekmīgi, kā līdz šim.

Režisors Osvalds Uršteins sešas personas, to nekomplicētos gājienus, darbības saspringdzinājumus, atslābumus izkārtojis vienmēr ar kādu slepenu valdzinošu īpatnību iezīmētos skatos. Liels palīgs viņam, liekas, bijis arī tas apstāklis, ka četri spēlētāji ir īsti, piedzīvojuši aktieri, kas paši zina, kas jādara katrā skatā.

Hilda Prince tēloja kafejnīcas turētāju Upīti mierīgi, nosvērti, saspēlēs ar Miljonu (Olgertu Parnicki) razdama dzēlīgākus, bet ar Indru (Paiju Lejnieci) maigākus toņus balsī.

Milda Zīlava parādīja vecīgajā dziedniecē Dr. Esē vairāk sirds siltuma, cilvēcīguma, nesatricināmas ticības labam gala iznākumam nekā, varbūt, autors lomā ielicis. Mīkstās, lēnās kustības pauda dziednieces iekšējo mieru, neiztrūcināšanos pret draudiem, bet gandrīz aizrautību, kad jāpalīdz. Bravūrīgo, saldkāro, varmācīgo, bet arī bailīgo varasvīru un bijušo zagli Miljonu Olgerts Parnickis tēloja ar gluma, slīpēta varas baudītāja, pat sadista vaibstiem, neuzsvērdams kādas specifiskas čekista pazīmes nedz apģērbā, nedz spēlē. Tas saskan ar Zīverta lugas garu: izrādē jābūt vispārinātai, bez kādām tipiskām vienreizējām iezīmēm, lai to varētu attiecināt uz līdzīgām situācijām citā laikā un ārpus laika un vietas. Miljona palīgu bārdaini skatuves iesācējs Arājs Dubinskis parādīja ar dažām komiskām iezīmēm, pavientiesīgu, mantkāru, pamuļķu primitīvu cilvēku. Svarīgā, pagaŗā meitenes Indras lomā jaunajai Paiju Lejniecei likās dažviet par grūtu, neveicamu, vaigstos vēl nedrošība, nenoteiktība, jebšu viņa godam turējās, lomu novezdama līdz galam bez kļūdām. Otrā cēlienā darbojas tikai viņa un svešais viesis — Osvalds Uršteins: te tad darbības atslābumu vajadzēja veikt ar skatuves aptumšumiem, kas attaisnoti ar kaŗa pavēlēm. Uršteina svešais viesis, klauns Fiasko, labi, gludi parādīts; trešā cēlienā pat caur klauna masku spīdēja tēva izmisums, kad viņš jauš Indras sagaidāmo postu. Te Uršteinam visvairāk pārmaiņu noskaņās no niecīgām cerībām uz izmisumu un atkal atpakaļ, ko viņš aktieris lika sajust arī skatītājiem.

Lai gan nebija atnākuši visi Kalamazū latvieši, tomēr skatītāju bija liels pulks, kas uzņēma izrādi dziļā, uzmanīgā klusumā, jo tā bija laba.

Jānis Veselis

Aina Kraujiete

PUTNI

Simts putnu manās krūtīs —
reizēm tā jūtos,
un tikko pamodušies
rītos kā rožkroni skaitu:

debess izslāpusi
mājo te valodze,
mērīgu sirdspukstu gaitu
uzmana dzeguze,
katrai nopūtai līdzi mazs meža
balodis grūti
pūš, bet cīrulis mazputns ar
strazdu
mani, savu slazdu,
lēmuši priekam par katedrāli.
Arī lakstīgalas
ausīgai dziesmai nav gala,
ja tikai gribu un klausos kā
koncerta zālē.

Tomēr
ne vienmēr tie zina, kas katram
lomā:
kad putni šie un daudz citu
dziesmu cilā katrs savu visi reizē
bez mitas,
tad atzīstos — pašai par postu
esmu tiem visiem vērtusies
sprostā.

GLEZNOTĀJS JĀNIS TĪDEMANIS

devies pavasaŗa izstāžu ceļojumā uz Savienotajām Valstīm, un viņa pirmā izstāde Lieldienu laikā notika Vašingtonā. Tur mākslinieks pārdevis dažas gleznas un saņēmis pasūtinājumus vairākiem portretiem. Tālāk J. Tīdemanis devies uz Indiānapoli. Viņam līdz ap 80 darbu, un to pavada ceļā Donalds Lesiņš, Viļa Lesiņa dēls.

Aksels Helmers

JĀNIS MEDIŅŠ — LATVIEŠU SKAŅRADIS

Aksels Helmers, zviedru mūzikas vēstures licenciāts, savu zinātnisko darbu rakstīja par zviedru dziesmas attīstību un pašreiz strādā kā profesionāls mūzikas kritiķis. Šis raksts iespiests „Studiekamraten" 1960. un ir pirmais plašākais raksts cittautu presē par mūsu iecienīto komponistu. Interesanti salīdzināt latviešu spriedumus ar cittautieša domām.

„Ko gan nozīmē dzīvot kā bēglim? Un sevišķi — ko tas nozīmē māksliniekam? Pretēji visām runām par mākslas un it sevišķi mūzikas internacionālo valodu, tā ir saistīta, jeb, ja gribam — sava laika un vides zīmogota. Tai ir savi dialekti un nacionāla skaņu skāla. Mākslinieks uzaug savā vidē, bet reizēm izaug no tās, paceļas pāri, kā tas bija ar Stravinski. Viņš ir kļuvis internacionāls skaņradis. Bet Bartoks zaudēja pamatus savai mākslai, kad aizbēga uz Ameriku.

Varbūt svešniecības problēmas visgrūtākas tiem mūziķiem, kas uzaugot pilnīgi iekļāvās savā vidē, pieņēma to un gribēja tai turpināt dzīvot. Katrā ziņā pēdējais attiecas uz Jāni Mediņu. Latvija, maza zeme lielo kaimiņu ēnā, ir laiku pa laikam bijusi lielvalstu okupēta, un tomēr tai ir sava īpatnēja kultūra un savs nacionāls raksturs. Mediņš ir lielā mērā šīs latviskās kultūras paudējs, kas savā būtībā liekas gaišāka un pieejamāka nekā slaviskā kultūra. Tur, savā zemē, Mediņš ar laiku sasniedza atbildīgus posteņus mūzikas dzīvē kā Rīgas radiofona dirigents, kā audzinātājs konservātorijā. Viņa darbus bieži atskaņoja. Daži no tiem kļuva par latviešu mūzikas būtisko neatņemamo daļu.

Bet tagad, kopš gadiem, viņš dzīvo Stokholmā, un viņa vieta Stokholmas koncertnamā ir ļoti pieticīga. Šādu situācijas maiņu var ieskatīt par tipisku, izteikti nacionālam skaņradim laikā, kad nacionālā ideoloģija tiek pārvērtēta un pamazām pilnīgi aizstāta ar ekonomiskiem un idejiskiem principiem. Un ja vēl skaņradis, izrauts ar visām saknēm, nonivelējas, un viņa darbi pēc pārorientēšanās līdzinās mēģinājumiem un atstāj problēmatiku neatrisinātu, — tad tas vairāk kā jebkas cits norāda uz komponista traģisko situāciju, kas bez tam saistās ar vientulību un cilvēcīgo izolāciju jaunajā vidē, kuŗai nevar būt priekšnoteikuma saprast bēgļa situāciju.

Dažas skaņu plates dod diezgan labu ieskatu par Mediņa mūziku, kāda tā bija, pirms viņš bija spiests atstāt dzimteni. Mūsdienu aktuālo mūzikas strāvojumu apgaismojumā tā reizu reizēm var likties „neaktuāla" — bet tas nedrīkst aizēnot faktu, ka šai mūzikai jāpastāv to cilvēku dēļ, kas vēlas to uzmeklēt, kas izprot tās rašanās pamatus.

Viens no pamatiem ir latviešu tautas mūzika, sen pazīstama ar savu genuīno īpatnību tonāli un ritmiski, kas to nostāda tuvu Balkānu zemēm. Bieži lietotas īpatnējas taktis, dejiskas strofas, daudzas melodijas izstaro aturīgu, skumju atmosfairu, reizēm izteiktu veclaicīgi melodiskos vilcienos, kas atgādina Viduslaiku himnu melodijas. Viens no latviešu skaņražiem, kas pirmais vāca un kopoja šīs melodijas, bija Jāzeps Vītols. Viņš tās izdeva (reizēm pārstrādātas un aranžētas) un tā darīja tās pieejamas mākslas mūzikai. Dažas no tām Mediņš izvēlējies un saudzīgi ietvēris kamermūzikālā apdarē — nu tās liecina par tautas dvēseles mūzikālitāti un reizē ir mīlestības apliecinājums tai zemei, kuŗā mēs ikviens reiz atklājam mūsu visdziļākās saknes.

Cita, patētiskāka dzimtenes izjūta izteikta svītā „Latvijas ainavas", kas arī iespēlēta skaņu platēs. Šis darbs vairākkārt liek domāt par Smetanu, ne tikai tāpēc, ka arī viņš rakstījis šādas noslēgtas mūzikālas ainavas, bet sevišķi orķestrācijas dēļ. Būtiska starpība ir, ka Mediņš ir brīvs no tā bombasma un šovinistiskā nacionālisma, kas reizēm pielīp Smetanas stilam. Arī technika Mediņam cita. Viņš ir — kā reizēm lasāms rokas grāmatās — kolorists. Un tiešām, viņš šķiet jūtas visbrīvāks, ja viņam ir visa orķestra palete ar ko rīkoties. Bet tā ir technika vairāk pastelī nekā eļļā. Tonējums ar daudzām smalkām niansēm, krāsas gaišākas un maigākas.

Šī liriskā, teiksim, ziemeļnieciski iekšķīgā, skanoši liriskā izjūta, runā Mediņa mūzikā. Arī tad, kad viņš savos darbos meklē drāmatiskus izteiksmes līdzekļus, lirika piekrāso viņa spēku un liek izvairīties no izteikti retoriskām un „traģiskām" pasāžām. Mediņa skatuves mūzika nav pārsniegusi viņa dzimtenes robežas, bet to var kaut cik iepazīt drāmatiski-liriskajā dziesmu ciklā „Vēstules Pēram Gintam", kas rakstīts 40-to gadu sākumā ar latviešu dzejnieces Elzas Ķezberes tekstu, kas ir savā veida piedzejojums Ibsena drāmai.

Domāts, ka Solveiga visus tos gadus, kamēr viņa gaida Pēru Gintu, raksta tam vēstules. Dažām no tām Mediņš devis melodijas. Taču tā ir cita personība, kas te parādās, ne jau Ibsena meitenes tēls, vienkāršs un skaidrs kā tautas dziesma. Šis Solveigas raksturā intelligence un kaislība, un arī Mediņa mūzika liek vai reizēm dziedāt kā operā.

Šie ir tie nedaudzie darbi, rakstīti pirms 1945. gada, kas pieejami. Tie dod būtisku ainu par Mediņa komponista personību. Liela daļa viņa darbu gājuši bojā Rīgas bumbošanās pēdējā kaŗā, daļa palikusi dzimtenē, daži darbi viņam ir līdz. Bet viņa produkcija šeit Zviedrijā nav sasniegusi atklātību. Var jautāt, kādēļ. Meklējot atbildi, nonākam pie vesela sakarību kompleksa. Mediņš ir izaudzis, nobriedis un atradis savu stilu un formu tai īpatnējā mūzikas dzīvē, kāda bija Latvijā; tas, kas toreiz bija spēks, tagad var izrādīties par kavēkli, kad jāatrod pamats zem kājām jaunajos apstākļos. Otrs iemesls meklējams zviedru mūzikas dzīves formās. Mediņš ienāca tieši tai brīdī, kad šeit visā nopietnībā taisījās atmest nacionālās tendences. Tāpēc tiem piedāvājumiem, kas nonākuši līdz

(Nobeigums 8. lpp.)

NODIBINĀJUSIES J. MEDIŅA JUBILEJAS KOMITEJA

Šoruden, 9. oktobrī, profesors Jānis Mediņš, pašreiz raženākais starp latviešu nacionālajiem komponistiem, svinēs savu 70. dzimumdienu. Pēc Zviedrijas latviešu **centrālās padomes informācijas nozares vadītāja V. Kraukļa aicinājuma 23. aprīlī** Stokholmā sapulcējās A. Dunkels, K. Dziļleja, J. Grīns, A. Kancāns, V. Krauklis, R. Legzdiņš, J. Rudzītis, V. Strēlerte, J. Tepfers un A. Vītoliņš, kas ar komponista piekrišanu nodibināja Jāņa Mediņa jubilejas komiteju. Tā darbosies kā pilnīgi patstāvīgs, no citām organizācijām neatkarīgs institūts. Par jubilejas komitejas priekšsēdi izraudzīja dzejnieci Veroniku Strēlerti, par viņas vietniekiem - vijolnieku Alfr. Dunkelu, rakstnieku Jāni Grīnu un ZLCP inform. nozares vadītāju V. Kraukli, par sekretāriem — Jāni Rudzīti un pianistu Andri Vītoliņu, bet par kasieri — rakstnieku Kārli Dziļleju. Komitejas darba mērķi — rūpēties par trimdas tautas balvu, lai to pasniegtu jubilejā, un sarīkot Jāņa Mediņa jubilejas koncertu. Drīzumā komiteja izraudzīs savus pārstāvjus gan Zviedrijas latviešu kolonijās, gan citās trimdas zemēs. — Uz 23. aprīļa sanāksmi nebija varējuši ierasties, bet komitejai savu atbalstu apsolījuši arī Andrejs Eglītis, plkv. K. Lobe, prof. A. Norītis un DV organizācijas darbinieks E. Stalbovs.

Marisa Vētras jauno dziedoņu koncertā

Tas bija viens no iespaidīgākajiem Marisa Vētras audzēkņu vakariem tiklab programmas izvēlē, ka viņa mācekļu sasniegumu kvalitātē. Kā vienmēr, arī šoreiz Vētra jo sevišķu uzmanību pievērsis ansambļa dziedājumiem, kas prasa ne vien noturīgas balsis, bet arī krietnu mūzikālu disciplīnu, ritmiski saliedētu un līdzsvarotu kopskaņu. Šīs īpašības jo pārliecinoši izpaudās Ingeborgas Veinbergas, Antona Ķivlenieka un Esko Luksepa atskaņotajā trio no Mocarta „Figaro kāzām." Nevainojami izskanēja Juŗa Cīruļa un Luksepa duets no Mocarta „Donžuana," bet precīzāku intonāciju varēja vēlēties I. Veinbergas un Mirjamas Bērziņas duetā no Čaikovska „Pīķa dāmas." Abas dāmas šai ziņā sagrēkojās arī T. Ķēniņa „Ej, saulīte, drīz pie Dieva." Labs jāsaka arī par Kārļa Šūna un Juŗa Cīruļa duetu no Pučini „Bohēmas" un Mocarta trio no „Donžuana" Veinbergas, Pētera Ulmaņa un Lukzepa atskaņojumā. Te visa atzinība maestro Vētram un Alfr. Štrombergam par rūpīgo darbu.

No solistiem pirmā palma pasniedzama Jurim Cīrulim par Hendeļa „Honor and Arms" vokāli pilnskanīgo un mūzikālo priekšnesumu. Čaikovska „Ja it visas meitenītes" iztulkojums šķita mazliet reāli joviāls. Vai nederētu tāda kā galantāka pieskaņa? Visas zīmes rāda, ka neatlaidīgā darbā no Cīruļa var izaugt īsts mākslinieks — viņam ir visi dotumi.

Mūzikālu un techniski vingru dziedājumu sniedza Ingeborga Veinberga Pučini ārijā no „Bohēmas." Jo glīti izskanēja arī A. Štromberga "Come away, death" un A. Kalniņa „Pļāvēja diendusa" (Rainis), bet „Atmiņās" (Andrejanova — Blaumaņa) pietrūka drāmatiskas smeldzes un vokālas pilnskanības.

Ļoti progresējusi ir Mirjama Bērziņa. Vislabāk patika J. Ķepīša „Mana dziesma kā dūja" (J. Akurātera) un A. Kalniņa „Verdzenes dziesma" (A. Niedras).

Patīkamu pārsteigumu sagādāja A. Ķivlenieks, sniedzot vokālitātē un priekšnesumā gluži iespaidīgu un rakstūrīgu A. Stromberga „Nerru dziemsas" (Ingr. Viksnas). J. Ķepīša „Veļu laivas," kā arī „Liepu tējas" (Leimanes) atskaņojumu. Kaut viņš tā būtu dziedājis savā koncertā!

Pamazām kāpj kalnā arī Pēteris Ulmanis, kā to liecināja A. Kalniņa „Imantas dziesmas" un „Jaunā Imantas dziesmas" (A. Ķeniņa) vokāli un mūzikāli iejūtīgais priekšnesums.

Krietnu technisku un mūzikālu gatavību ir sasniedzis Luksepa bass, vienīgi balss augšējais reģistris nav gluži atbrīvojies. Viņa labākais sniegums bija ārijā no Mocarta „Bēgšana no Seraija."

Ar saspiestām augšām un plakanu toni joprojām cīnās Kārlis Šūns Bizē Nediva ārijā. Samērā labāk veicās ar Maskanji āriju.

Īsts nelaimes putns šai vakarā bija Rūdolfs Purvs — mezglojās atmiņa, tonis, droši vien no uztraukuma vai piepūles dienas darbā. Bet tādi dienišķā darba strādnieki jau ir visi Vētras vīri.

Vakaru iespaidīgi noslēdza Alfrēda Stromberga kvartets „Lokaitiesi, mežu gali," īpaši atkārtojumā, dziedot Veinbergai, Bērziņai, Ķivleniekam un Cīrulim.

Mariss Vētra ar gandarījumu var atskatīties uz savu darba un audzēkņu panākumiem, bet pēdējie var lepoties ar savu meistaru.

J. Cīrulis.

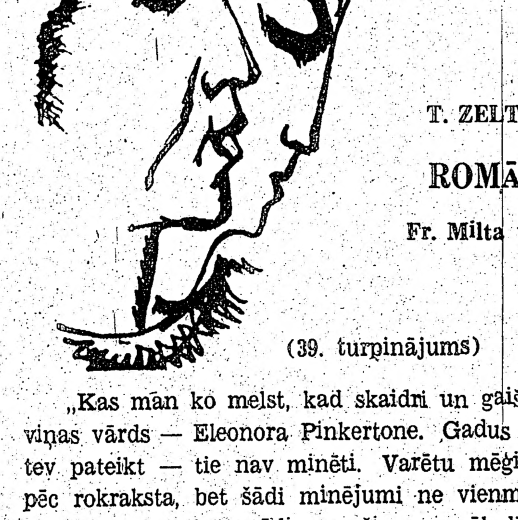

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(39. turpinājums)

„Kas man ko melst, kad skaidri un gaiši uzrakstīts viņas vārds — Eleonora Pinkertone. Gadus gan nevaru tev pateikt — tie nav minēti. Varētu mēģināt noteikt pēc rokraksta, bet šādi minējumi ne vienmēr ir droši. Veči kādreiz raksta tādiem pašiem nemākulīgi sagāzelētiem burtiem kā bērni, tik drusku drebelīgākiem un vārgākiem vilcieniem. Eleonoras rokraksts ir itin švuncīgs, ar glīti izlocītām sivēna astītēm pēc katra vārda. Varētu pēc tām secināt, ka sievišķis pašos spēka gados."

„Jupis ar visām tām sivēnu astītēm. Saki skaidri, ko viņa tur raksta. Vai prasa naudu — par šito praķi?"

„Neesi auša. Pašai māja. Vai tāda prasīs naudu? Atsūtījusi tev sava mirušā vīra uzvalku un būtu ar mieru redzēt tevi pašu šūpojamies viņa šūpuļkrēslā."

„Nemels nu atkal," Darbacis aiz uztraukuma bija iebāzis mutē tukšu pīpi.

„Viņa — tas te ir rakstīts — esot dzirdējusi, ka daļu no mājām padzīto bēgļu uzņemšot Amerika. Šī tad būtu ar mieru, kad sākšot to bēgļu uzņemšanas lietu kustināt, sūtīt tev galvojumu. Vispirms tev viņai gan jāaizraksta un jāpastāsta pašam par sevi — kādā krāsā tev acis, mati, cik zobu, vai tev ir ģimene un būtu ar mieru strādāt tītaru farmā."

„Es . . . es . . . es lai darītu tādu trakumu — brauktu uz padullu zemi, kur cilvēki skraida pa pazemi un vējš no apakšas pūš uz augšu. Pasargi, Dievs, kad mani mājās gaida paša raibaļas. Tad gan es nebūtu vairs pie pilna prāta."

„Aizrakstīt tomēr tai brūtei tev vajadzētu," smējās Pelerīns un deva saimniekam atpakaļ izlasīto vēstuli.

Darbacis atgaiņājās no tās kā lapseņu spieta, pacēlis gaisā abas rokas: „Lai raksta, kas grib. Kas man tur daļas. Tos svārciņus tak varēja paņemt arī kāds cits. Jau tagad man šļaugana dūša — no visa dzirdēšanas vien."

„Tad dūšas uzlabošanai derētu siļķīte?"

„Derētu gan."

Pelerīns ar vēstuli rokā brīdi stāvēja domādams: „Labi, ja esi ar mieru iemainīt brūti pret siļķīti, tad vēstuli paturu. Likšu, lai atsūta ģīmetni. Kas zina, varbūt vēl puslīdz svaiga un izskatīga. Un tītariem Pateicības dienā ir laba cena . . ."

„Ņem viņu ar visiem tītariem un liec man mieru, es palikšu labāk pie siļķītes." Darbacis nomierinājies smaidīja un sekoja ar laimīgām acīm katrai Pelerīna kustībai, kad, cēli frakots, viņš piegāja pie siļķu mucas.

„Neaplaisti ar sālījumu balto vesti, ekselence, izskatīsies tik traipains kā divdesmitā gadsimta cilvēces sirdsapziņa," piebārstīja garāžu skaļiem smiekliem Ojārs Lubāns, ienākdams kopā ar Cīruļdziesmu, ko tikko vairs varēja pazīt. Nacionālhumānists bija ieģērbies paplatā krējuma krāsas žaketē ar melnām rūtīm.

Ieraudzījis viņu, Amorijs pat aizmirsa atbildēt Lubānam un steigšus ielika Darbača izstieptajā rokā papīrā ietīto siļķi: „Mīļais Dievs, Ģedi, tu taču izskaties kā cietumā gulējis tīģeris, nostiepts uz restēm šķērsus kažoka svītrām."

„Lieliski, tad varēsim atklāt zvēru dārzu," Ojārs vīpsnāja, „jo tu, kā redzu, reiz savā mūžā esi sadomājis izskatīties pēc salona lauvas. Rīgā no tādām vietām, kur valkāja fraku, tev vajadzēja turēties tālāk, jo citādi būtu bez žēlastības izmests laukā."

„Ja tas tā bija, tad gan ne mana, bet visas šīs mākslīgi uzdiedzētās aristokratu sugas mazvērtības kompleksa dēļ. Ar savām pastalotajām zemnieku kājām frakās iekāpuši, tie savā tuvumā labprāt necieta tos, kam galvas bija pilnākas par kabatām."

„Tur tev taisnība, Amorij — galva tev vienmēr ir bijusi pilna," labdabīgi dzēla Lubāns un nosēdās Auriņam blakus. Dzelteni melnrūtainais Cīruļdziema ierosījās krēslā abiem pretī.

Pelerīns kā lielākā pasaules cirkus direktors, iznesīgi plivinādams frakas ļipas, pagrieza muguru sālīto siļķu mucai, plauktos saliktiem burkāniem un kāpostu galvām, baltiem un sarkaniem desu luņķiem; piparkūku sirsniņām, etiķa un odekolona pudelēm un atgriezās pie pudeles ar neganti stipro plūmju dzērienu. „Mīļais Oja, katra tā saucamā smalkā sabiedrība ir vairāk vai mazāk veiklu cilvēku improvizācija, neatkarīgi no galvu pilnuma. Protams, atskaitot gaužām nedaudzos, kas tiešām ir tie, par kādiem grib izlikties. Ja apkārt ir piemērotas dekorācijas, tad viss ir vislabākajā kārtībā. Bet sagāz dekorācijas čupā, cik daudzi tad negaidot neatklāsies par ačgārniem ērmiem. Kas dzimis, lai valkātu fraku, ir redzams tikai tad, kad nolikts uz plika un slidena ledus."

„Vai siļķu mucas," zobojās Lubāns.

„Vai nav vienalga, ja tomēr tu neesi tikai siļķu tirgotājs Es varētu pat Mantrausi nospēlēt frakā. Jā, vai tā nav jocīga lieta: kādēļ nevienam nav ienācis prātā Blaumani spēlēt frakās? Smiļģis Dailes teātrī modernizēja Šekspīru un modernie franči grieķu tunikās ieģērbtiem aktieriem liek runāt ar šīsdienas cilvēka muti."

„No tevis, kā dzirdu, sāk runāt plūmju šnabis," sacīja Ojārs, kad bija jau izdzēris pirmo glāzīti un domīgi nogrozījis galvu, iztikdams tomēr bez viebšanās. „Tad drīzāk iespējams nospēlēt frakās Raiņa Uguni un nakti. Blaumanis parādās vienīgi rāmītī, kādā pats sevi ielicis. Tā visu reālistu laime vai nelaime — sauciet kā gribat — ka viņi ir pienaglojuši sevi pie mieta, kur kādā zemītē kādreiz to iedzinuši."

„Es teikšu skaidri un gaiši, ka tā ir nelaime. Reālisms mūsu modernās technikas laikmetā ieskatāms par atavistisku, vairāk nekā," brāzmaini iejaucās sarunā Cīruļdziesma, bet palika brīdi bez elpas ar vaļā muti (tur nūle bija pazudis arī viņa pirmās glāzītes saturs). Kad muti viņš aizvēra, nabagam bija saspragušas acīs asaras.

„Visdragājošākais apgalvojums bez pamatojuma ir ziepju burbulis. Pat saplīsdams paliek bez trokšņa — kā nebijis. Tāpēc, Ģedi, esi tik labs un atvainojies reālismam vai uzbrūc ar drusku asākiem ieročiem par salmiņu," smaidīdams kūdīja aktieris un romānists.

Augusts Auriņš, galīgā neceļā ieskrējušās sarunas dzirdēdams, pieķērās par jaunu pielietai glāzītei, šoreiz būdams daudz gudrāks un laikus uzkodai nogriezdams gabalu desas. Viņš bija nācis, steidzies pa kaklu pa galvu, lai dzirdētu no Cīruļdziesmas kādus jaunumus, sevišķi par Ausmu, bet neprāši tagad uzklupa literāra jautājuma iztirzai, it kā nebūtu cita nekā ko runāt.

Acīs saspragušās asaras nenoslaucījis, Cīruļdziesma ar platu zobainu muti turpināja: „Lūdzu. Garīgā frontē neviens nekad lai mani nemēģina apvainot, saukdams par bēgli. Tāds esmu tikai ar savu fizisko čaulu, dvēselē joprojām palikdams tur, kur man ir jābūt — uz skaidri latviskās dzīves ziņas pamatiem. Lūdzu, te būs mans antireālistiskās pozicijas fundējums, ko es līdz disertācijas apmēriem, diemžēl, vēl neesmu paguvis izstrādāt."

„Ģedi, nemuldi, sāc beidzot runāt," gaužām nepacietīgs aizrādīja Pelerīns.

Un Ģedis runāja, tā teikdams un sacīdams: „Ja agrāk plašajiem un pamatīgajiem vides tēlojumiem reālistu darbos vēl bija kāda nozīme, tad tagad tie pilnīgi lieka bagāža. Kāpēc? Tūliņ jums pateikšu. Toreiz cilvēks dzīvoja apkārtnē, kas bija tā roku veidojums un tāpēc vairāk vai mazāk atspoguļoja viņu pašu. Piemēram, pakavēsimies kaut latviešu zemnieka sētā. Tur katrs pie mājas iestādīts kociņš, zirgi, rati un darba rīki, drānas un mēbeles, uz loga noliktais puķu podiņš stāstīja par pašu saimnieku individuālo gaumi un dzīves ziņu. Cilvēks tur bija saaudzis ar lietām, uzspiezdams tām savas personības zīmogu. Tādēļ vai katrs reālistiski sīkumains latviešu lauku sētas tēlojums var dot un devis zīmīgu ieskatu tās iemītnieku raksturā. Bet tagad? Ko daudz par cilvēku var pastāstīt serijām ražotās mēbeles, kas sakrautas dzīvokļos, darinātas pēc viena šablona, lauksaimniecības mašīnu firmu nosaukumi vai automobiļu modeļi? Jūs varat lappusēm lietpratīgi aprakstīt visādu braucamo rīku motorus, dažādo krāsu lakojumus, sēdekļu atsperes un riepu biezumu, un cilvēks tam visam būs palicis ārpusē, jo viņš ar modernās technikas produkciju saskaŗas vienīgi ārpusēji, izmantodams to, kā ērtībām noderīgu svešķermeni, ne vairāk. Tas nekļūst par dzīves daļu, kāda, sacīsim, bijusi latviešu zemnieka sēta, neatdalāmi saaugdama ar savu veidotāju. Motorizētajam Amerikas farmerim — pilnīgi saprotamā kārtā — šī kopības sajūta jau esot zudusi. Bez sevišķām sirdssāpēm viņš atstājot intensīvi izmantotos laukus un aizejot uz citiem, kas sola lielāku peļņu."

„Nezinu gan, kādēļ dzīves mēchanizācijas procesu nevarētu parādīt spēcīga un asa reālista spalva," Lubāns paraustīja plecus. „Cik saprotu, tu reālistiem patvarīgi vēlētos piešķirt vienīgi dzīves fasādes fotografētāju godu. Gaužām aplami — labāko psīcholoģisko reālistu darbos cilvēka pārdzīvojuma iekšskata tēlojums tālu pārsniedz . . ."

Bet Cīruļdizesmam nenāca ne prātā uzklausīties kaut kādus citus iebildumus, viņš neapstādamies turpināja: „Lai varētu ietekmēt technikas džungļos un ideoloģiju chaosā pazudušo cilvēku, ir tikai divi ceļi: parādīt pašiem sevi pa pieri sitēja groteskas ironijas spogulī vai atgriezties pie leģendu simbolikas, kas aizved pie lietu sākumiem pārlaicīgi mūžīgā, no ikdienas gružiem attīrītā veidolu gaisotnē.

(Turpinājums sekos)

Es savai māmiņai
Magonīšu gultu taisu,
Magonīšu gultu taisu,
Rožu klāju paladziņu.

MĀTES DIENAI BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ ZIEDI UN LATVISKAS DĀVANAS

LOTUS PUĶU VEIKALS

802 Bathurst ielā pie Bloor tel. LE 3-3884. Toronto.

Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons

LOTUS

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

KĀ CEPT ZIVJU FILEJUS UN STĒKUS

Zivju filejus var cept gan no svaigām zivīm, gan no saldētām.

Filejus nosusina un sagriež vēlamā lielumā gabaliņos, vai arī mazāku zivju filejus atstāj veselus. Iemērc pienā uz 3 min. (uz ¼ kv. piena ņem 1 tējkar. sāls), tad izņem un apviļā rīvmaizē.

Šādu fileju vai stēku cepšanai vajadzīgs ļoti liels karstums, 450 — 500 gradu F. Sagatavotos zivs gabalus liek uz pannas, kas ieziesta ar taukiem vai ar sviestu, un liek sakarsētā krāsnī. Svaigām zivīm cepšanas laiks no no 10 — 15 min., atkarā no fileja biezuma (parasti rēķina 10 min. uz collas biezuma, bet saldētām zivīm vajag no 20 — 25 minūtēm). Zivis nedrīkst pārcept, tad tās būs sausas, tādā pašā veidā cep arī stēkus. Kā zivju filejus, tā arī stēkus cep ar dažādām piedevām un mērci.

Cepot zivis uz pannas, filejus un stēkus labi nosusina, jo nenosusinātas zivis ātri izjūk. Nosusinātās zivis apviļā miltos, bet pēc tam sakultā olā un rīvmaizē. Labākas garšas pēc filejus un stēkus pirms cepšanas pārslacina ar citrona sulu. Mazākus zivs gabalus cep uz straujas uguns, bet lielākus uz lēnas.

Kā zivju filejus, tā stēkus var cept cepeškrāsnī arī uz režģiem. Sagatavotos zivs gabalus ierīvē ar sāli un citrona sulu, apmērcē izkausētā sviestā, saliek uz sagatavotiem režģiem un cep krāsnī.

Bet var cept arī filejus, stēkus un pat veselas zivis, ietinot pergamenta vai aluminija papīrā. Papīru ieziež ar sviestu. Zivi vai zivs gabalus pārkaisa ar sāli, pārslacina ar citrona sulu un ietin papīrā, saliek uz pannas un mazliet palej ūdeni.

Pie šā ceptām zivīm pasniedz sinepju, krējuma, mārrutku vai tomātu mērci. Galdā var pasniegt ar sautētiem spinātiem un novārītiem kartupeļiem, lapu salātiem, svaigiem gurķiem, seleriju un biešu salātiem.

Kartupeļu vietā pie ceptām zivīm var arī pasniegt kartupeļu salātus, kas sevišķi patīkami vasaras laikā.

Lai zivju ēdieni iegūtu pikantu garšu, bez parastiem pipariem var kā garšvielas lietot sarkanos turku piparus, muskatriekstu, engveru, sinepes un mārrutkus. Pie zivīm var lietot arī sīpolus un sarīvētu Šveices sieru. Zivis sagatavojot, lieto arī citrona sulu, etiķi un balto vīnu. Zivju filejus var arī sautēt.

PILDĪTS MENCU FILEJS

2 mārc. mencu fileja, ½ mārc. caurauguša speķa, 1 citrona sula, 3 ēd. kar. etiķa, 3 ēd. kar. sviesta, 2 vidēja lieluma sīpoli.

Fileju pārkaisa ar sāli, pārlaista ar citrona sulu un noliek vēsā vietā vai ledusskapī uz vienu stundu. Tad fileju pārklāj ar izdauzītām speķa šķēlēm, saveltnē un saspraudž ar koka irbulīti.

Katliņā izkausē sviestu un ieliek plānās šķēlēs sagrieztus sīpolus, tad saliek saveltnētos filejus cieši vienu pie otra, uzliek vāku un sautē uz lēnas uguns 15-20 minūšu.

Gatavus, atdzisušus veltnīšus sakārto uz bļodas, izņem irbulīšus un garnē ar zaļumiem, aspiku un olu. Dod klāt majonēzes vai sinepju mērci.

Šādus veltnīšus var arī pasniegt siltus ar sinepju vai krējuma mērci un novārītiem kartupeļiem un salātiem.

ZIVJU FILEJS TOMĀTOS

3 mārc. mencu vai raudu fileja, 1 mārc. tomātu, 4 vidēja lieluma sīpoli, ⅛ kv. etiķa, sāls, pipari pēc garšas, muskats, 1 krustnagliņa, 3 ēd. kar. eļļas.

Zivju filejus saliek ar eļļu ieziestā formā, liekot pa starpām šķēlēs sagrieztus sīpolus un tomātus, pārkaisa sāli, piparus un un muskatu, pieliek krustnagliņu, pārlej etiķi un palikušo eļļu. Uzliek vāku un sautē krāsnī 30 minūšu.

MARINĒTI RAUDU FILEJI

3 mārc. raudu fileja, 1 kafijas tase etiķa, 3 sīpoli, 3 ēd. kar. tomātu biezeņa, 2 lauru lapas, 3 piparu graudi, 2 vircu graudi, ½ kafijas tases eļļas, sāls pēc garšas.

Apviļāšanai: 1 ola, 3 ēd. kar. miltu, 2 ēd. kar. ūdens, ¼ mārc. rīvmaizes. Sagatavotos zivju filejus viegli apkaisa ar sāli un ļauj sālīties 2 stundas. Apsālītos raudu filejus nosusina, apviļā miltos, olā, kura sakulta ar ūdeni un rīvmaizi, cep eļļā brūnus.

Sagrieztus sīpolus ar ūdeni, etiķi un garšvielām uzvāra, pieliek tomātu biezeni, atlikušo eļļu, sajauc un pārlej pār sakārtotiem filejiem. Pasniedzot galdā, garnē ar olu un zaļumiem.

ZIVJU FILEJS APELSĪNU UN SVIESTA MĒRCĒ

2 mārc. zivju fileja, 1 apelsīna norīvēta miza, 3 apelsīnu sula, ¼ mārc. sviesta. Sāls un pipari.

Zivs filejus liek ar sviestu ieziestā formā, pārkaisa sāli un piparus. Sarīvēto apelsīna mizu sajauc ar apelsīnu sulu un izkausētu sviestu, pārlej zivij un cep karstā krāsnī gatavu. Līdzīgā kārtā var fileju gatavot ar citroniem un sviestu.

LĪDAKAS FILEJI AR SIERU

2 mārc. līdakas fileja, ⅛ kv. piena, ¼ mārc. rīvmaizes, ¼ mārc. sarīvēta siera, 2 ēd. kar. sviesta, sāls un pipari.

Filejus sagriež vēlamos lielumos, uz 3 minūtēm iemērc pienā, kam pievienota sāls; ja vēlas, var pārkaisīt mazliet piparu. Rīvmaizi sajauc ar sarīvēto sieru. Filejus notecina un apviļā rīvmaizes-siera maisījumā. Liek ar sviestu ieziestā formā, uzliek sviesta piciņas un cep gatavus.

CEPTI FILEJI AR KRĒJUMU

2 mārc. zivju fileja, 2 vidēja lieluma sīpoli, 3 ēd. kar. sviesta, 1 ēd. kar. miltu, 1 sarīvēta citrona miza un sula, 1 mazā pudelīte salda krējuma, sāls, pipari, un paprika.

Filejus sagriež vēlamos gabalos un liek ar sviestu ieziestā formā, sagrieztus sīpolus sasautē sviestā mīkstus. Miltus sajauc ar garšvielām, piejauc krējumam un sakarsē līdz vārīšanai.

Citrona sulu pārslacina sakārtotām zivīm, tad pārlej mērci un pārkaisa papriku. Cep vidējā karstumā 350 gradu F. 30 minūšu, līdz zivs gatava.

TORONTO TENISISTI ATKLĀJ SEZONU

Tenisa sezona Toronto tiks atklāta ar sacīkstēm 14. maijā pl. 8.00 no rīta uz Riverdales tenisa laukumiem. Kā ik gadus, arī šogad šīm sacīkstēm jāpiešķir sevišķa uzmanība, jo labāko vietu ieguvēji tiks kvalificēti Toronto latviešu tenisa komandā, kā arī tūlīt pēc šīm sacīkstēm tiks sastādīta ranga tabula, kurā par vietām varēs sacensties cauri visai sezonai. Tādēļ jau laikus der padomāt par treniņu iespēju tuvākā nākotnē.

Lieki būtu skubināt tos entuziastus un aktīvistus, kas tenisistu saimē ir pazīstami kā „agrie putni," kas cauri stindzinošai aukstai ziemai ar nepacietību gaidījuši brīdi, kad, atkal ar pilnu krūti svaigā gaisā un saulē darbojoties, varēs izkustēties sitienu ritmā pēc sirds patikas. Lai gan pavasaris aizkavējies un laika apstākļi vēl jo projām stājas tenisistu ceļā, tomēr viss tas nespēj daudz kavēt, jo šie „agrie" jau manīti uz laukumiem darbojamies tad, kad pēdējais sniegs bija tikko kā paspējis nozust. Pūlējoties ar ūdens peļķu susināšanu, viņu sejās bij vērojams prieks un spars atkal atsākt sezonu.

Sava uzmanība jāveltī arī mūsu daiļā dzimuma tenisa pārstāvei, kā arī uzņēmīgajām sāncensēm, kuras ir dūšīgi apņēmušās plecu pie pleca blakus trenerei un skolotājai lauzt sev brīvu ceļu uz progresu. Ka panākumi neizpaliks, par to liecina pēdējā laikā vērojumi, kur jaunās censones arvien vairāk sāk pievērst uzmanību šim skaistajam sportam.

Tāpat kā iepriekšējo, arī šo sezonu tenisisti būs stingri nodarbināti, jo nodibināti sakari ar citām vienībām gan Kanadā, gan kaimiņu valstī.

Vēl būtu jāpiemin, ka arī šogad atklāšanas sacīkstes notiks pēc jau iepriekšējo gadu kārtības un organizācijas. Visi sacīkšu dalībnieki tiks sadalīti divās grupās, un katra grupa savkārt spēlēs katrs ar katru savā grupā. Labākie tenisisti ar vairāk iegūto punktu skaitu saņems balvas.

Toronto un tās apkārtnē dzīvojošie tenisisti, kas vēlētos piedalīties atklāšanas sacīkstēs, tiek aicināti pieteikties pie nozares vadītāja Rūdolfa Ceinovska, tel. LE.1-3920, vai sekretāra Alberta Jēkabsona, tel. LE.5-4333.

Noslēgumā gribētu novēlēt visiem Kanadas latviešu tenisistiem labas sekmes šinī sezonā un uz redzēšanos 14. maijā R. L.

OLIMPISKAJĀM SPĒLĒM TUVOJOTOES

Šķiet, Roma sportistu un skatītāju uzņemšanā vēlas pārspēt visas citas pasaules pilsētas, kur līdz šim notikušas olimpiskās spēles. Stadionu izbūve vien pēc italiešu sniegtajām ziņām līdz galīgai nobeigšanai izmaksāšot vismaz 18 miljardu liru. Galvenais stadions „Stadio Olympico" varēs uzņemt 100.000 skatītāju, bet nav mazi arī citi stadioni: tenisam, peldēšanai u. t. t. Ļoti iespaidīga ir arī jaunceltā Romas sporta pils „Palazzo delo Sport", kuru ieskata par italiešu architektūras meistardarbu; tajā ir vietas 20.000 skatītājiem. Šīs celtnes kupols ir čtrreiz lielāks par Romas Pētera bazilikas kupolu . . .

Tā kā līdz 25. augustam — olimpisko spēļu atklāšanai — laika nav vairs daudz, tad Roma atgādina it kā milzīgu būvlaukumu, kur daudz kas pošams un krāsojams. Romieši rēķinās, ka ik dienas olimpiskās spēles noskatīsies vismaz 250.000 cilvēku un ka vismaz 100.000 vēlēsies arī Romā pārnakšņot. Olimpisko spēļu viesu un sportistu rīcībā būs daiļas pavadones un tulces, kuras pārvalda daudzas valodas. Šīs pavadones pa lielākai daļai ir studentes, kas saviem pienākumiem esot ļoti labi sagatavojušās. Sevišķi rūpīgi italieši gatavojas sportistu uzņemšanai, un, ja līdzšinējo olimpisko spēļu laikā mēdza runāt par „olimpiskajiem ciemiem", tad Romā būs jau jārunā par olimpisko pilsētu, jo sportistu vajadzībām ir uzcelta pilnīgi jauna pilsētas daļa. Tajā ir kāds ducis restorānu, pasts, slimnīca, ceļojumu birojs u. t. t. Tā kā Romā valda liels dzīvokļu trūkums, tad daudzi romieši jau tagad gaida olimpisko spēļu beigas, lai varētu ievākties uz dzīvi „olimpiskās pilsētas" dzīvokļos.

Vislielākās rūpes mūžīgajai pilsētai Romai olimpisko spēļu laikā sola sagādāt auto braucēji, jo pilsētā nekur nav brīvu vietu auto novietošanai. Ir pat plāni, kas paredz spēļu laikā automobiļus pilsētā neielaist.

Cik zināms, 1960. gada Romas olimpiskajās spēlēs piedalīsies aptuveni 8.000 sportistu. Protams, viņu vidū būs arī vairāki latvieši, tikai viņi Romā, diemžēl, nevarēs aizstāvēt Latvijas sarkanbaltsarkanās krāsas . . .

Lietuvieši uzvar basketbolā, igaunietes, latvieši — volejbolā

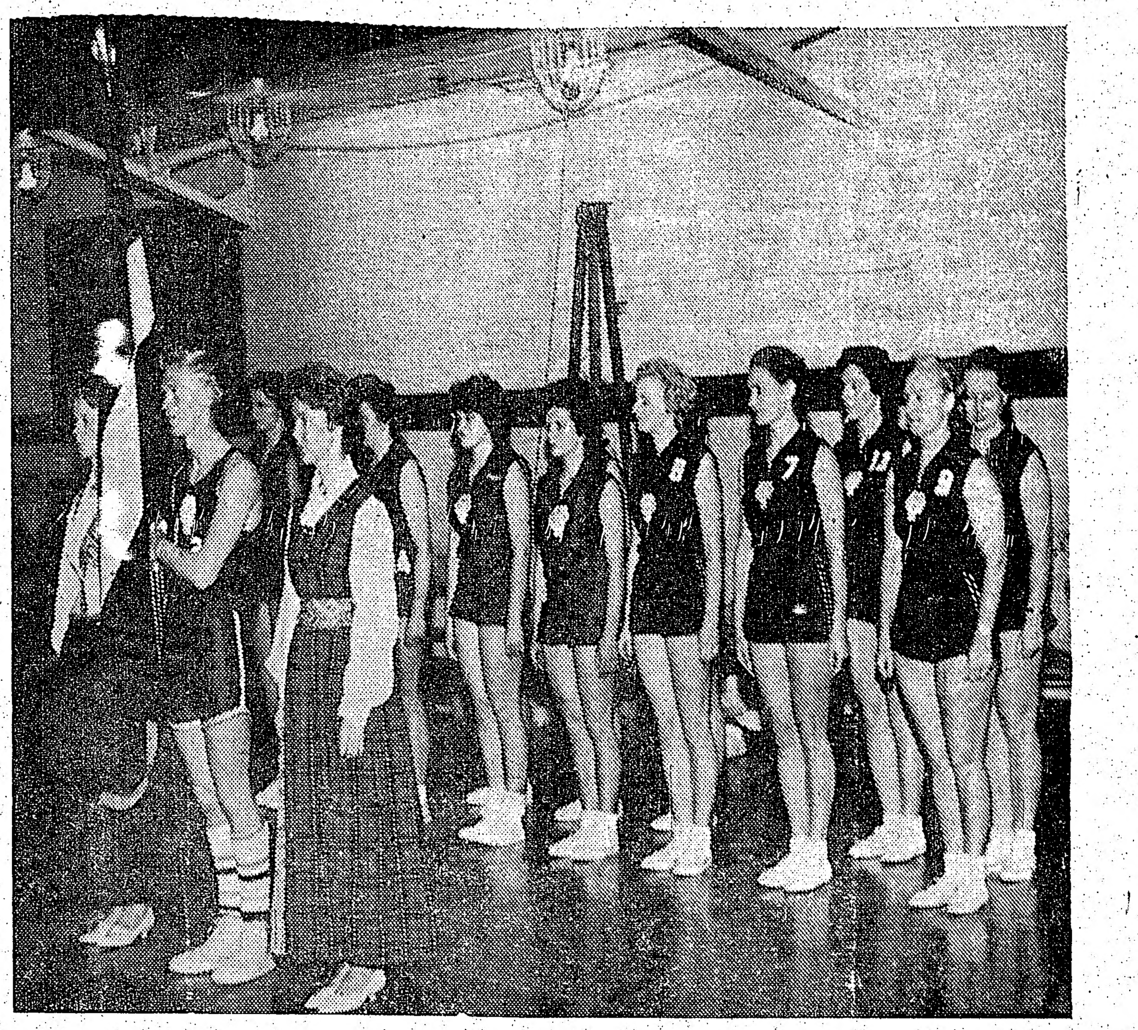

Latviešu sportistes parādes gājienā J. Kreiļa uzņ.

10. Kanadas baltiešu meistarsacīkstes kļuva par lietuviešu triumfu basketbolā, kamēr latviešu un igauņu vienības uzvaru dalīja volejbolā. Sacensības bija labi organizētas, ritēja raiti, visas spēles iesākās paredzētajā laikā. Arī tiesnešu izvēle likās teicama. Spēles vadīja Toronto paši labākie. Organizācijas darbus galvenokārt vadīja Ž. Zentiņš un V. Priedītis. Pēdējais pierādīja sevi par ļoti spējīgu sporta darbinieku

Priekšsacīkšu dienā uzvarēja favorizētās latviešu vienības. Sieviešu volejbolā lietuvietes mūsu meičām vienkārši nebija pretinieces, un šī sacensība (?) turnīrā bija pilnīgi lieka. Sliktu iespaidu atstāja abu vienību raibie tērpi.

Kā vīriešu, tā jaunatnes basketbolā mūsu puišu uzvaras bija pārliecinošas, kaut gan jaunatnes spēlē 2. pusl. un vīriešu 1. puslaikā mūsu vienības spēlēja pavirši. Tak, gatavojoties finālspēlēm ar lietuviešiem, abu vienību vadītājiem bija izdevība izmēģināt dažādus spēlētājus un sastāvus.

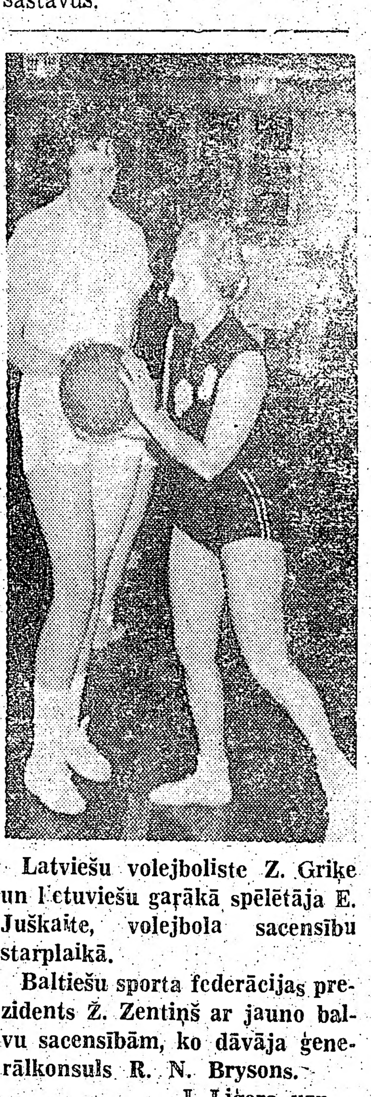

Latviešu volejboliste Z. Griķe un lietuviešu garākā spēlētāja E. Juškaite, volejbola sacensību starplaikā.

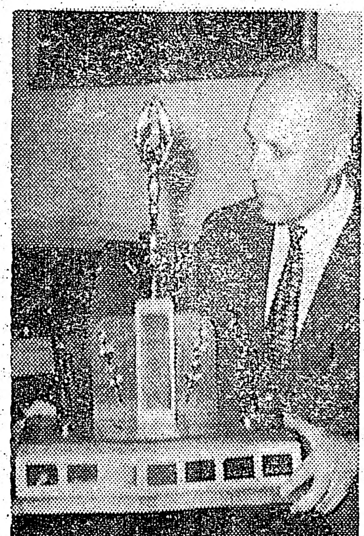

Baltiešu sporta federācijas prezidents Ž. Zentiņš ar jauno balvu sacensībām, ko dāvāja generālkonsuls R. N. Brysons.

J. Ligera uzņ.

Otrās dienas sacensības ievadīja jauniešu basketbolisti. Lietuvieši 1. ceturksnī ātri tika vadībā, bet latviešu spēle nostabilizējās pārņemot vadību līdz puslaika beigām. Tikai 6 min. pirms spēles beigām, latviešiem esot 73 : 61 vadībā, iestājās pilnīgs sabrukums. Nepilnu 4 minūšu laikā rezultāta dēlis rādīja Liet.76; Latv. 74.

Pilnīgi neizprotama bija vienības vadītāja E. Skujiņa taktika šai laikā. Netika pieprasīts ne spēles pārtraukums, ne spēlētāju maiņa. Likās, ka izņemti visi „time-out," tak pārbaudot spēles protokolu, tādu bija atlicis veseli 3!

Lietuviešiem uzvaru praktiski izcīnīja 2 spēlētāji, kas arī ir vispār viņu labākie Kanadā. Jankauskas un mazā auguma īpašnieks Gudas par abiem ieguva 69 punktus.

Sieviešu basketbolā redzēja vienu no īpatnējākām sacensībām vispār. Mūsu meičas bija labākā vienība laukumā, bet lietuvietes uzvarēja ar 31 p. starpību. Nepārvaldot driblu, latvietes skaisti saspēlējās, bet metieni uz grozu bija sasteigti un neizkopti. Acīm redzot, treniņos visa vērība bijusi pievērsta kombinācijām, varēja manīt pat zināmu sistēmu.

Attēli apakšā: Aizvadītie balt. sporta svētki pierādīja, ka mums trūst rezervju resp. spēcīgas jaunās audzes volejbolā. „Tāpēc pirmās nodarbības jāsāk jau tagad," pastāsta pazīstamais basketbola treneris R. Kadiķis, pirmajā „mācību stundā" nākošajām volejbola zvaigznēm — 5 g. v. Vijai un 7 g. v. Sarmītei Bultēm (Hamilton) uzsēdinot tās uz vingrošanas zirga.

Spraigs spēles moments latviešu un igauņu basketbolistu cīņā. Elegantā lēcienā Egils Petmanis (34) iemet bumbu igauņu grozā.

J. Ligera uzņ.

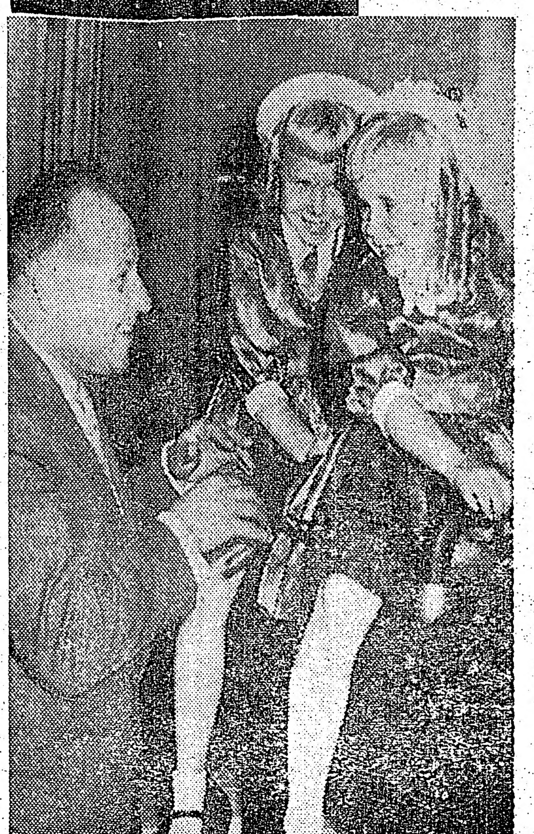

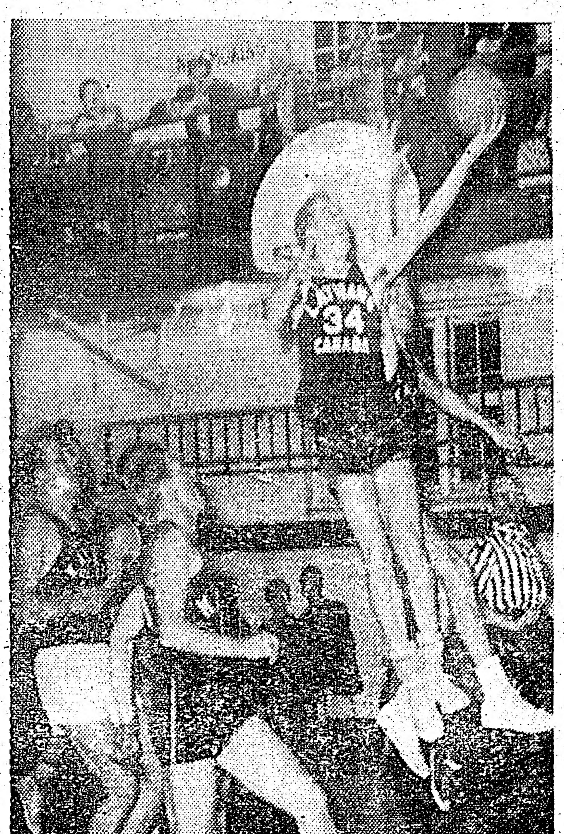

Ja cītīgi trenēs driblu un metienus, lai lietuvietes nākošgad uzmanās.

Stipri izjuta Dz. Toņas trūkumu, kas varbūt pat nozīmēja visu rezultāta starpību.

Kaut abas vienības bija mazliet žem parastās formas, vīriešu spēle izvērtās par skaistu un interesantu sacensību. Vadību pārmaiņus turēja kā viena, tā otra vienība. Spēles rezultātu izšķīra beidzamās minūtēs, kad abu vienību vadītāji R. Kadiķis un Ed. Bogusky spīdēja ar taktiskiem manevriem. Pēdējā darbs bija vieglāks, jo lietuviešiem trūka spēcīgu rezervju. Toties K. uz rezervistu sola bez maz pietrūka vietas, kaut gan lielāko tiesu laukumā redzēja tikai D.V. spēlētājus. Kā izrādījās, tad sastāvu varēja mainīt bez riska, jo zaudēja tā kā tā. A. Richteram centra postenī nācās grūti tikt pie tīriem metieniem un viņa spēle, kaut vai aizsarga postenī, jādomā, būtu bijusi daudz iespaidīgāka. Sacensībās kā pret igauņiem, tā lietuviešiem mūsu labākais punktu guvējs bija Juris Petmanis, kas arī nospēlēja savas karjēras vienu no labākajām spēlēm. Kopā ar brāli Egilu un A. Litaunieku, tie arī bija mūsu vienības labākie. Ļoti neizprotama bija hamiltonieša A. Savicka „dezertēšana." Otrā puslaikā S. jau bija pārģērbies un ierindojies skatītājos. Še katrā ziņā darbs mūsu sporta pārvaldei — apsākļu izmeklēšana.

Pēc rakstītāja ieskatiem, uzvaras atslēga bija iztrūkstošajos spēlētājos, montreālietī O. Zommerā un Toronto milzī I. Timberā. Pēdējais pat nebija iedalīts izlases vienībā!

Sieviešu volejbolā igaunietes uzvarēja gaidīti, bet par daudz pārliecinoši. Kā parasti, starpība izteicās gremdētājās. Šoreiz meičas bija vienādi un glīti tērptas, kā arī spēlēja labu vienības spēli.

Vīriešu volejbols izvērtās par visdrāmatiskāko. 1. setā, spēlējot pilnā Hamiltonas „Spartas" sastāvā, mūsu vienība uzvarēja viegli. 2. setā vienības vadītājs V. Galviņš izdarīja spēlētāju maiņu (par pārsteigumu pašiem un igauņiem). To tikpat pārliecinoši zaudēja. Arī 3. sets piederēja igauņiem. Tikai pirms spēles vienojās par 5 setu partiju 3 paredzēto vietā. Pagājušā gadā ar šo pārmaiņu iekrita latvieši, šoreiz igauņi. 4. setu igauņi iesāka itkā gribēdami sagraut mūsu vienību steigā, nonākot 9:1 vadībā. Tak neatlaidība un apbrīnojams cīņas spars deva latviešiem uzvaru. Izšķirošajā setā neviens nevarēja paredzēt, ka tas var atkārtoties. Igauņi veda 12:4. Četras L. Eichvalda brīnišķīgas gremdes, un igauņi bija pānikā. Beigu svilpei skanot, sajūsma par latviešu vienīgo uzvaru bija aizkustinoša.

Ļoti, ļoti laba vienība ar lielām iespējām iegūt Kanadas meistartitulu. Labas sekmes Otavā, kur notiks Kanadas meistarsacīkšu fināli.

10. Kanadas baltiešu sacensības volejbolā un basketbolā aizvadītas. Panākumi nebija lieli, bet pie mazliet vairāk laimes varēja uzvarēt vīriešu basketbolisti, bet jaunatne zaudēja tikai rupju un nepiedodamu kļūdu dēļ. Toties vīriešu volejbolistiem bija arī tieši tik daudz laimes, cik varēja vēlēties.

Sacensību techniskie rezultāti iepriekšējā izdevumā. A. M.

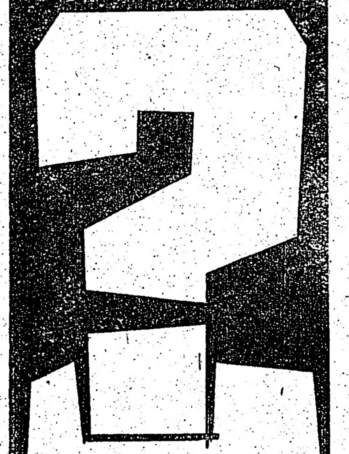

Ontario Hospital Insurance

19-tajā dzimšanas dienā — raugaities, lai būtu apdrošināti!

Pēc 19. dzīvības gada sasniegšanas jūs vairs neesat vecāku apdrošinājumā.

Ar 19 gadiem jums jābūt pašiem apdrošinātiem. Attiecīgās veidlapas pieprasāmas vai nu slimnīcās, bankās vai arī tieši kāda apdrošināšanas pārvaldes birojā.

Izlasiet Ontario Hospital Insurance paskaidrojumu grāmatiņu.

Ja jums tādas nebūtu, pieprasiet to savam darba devējam vai rakstiet

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

„Tas bija ļoti vienkārši un iejūtīgi."

Vienkārši, gaumīgi . . . kārto izvadīšanu, pallcējiem līdzjūtīgā veidā. Vairāk kā sešdesmit gadu laikā Wm Speers iemantojis ļoti lielu cieņu . . . katrā laikā dod norādījumus un sniedz paskaidrojumus.

Wm SPEERS FUNERAL DIRECTORS

2926 DUNDAS STREET WEST (pie KEELE) ROGER 7-2154

...unietes, latvieši — volejbolā

...des gājienā — J. Kreiļa uzņ.

Ja citīgi trenēs driblu un metienus, lai lietuvietes nākošgad uzmanās.

Stipri izjuta Dz. Tonas trūkumu, kas varbūt pat nozīmēja visu rezultāta starpību.

Kaut abas vienības bija mazliet zem parastās formas, vīriešu spēle izvērtās par skaistu un interesantu sacensību. Vadību pārmaiņus turēja kā viena, tā otra vienība. Spēles rezultātu izšķīra beidzamās minūtes, kad abu vienību vadītāji R. Kadiķis un Ed. Bogusky spēlēja ar taktiskiem manevriem. Pēdējā darbs bija vieglāks, jo lietuviešiem trūka spēcīgu rezervju. Toties K. uz rezervistu sola bez maz pietrūka vietas, kaut gan lielāko tiesu laukumā redzēja tikai D.V. spēlētājus. Kā izrādījās, tad sastāvu varēja mainīt bez riska, jo zaudēja tā kā tā. A. Richteram centra posteni nācās grūti tikt pie tīriem metieniem un viņa spēle, kaut vai aizsarga postenī, jādomā, būtu bijusi daudz iespaidīgāka. Sacensībās kā pret īgauņiem, tā lietuviešiem mūsu labākais punktu guvējs bija Juris Petmanis, kas arī nospēlēja savas karjeras vienu no labākajām spēlēm. Kopā ar brāli Egilu un A. Litaunieku, tie arī bija mūsu vienības labākie. Ļoti neizprotama bija hamiltonieša A. Savicka „dezertēšana." Otrā puslaikā S. jau bija pārģērbies un ierindojies skatītājos. Se katrā ziņā darbs mūsu sporta pārvaldei — apsākļu izmeklēšana.

Pēc rakstītāja ieskatiem, uzvaras atslēga bija izstrukstošos spēlētājos, montrealietī O. Zommerā un Toronto mīlī I. Timberā. Pēdējais pat nebija iedalīts izlases vienībā!

Sievešu volejbolā īgaunietes uzvarēja galdīti, bet par daudz pārliecinoši. Kā parasti, starpība izteicās gremdētājās. Šoreiz meičas bija vienādi un glīti tērptas, kā arī spēlēja labu vienības spēli.

Vīriešu volejbols izvērtās par visdramatiskāko. 1. setā spēlējot pilnā Hamiltonas „Spartas" sastāvā, mūsu vienība uzvarēja viegli. 2. setā vienības vadītājs V. Galviņš izdarīja spēlētāju maiņu (par pārsteigumu pašiem un īgauņiem). To tikpat pārliecinoši zaudēja. Arī 3. sets piederēja īgauņiem. Tikai pirms spēles vienojās par 5 setu partiju 3 paredzēto vietā. Pagājušā gadā ar šo pārmaiņu iekrita latvieši, šoreiz īgauņi. 4. setā īgauņi iesāka itkā gribēdami sagraut mūsu vienību stingrā, nonākot 9:1 vadībā. Tak neatlaidība un apbrīnojams cīņas spars deva latviešiem uzvaru. Izšķirošā setā neviens nevarēja paredzēt, kā tas var attīstīties. Īgauņi veda 12:4. Četras L. Eichvalda brīnišķīgas gremdes, un īgauņi bija pānikā. Beigu svilpei skanot, sajūsma par latviešu vienīgo uzvaru bija aizkustinoša.

Ļoti, ļoti laba vienība ar lieliem iespējām tiešģi. Kanadas meistartitulu. Labas sekmes Otavā, kur notiks Kanadas meistarsacīkšu fināli.

10. Kanadas baltiešu sacensības volejbolā un basketbolā aizvadītas. Panākumi nebija lieli, bet pie mazliet vairāk laimes varēja sīvā vīriešu basketbolistī, bet jaunatne zaudēja tikai nupu un nepiedodamu volejbolu dēļ. Toties vīriešu volejbolistiem bija arī tiešām tik dārgi noskaņa, cik varēja vēlēties.

Sacensību tehniskie rezultāti iepriekšējā izdevumā. A. M.

VISĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

DĀVANĀM
• JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
• KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
• ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
• KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no DR. OETKER

ZIVIS
. . . Labākie Kanadas zivju produkti . . . jūsu pārtikas veikalu dzesētājos
HIGH LINER
• Zivju filejs
• Zivis un cepti kartupeļi
• Zivju gabaliņi
• Pildītas zivis
LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,
37 King St. E., Toronto, Ont.

Nikolaju Vasiļjeviču JURČENKO dzim. apm. 1886. g., un sievu Nadježdu, kuŗi vēl 1928. gadā dzīvojuši Toronto, meklē māsas Aleksandra un Melanija Latvijā. Zvanīt M. MATĪSS, HU.1-0856 Toronto, Ont.

MEKLĒ Paulu Diodoru Aristu BĒRZIŅU dz. 1929. g. 28. maijā, bijis 19. divīzijas 44. pulkā. Meklē māte, 2122 Westbourne Ave., Ottawa, Ont.

Sunnyside IZĪRĒJAMA glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Toronto rietumos. Zvanīt katrā laikā LE 1-5193 Toronto.

7. maijā 1960., plkst. 18.30, 1087 Queen St. W. (pie Dovercourt Rd.)
Vīru koŗa VIESTURS
KONCERTS
Diriģenti: L. ALBERTIŅA, J. BARUŠS, I. SAKSS.
Pēc koncerta D E JA — pie labas mūzikas.
Atspirdzinājumi.
IEEJA: uz koncertu $1.00; uz deju $1.50; uz koncertu un deju $2.00. Jauniešiem līdz 16 gadiem ieeja uz koncertu brīva.
APMEKLĒT LŪDZ KOŖA VALDE

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403 (College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

TIKAI PAR 1 DOLARU darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

CANADIAN JUNIOR BALLET
BALETA PIRMIZRĀDE
LES SYLPHIDES • EL AMOR BRUJO
DIVERTISMENTS
Pirmdien, 9. un trešdien, 11. maijā, 8.15 vakarā
EATON AUDITORIUM
Baleta meistare: — DIANA JABLOKOVA-VORPA
Diriģents — ALFRĒDS STROMBERGS
Pianiste — VERA LANGENFELDE
Dekorātors — ĒRIKS DZENIS
IEEJAS KARTES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ: Calla puķu veikalā, Lotus puķu veikalā, Melrose delikatessen veikalā, Eaton Auditorium — $1.75, $2.00, $2.50, $3.00

Watson's
KRUSTAM X SKĒRSĀM (Patentēts 1945)
Biksītes vīriešiem un zēniem
Speciāla piegriezuma ērtākai valkāšanai, ar elastīgu jostas vietu un pazīstamo "krustām šķērsām" priekšu. Pagatavotas no [illegible] kokvilnas auduma, ilgi valkājamas, viegli mazgājamas, nav jāgludina.

Cook Funeral Home
721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRGEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 8. maijā, pl. 9 dievvārdi bērniem un svētdienas skola. Pl. 10 Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma apakš. zālē Ģimenes dienas akts: jurista Arnolda Strautnieka referāts, Adeles Ārumas solo, Raitas Vilniņas pavadījums, iesvētes klases un svētdienas skolas skolēnu priekšnesumi.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

[illegible] St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi [illegible]

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 8. maijā, pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums.

Svētdien, 15. maijā, pl. 3 p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 22. maijā, pl. 11 dievkalpojums.

Svētdien, 29. maijā, pl. 9 rītā Daugavas Vanagu 15 gadu atceres dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510

8. maijā, plkst. 2. pp., Sv. Jāņa baznīcā — Ģimenes dienas dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, iesvētes mācība, koŗa mēģ.

15. maijā, plkst. 2. pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa. Pēc dievkalpojuma Koŗa vakars ar mūzikālu programmu.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

15. maijā, plkst. 2.30 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3.30 p.p. draudzes vakars ar priekšnesumiem un kafijas galdu apakšējā zālē.

22. maijā, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā.

Svētdien, 29. maijā, pl. 2.30 pp. Debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

Latviešu ev.-lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums 8. maijā, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā. Pēc dievkalpojuma svētdienas skola.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 5. maijā, plkst. 7 vakarā, bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Piektdien, 13. maijā, plkst. 7 vakarā jaunatnes grupas stunda 109 Ferguson Ave. South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. **Sniedz** visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Svētdien, 8. maijā, plkst. 1.30 p.p., Ģimenes dienas dievkalpojums.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Ģimenes dienas dievkalpojums 8. maijā, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzē Ģimenes dienas dievkalpojums 15. maijā, pl. 3:30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 8. maijā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) Ģimenes dienas dievkalpojums.

Virdžnijtaunā svētdien, 15. maijā, plkst. 13 anglikaņu baznīdievkalpojums.

Norandā svētdien, 15. maijā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel. RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

8. maijā, plkst. 2 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Solo dziesmas — brīvmākslniece Elfrīda Bērziņa. Pēc dievkalpojuma baznīcas lielajā zālē Ģimenes dienas laicīgs akts ar tautas dziesmu koncertu brīvmāksl. Elfrīdas Bērziņas izpildījumā un kopīga kafija.

22. maijā, plkst. 2 p.p. jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

15. maijā draudzes locekļi aicināti talkā apkopt savu lauku īpašumu Tērveti.

Māc. Arturs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 8. maijā, plkst. 1.30 p. p., Ģimenes dienas dievkalpojums. Soliste — brīvmāksliniece L. Karlsone.

Trešdien, 11. maijā, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda. Temats: Vēstule Galatiešiem.

Svētdien, 15. maijā, plkst. 1.00 p.p. Svētdienas skola; plkst. 1.30 p.p., dievkalpojums. Sprediķis: Viņš tos atstāja.

Svētdien, 22. maijā, plkst 1.30 p.p., dievkalpojums. Sprediķis: Lūgšanas alga.

Trešdien, 25. maijā, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda. Temats: Vēstule Galatiešiem.

Kristīti: Sandra Marta Klētniece, Valentina un Zinaidas meitiņa, Lidija Sandra Zariņa, Aleksandra un Spīdolas meitiņa; Rolands Herberts Vaivads, Ignata un Veltas dēliņš.

Laulāti: Ojars Kārlis Pencis ar Omulu Karnīti.

Mirušas: Marija Lukse, 89 g. v. un Eleonora Ronish, 45 g. v.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu: viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs Tel. AM 1-4218

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

Jaunās IMANTA grāmatas

ĀDOLFS ŠILDE

VAŽU RĀVĒJI

Sensācionāla grāmata ar autentiskām liecībām par partizāniem Latvijā

Latviešu tauta pēc 1944. gada ne mazāk varonīgi par ungāriem un poļiem cīnījusies pret komūnistu režīmu — tāds ir secinājums, kas gūstams no pazīstamā autora tikko sarakstītā, uz autentiskām liecībām un pierādījumiem balstītā darba. Lappuse pēc lappuses tajā rāda latviešu tautas masīvo pretestību un vienprātīgo cīņu pret padomju okupantu. Šo cīņu drāmatisms liek sastingt lasītāja asinīm, bet reizē liek arī apjaust neapslāpējamo mūsu tautas gribu pretoties un šīs gribas apjomu pret nīsto varu. Grāmata ar pilnām tiesībām var pretendēt uz dokumentāru liecību kopojuma nosaukumu, kaut autors tajā paturējis aculiecinieku dzīvo stāstījuma veidu. Bet tieši tādēļ grāmata lasās aizrautīgi un jau ar pirmajām rindām pārceļ mūs to bezbailīgo cīnītāju vidū, kuŗu ticība Latvijai nepazīst robežu.

VAŽU RĀVĒJI tieši šinī laikā ir aktuāla atbilde Maskavai, kuŗa šogad atzīmē Baltijas valstu okupācijas 20. gadadienu. Tā informē mūs par vēl maz zināmiem notikumiem Latvijā un ļauj uz šo pierādījumu pamata vēstīt brīvajai pasaulei par latviešu tautas nebeidzamo un nepārtraukto cīņu par savām tiesībām, taisnību, brīvību un mūsu tautas pašnoteikšanās gribu.

Partizānu cīņu vietas atzīmētas īpašā kartē, un grāmatu ilustrē līdz šim nekur vēl neredzēti attēli no dzimtenes. Grāmatas nobeigumā uz jaunākajām zinātniskajām atziņām balstīta autora apcere par tiesībām pretoties apspiedējam.

Grāmatas saņemšanu apgāds garantē vienīgi tiem, kuŗi to pasūtina un samaksā līdz 1960. gada 15. maijam. Subskribentiem, samaksājot līdz šim termiņam, grāmatas cena, ies. $2.25 (parastā tirgus cena $2.80). Apgāds nevar solīt, ka varēs apmierināt grāmatas pieprasījumus arī pēc minētā termiņa.

JĀNIS GRĪNS

TRĪS LEĢENDAS

Šī grezni izdotā, uz izcilas kvalitātes papīra ierobežotā skaitā iespiestā, Ervīna Grīna iekārtotā un viņetēm rotātā grāmata ir apgāda IMANTA sveiciens rakstniekam un redaktoram Jānim Grīnam viņa 70. dzimumdienā, kas pagāja šīgada martā. — Ievadrakstu TRĪS LEĢENDĀM sniedzis literātūras kritiķis Jānis Rudzītis. Grāmatā ievietoti trīs Jāņa Grīna vēsturiski atmiņu stāsti, kuŗu fonā kā Latvija, tā Francija un arī hercoga Jēkaba kuģu ceļi uz Gvineju. Vērtējot šos stāstus, Pēteris Ērmanis saka, ka tie rāda koncentrētu prozu, smeldzīgu traģiku un rezingnētas atziņas. — Pasūtinot līdz 1960. gada 15. maijam, ies. $1.60, pēc šī termiņa $1.95.

JĀNIS ŠIRMANIS

ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI

Jauns romāns latviešu dēku literātūrā

Pazīstamais spraigu notikumu un raitas darbības risinātājs J. Širmanis savā jaunajā romānā rāda latviešu ieceļotāju — dēku meklētāju Amerikā; viņu pavada laime dzīves cīņā, bet reizē vajā liktenīgas sagadīšanās raibu piedzīvojumu gaitās. Līdzi romāna varonim lasītājs nokāpj pazemē Rokiju kalnos, kur glabājas pasakaini dārgumi, un kopā ar viņu cīnās arī pret labi maskētiem gangsteŗiem Čikāgas sabiedrībā. Grāmata ieteicama saistošas lasāmvielas mīlētājiem — no pirmās līdz pēdējai rindai autors viņus patur savā varā. Cena: ies. $2.80.

ĢEN. RŪDOLFS BANGERSKIS

MAŅA MŪŽA ATMIŅAS

4 sējumos

I sējumā autors stāsta par savu bērnību, skolas gaitām, militāro izglītību, pieredzi krievu-japāņu un pirmajā pasaules kaŗā, kā arī Ziemsvētku kaujās. Cena: ies. $4.80.

II sējumā ģenerālis apcer savas gaitas Krievijā un Tālajos Austrumos boļševiku revolūcijas un pilsoņu kaŗa laikā, savu darbu un dzīvi brīvajā Latvijā, Latvijas boļševizēšanu Baigajā gadā un Latviešu leģiona sākuma posmu pēc boļševiku padzīšanas. Cena: ies. $5.20.

III sējums veltīts vācu okupācijas laikam, aplūkojot Leģiona vadības izveidošanos, Leģiona vienību tapšanu un apstākļus, kādos tās nokļuva frontē. Grāmatā parādīts Leģiona ģenerālinspekcijas darbs, rūpējoties par izkaisīto latviešu spēku apvienošanu, gaisa izpalīgu likteni un Tornas būvpulkiem, civīliedzīvotāju drošību, apcietinātajiem patriotiem un tautu Kurzemes cietoksnī. Tekstu papildina plašs dokumentu un laikmeta liecību materiāls. Cena: ies. $5.60.

IV sējumā uzņemtas nodaļas par kureliešiem, Latviešu leģionu Vācijā kapitulācijas laikā, latviešu nacionālās komitejas darbu Vācijā, ģenerāļa 1945./46. g. dienas grāmata, kā arī plašs pielikums un papildinājumu krājums — ar dokumentiem, dienesta atzīmēm un citām laikmeta liecībām, kuŗu vidū ģenerāļa vēstules ieņem izcilu vietu.

Sējuma beigās plašs visās 4 grāmatās minēto personu rādītājs, kas aptveŗ ap 1500 vārdu. Cena: ies. $6.00.

Visas četras daļas kopā aptveŗ 1656 numurētas lappuses, kuŗām pieskaitāmas 144 attēlu lappuses ar 255 foto attēliem, kartēm un faksimiliem, kā arī satura rādītāji un personu rādītājs, līdz ar ko šis latviešu grāmatniecībā vienreizējais darbs aptveŗ 1830 lappušu.

Visi sējumi kopā, pasūtināti un samaksāti līdz 1960. gada 15. maijam, $18,50.

Grāmatas pasūtināmas (reizē nosūtot samaksu):

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

†

Pēc grūtām ciešanām no mums šķīries

Fricis Bergmanis

dzimis 1907. g. 24. februārī Latvijā, miris 1960. g. 1. maijā Toronto

Izvadīšana no Ralph Bay bēŗu nama, 180 Danforth Ave., Toronto, uz St. James kapiem 5. maijā, plkst. 3 p.p.

Pēc viņa sēro:

SIEVA, MEITA un DĒLS KANADĀ

†

Pēc īsām un grūtām ciešanām no mums šķīrās mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Alvīne Koks, dzim. Mieriņš

dzim. Viļakas pag. 1874. gada 1. apr., mirusi 1960. g. 1. maijā Toronto

Izvadīšana 5. maijā, pl. 1.00 pp. no Rosar bēŗu nama, 476 Sherbourne Street, Toronto.

Pēc viņas sēro: dēls, vedekla, meitas ar ģimenēm un mazdēls ar ģimeni Toronto; meita ar ģimeni Austrālijā, mazmeita ar ģimeni un radi ASV un radi Latvijā.

Lai vieglas smiltis, māmuliņ, svešajā zemē!

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Sekojošas personas lūgtas atsaukties (vai personas, kas par viņām ko zināt) Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285., Terminal „A" Toronto Ont., Canada.

Blechu Albertu un Mariju, Brusu Modri, Jāņa d., Bugovicu Arvīdu, Mārtiņa d., Circeni Franci, Vladislava d., Esvariņu Rūdolfu, Fillingeru Haraldu, Fogeli Pēteri, Ģelbi Ādolfu, Jēņa d., Gerliņu Jāni Andreja d., Jakuboviču R., Jansonu Reni, Jēkabsonu Rūdolfu, Jāņa d., Katvaru Jāni, Kārļa d., Kiršteinu Georgu, dz. 1921. g., Kļaviņu Mariju, dzim. Barkovsku, Kokinu Jāni, Aloiza d., Krānacu Jūliusu Aleksandru, Lūsi Jāni no Palsmanes Upeniekiem, Māliņu Elzu, Jāņa m., Meijeru Gunaru, Mendianu Edgaru, Miezi Kārli, Onckuli Jāni, Podra u Visvaldi, Puriņu Elzu, Puriņu Edgaru, dz. 1920. g., Puteni Kārli, Rienkovski Ainu Klāru, Rūmu Robertu, Jēkaba d., Sēli Mārtiņu, Mārtiņa d., Šildhaueru-Elsonu Aleksandru, Šilleri Dainu, Sirmo Arseniju Skabi Aneti, Skujiņu Pēteri, Šmitu Olģertu, Stirnu L., Strālu Ievu, Stūrānu Osvaldu, Jēkaba d., Vikmaņus, Mārtiņu un Vilhelmīni, Visbuliņu Borisu, Žīguru Jāni, Voldemara dēlu.

☆

Latvijas Sarkanais Krusts, Stuttgart - Bad Cannstatt, Zuckerbergstr. 153, lūdz atsaukties šādas personas:

Pauli Bērtuli; Jāni Bērziņu, dz. 6. 10. 06. g!; Zigfridu Borkovski; Jāni Kļavenieku; Irmu, Irēnu un Jūliju Bekmaņus; Robertu Edgaru Grosbergu; Edmundu Segliņu; Alfonu Kliginu; Ausmu Podkaļus-Hidde; Krišī Kušķi; Georgu Arvīdu un Nikolaju Kārli Elmāru Ļubočko; Ritu Balgalvi; Arvīdu Oskaru Štrausu; Gunaru Jānis Rozevski; Dmitriju Saikinu; Ilmaru Andrejevu Ternavu; Robertu Hariju Treibergu; Egonu Jāni Osīti; Valentīnu Zeili; Elzu Reichvalds Smitenis; Elizabeti un Miķeli Jaunsleiņus; Viktoru Lubganu; Jāni Lapsiņu; Mārtiņu Festeru; Richardu Gusaru; Andreju Milcenausu; Ludvigu Sinkēviču; Antonu Svētiņu; Arnoldu Mārtiņu Eglīti; Gaidu Mūrnieku; Voldemāru Āboltiņu; Laimoni Otto; Rūdolfu Klievēnu; Kārli Vecrozi; Elzu Valiju Salmiņu; Jāni Cerbuli; Austru Paeglī; Annu Olgu Strautiņu; Kārli Averātu; Mariju Cāgi; Valdi Šperliņu; Ernestu Miezi; Imantu Brantu; Aleksandru Verzu; Oskaru Klāvi; Oskaru Krādziņu; Maigu Aļeksejevu; Ainu Klāru Rienkovski; Staņislavu Zerekovski vai Eduardu Surevi; Almu Ūdri; Richardu, Gustava d., Bērziņu; Jāni Grasi; Aleksandru Tebernieku; Emīliju Bērziņu, dzim. Liniņš; Kārli Frišfeldu; Otto Frici Kamerovski; Antonu Kļavinski; Margrietu Ladiņu, dzim. Makulēns; Osvaldu Rudaku; Robertu Kaufmani; Leonīdu Aivaru; Reinholdu Neilandu; Egonu Gasparu; Antaru Cīruli; Jāni Arvīdu Veperu; Pēteri Rasenjonoku; Ivaru un Jāni Gerdeļus, Margrietu Vilkansi; Jēkabu Lazdiņu; Artūru Krievāņu; Valdi un Vili Klaviņus; Jāni Ķizeri; Erichu Janerovski un Ausekļa Eberta, Jāņa Eglīša, Jāņa Miris un Leonharda Martinsona piederīgos.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

6. maijā TLB Dāmu komitejas rīkotais vakars „Kādreiz maijā."
7. maijā apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts.
9. un 11. maijā Ītona auditorijā Canadian Junior Ballet Company pirmizrāde, Diānas Vorpas vadībā.
14. maijā Toronto Lietuviešu zālē, 235 Sssington Ave., sportistu vakars ar deju. Rīko TL Sp. klubs.
14. maijā Koncertapvienības koncerts Parkdale Collegiate telpās
15. maijā TLB dāmu komitejas rīkotais Dr. J. Karola referāts TLB telpās.
22. maijā Pavasaŗa svētki Sidrabenē
28. maijā DV svētku balle Palace Pier.
28. maijā, plkst. 5.00, DV svētku koncerts Ītona auditorijā.
29. maijā, plkst. 12.00 DV svētku Lielā Junda, 1021 College St.
29. maijā, plkst. 3.00 p.p. Rakstnieku cēliens Sv. Andreja baznīcas zālē.
29. maijā, plkst. 6.00 vak., DV svētku teātŗa izrāde „Māla Ansis", 1021 College St.
29. maijā, plkst. 20.30 vak., DV biedru un viesu vakars, 1021 College St.
5. jūnijā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.
4. jūnijā Ernas Ošiņas baleta studijas audzēkņu vakars Sv Andreja baznīcas zālē.
20. jūnijā Diānas Vorpas baletstudijas audzēkņu vakars Ītona auditorijā.
25. jūnijā Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

HAMILTONĀ

7. maijā HLB lielās naudas loterijas izloze ar balli Rainbow Room telpās, Sanford St. 6.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koŗu koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

NIAGARĀ

14. maijā — Tradicionālā ziedu balle un basketbola turnīrs ar ASV latviešu sportistu piedalīšanos.
16. un 17. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

LONDONĀ

5. jūnijā skolas darba nobeiguma un izlaiduma akts.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARINĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Baltijas valstu filatelijas izstādi Montreālā atklāja Kanadas pasta ministrs W. Hamiltons. Attēlā Latvijas pastmarkas apskata ministrs W. Hamiltons ar kundzi; viņam blakus Latvijas konsuls Montreālā V. Tomsons un izstādes darbiniece L. Skapsta. 2. r.: Latviešu filatelistu apvienības priekšnieks A. Greblis un O. Vīndedzis.

Foto Reinh. Sīmanis.

MEDIŅŠ . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Mediņam no jaunā režīma viņa dzimtenē, kur tik nesen kā pagājušā pavasarī rīkots koncerts tikai ar viņa darbiem, vajadzētu likties tik ļoti pievilcīgiem — no mūzikālā viedokļa. Bet viņš ir izvēlējies nebēgt no bēgļa dzīves.

Jāņa Mediņa darbi dzirdēti iespēlēti šādās skaņu platēs:

„Latvijas ainavas" (Kurzeme — Vidzeme — Zemgale — Latgale). „Latviešu rapsodija" un „Divas latviešu tautas dejas" (Stockholmas filharmonijas orķestris, dirig. Sikstens Erlings vadībā). „Piecas latviešu tautas dziesmas"; „Vēstules Pēram Gintam" (Soliste Paula Brivkalne. Stokholmas filharmonijas orķestris, dirig. Arvīds Noritis.)

Iespēlējumi ir labi; tikai reizēm mikrofona nostādījums par „uzbāzīgu". Sevišķi patīkama iepazīšanās klausītājam ir ar solisti Paulu Brivkalni, tagad saistītu Stutgartes operā.

* *

„Ar Eiropas kultūras vēsturi visbiežāk identificē angļu, franču un vācu kultūras, un tomēr tās bieži ir mazās tautas, kas mākslai devušas jaunus impulsus," saka „latviešu rakstniece Zenta Mauriņa, kas devusi impulsu šīm piezīmēm par Jāni Mediņu, un kas paver perspektīvu mākslas attīstībā, ko bieži aizmirstam. Ir svarīgi, ko mazās tautas jaunu devušas un arī kā tās sevi pārkausējušas ārienes iespaidus. Kā šī pārkausēšana notikusi Mediņa mūzikā, par to liecību dod Jāņa Mediņa darbi."

Tulk. Irene M.

Bavāriešu šņaukšanas meistars

Tabakas šņaucēju klubi Bavārijā nesen sarīkoja meistarsacikstes tabakas šņaukšanā. Uz svarīgām sacīkstēm klubi bija sūtījuši savu labāko izlasi — jo šķaudīšana nozīmēja diskvalifikāciju — kādēļ cīņā par meistara godu piedalījās tikai 20 vīri, kuŗu deguni gandrīz atbilst labu putekļu sūcēju jaudai. Uzvarētājs un Bavārijas meistars tabakas šņaukšanā kļuva Ādlers, kurš 5 grammus tabakas (bez šķaudīšanas!) ierāvis nāsīs 49,5 sekundēs. Arī pārējo veikums un tabakas šņaukšanas technika esot vairāk kā apmierinoša — tā konstatējis 76 gadus vecais tabakas šņaucēju klubu goda prezidents Zebastiāns Obers, kurš savā mūžā esot ierāvis nāsīs vismaz centneru šņaucamās tabakas.

Aleksandrs stāsta:

TRĪSPADSMITĀ STUNDA

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

20. MARIJAS BRIEDĪTES ZIŅOJUMS

„Nudien, es nevaru iedomāties labāka vīra par Veisu," pulkvedis Celmiņš šajā brīdī atcerējās ģenerāļa Baloža domas par pulkvedi-leitnantu Valdemāru Veisu: „Aiz šķietamā salonlauvas un iznesīgā aristokrata un diplomāta sejas Veiss varbūt ir pats vērīgākais un gudrākais virsnieks visā mūsu štābā; kādā dienā jūs par Veisu vēl dzirdēsit!"

Vai ģenerālis toreiz varēja paredzēt, ka mūsu elegantais militārais atašejs ziemeļu kaimiņzemē 2. pasaules kaŗa laikā par varonību saņems visaugstāko varonības goda zīmi? Vai ģenerālis varēja paredzēt, ka šis salonlauva asiņainās cīņās pie Volchovas kopā ar pulkvedi Lobi vedīs cīņās latviešu divīzijas, kas uz laiku apturēs sarkanās lavīnas neizbēgamo velšanos uz rietumiem? Vai ģenerālis varēja iedomāties, ka Bruņinieku krusta kavalieris standartenfīrers Valdemārs Veiss kādreiz būs vienīgās nopietnās latviešu pagrīdes darbinieks, kas, jau tad, kad vācu armijas vēl dzīvoja nešaubīgā drīzas uzvaras transā, sūtīs caur Helsinkiem savu pārstāvi uz Londonu, lai nodibinātu sakarus ar Lielbritanijas militāro vadību? Vai tie pārnacistiskotie baltvācu varas vīri ģenerālkomisāriātā, vai Lange Reimersa ielas Gestapo mītnē, vai arī tie pāris desmiti pašu tautiešu, kas labprāt gan vēlētos dižoties ar pretestības kustības vadoņa aureolu, savu darbību aprobežojot nenozīmīgās mājas viesībās un uzmanīgā politiskā papļāpāšanā, varēja iedomāties, ka pulkveža Veisa radītā Latviešu brīvprātīgo organizācijas komiteja, kas rūpējās par frontē esošajiem latviešu vīriem, komitejas sēžu protokolos nebūs minējusi nevienu labu vārdu par vāciešiem un viņu līdzskrējējiem? Komitejas militārie locekļi — pulkvedis Janums, pulkvedis Krīpens un pulkvedis Lobe gan nešaubīgi ticēja, ka kaŗa pēdējā cēlienā varbūt atkārtosies brīvības cīņu brīnums un tādēļ ir labi, ka pretim vēsturiskajiem ienaidniekiem vapadzības brīdī latviešu vīri varēs stāties ar ieročiem rokā.

Mēdz teikt, ka Dievs saviem izredzētajiem mīluļiem neļauj ilgi kavēties zemes virsū. Brīdī, kad pulkvedis Veiss savai tautai varbūt bija vajadzīgs visvairāk, nāve cīņu laukā pārtrauca viņa dzīvību. Uz koncentrācijas nometni vācu okupanti drīz vien aizrāva Celmiņu. Citā moku un bada ieslodzījuma vietā savai tautai veltīto mūžu beidza arī ģenerāļa labākais un uzticamākis draugs Bernhards Einbergs. Vēl kaŗa pēdējā posmā pats Himlers bija pavēlējis notiesāt un nošaut latviešu standartenfīreru Kārli Lobi, bet tas ir cits stāsts — stāsts par upuŗiem tēvzemes labā, stāsts par varonību, gudrību, nāves nicināšanu, kam līdzi velkas karjēristu, savas ādas sargātāju un pat nodevēju statistu pūlis.

Diemžēl, mums nav zināmi sīkumos pulkveža-leitnanta Valdemāra Veisa sarunu rezultāti 1936. g. Somijā, Igaunijā un Lietuvā. Ir gan zināms, ka pulkvedis Veiss neilgu laiku uzturējās arī Kopenhagenā un pēc tam Stokholmā.

Mēs varam ticēt somu zemnieku partijas aprindās iegūtai informācijai, ka pulkveža Valdemāra Veisa ziemeļu slepenā misija būtu vainagojusies ar Skandinavijas un Baltijas valstu militāro aliansi, ja būtu vēl laikā bijis iespējams reālizēt dažus svarīgus politiskus nodomus. Cieņa pret prezidentu K. Ulmani ģenerālim Balodim vēl pēdējā brīdī lika kategoriski nostāties pret to latviešu patriotu grupu, kas varas līdzekļiem, armijas atbalstā, gribēja reālizēt reformas, kuŗas tautai bija gan solītas, bet gadu no gada atliktas neīstenotas.

„Es negribu sēsties diktātora krēslā," ģenerālis Balodis deklarēja. „Es zinu, ka vissliktākā demokratija tomēr ir labāka par vislabāko diktātūru. Es runāšu ar prezidentu. Es ceru, ka gala mērķi mēs sasniegsim bez jauna apvērsuma, bez naida un cīniņa brāļu starpā."

* *

Gandrīz mēnesi izmantojis pulkveža Lejassausa viesmīlību, Sēlis negaidot savāca savas nelielās ceļasomas un pārcēlās uz savu veco biroju „Pēterpils" viesnīcas otrā stāvā.

„Te būsim tuvāk valdīšanai," viņš jokodamies mēģināja Aleksandram Pavāram izskaidrot sava negaidītā soļa nepieciešamību. „Tirgotāja Rauchmaņa nīkšana Lejassausa dzīvoklī galu galā varētu kļūt aizdomīga kā mūsu draugiem, tā arī okšķeriem, kuŗus es par draugiem nesauktu. Vēl vairāk — šovakar ar Berlīnes vilcienu Rīgā ieradīsies mūsu Piektais Vilnis. Stacijā bez tevis viņu sagaidīs arī Elizabete un varbūt pat Konrāds ar Laubertu. Šoreiz es gribu ar Mariju Briedīti parunāties pats zem četrām acīm. Konrāds ir atradis vietu, kur mūsu Berlīnes viešņa varēs netraucēti pavadīt dažas dienas Rīgā. Ņesterova lielajā namā Elizabetes ielā 20 septiņpadsmitajā dzīvoklī var iekļūt gan no Elizabetes, gan Marijas, gan arī no Parka ielas."

Visi četri pulkveža aģenti bija ļoti vīlušies, kad, Berlīnes ātrvilcienam Jūrmalas stacijā pienākot, pāris desmit vēlīno pasažieŗu vidū tie velti centās saskatīt Mariju Briedīti. Pavārs vēl noskatījās kā vilciena sastāvu cita lokomotīve aizved uz blakus sliedēm un kāda dzelzceļa strādnieku naktsmaiņa nekavējoties stājās pie tukšo vagonu uzkopšanas. Arī pulkvedis Sēlis nevarēja lāgā saprast Marijas Briedītes neizskaidrojamo pazušanu. Vajadzēja būt notikušam kam neparastam. Vai Politiskā pārvalde būtu pārcentusies un ņēmusi Mariju savā ziņā? Bet kas gan varētu bez paša pulkveža zināt par paredzamo Marijas atgriešanos Rīgā?

„Droši vien Kremlis ir devis mūsu Piektajam Vilnim kādus negaidītus rīkojumus," pulkvedis jau gribēja ieteikt Aleksandram Pavāram doties pie miera, kad agrajā rīta stundā ieskanējās veclaicīgais viesnīcas telefons:

„Man nekavējoties ar jums jārunā," — Pavārs bija piesteidzies pirmais pie aparāta.

„Mūsu Piektais Vilnis! Dieva dēļ, kur jūs esat pazudusi?" viņš nemaldīgi bija pazinis Marijas balsi.

„Viņi grib, lai es jau rītvakar braucu tālāk uz Daugavpili. Es baidos, ka mums nebūs iespējams vairs tikties, jo manas gaitas jau no Berlīnes, patiesībā katru manu soli nosaka viņi. Man bija jāizkāpj no vilciena Jelgavā. Viņu kurjērs, kuŗa vārds ir Sergejs, man ieteica šo nakti pārlaist pie kādiem maniem veciem draugiem Sarkandaugavā."

Brīdi telefonā valdīja klusums. Marija pareizi nojauta, ka Pavārs īsu brīdi sarunājas ar kādu citu.

„Mums cits nekas neatliek, kā drusku jāriskē, Jācer, ka neviena viņu bērnu meita jums pašlaik neseko un, ja arī sekotu, mēs atradīsim atbildi."

„Es ceru, ka patiešām nav neviena tuvumā," Marija pa telefona kabīnes stiklotajām durvīm vēroja tukšo, vietām sniega kupenām vieputināto ielu.

„No kurienes jūs runājat?"

„Aspazijas bulvāŗa".

„Tātad vispirms atbildē viņiem, kādēļ jūs nebraucāt uz Sarkandaugavu? — Jums likās, ka kāds seko. Pēdu jaukšanas dēļ jūs tūliņ kājām dodieties uz mūsu ieteikto adresi, jā Elizabetes ielā 20, dzīvoklis 17. Naktssargs jūs ielaidīs pa otrām parādes durvīm. Pēc stundas vai pusstundas jūs varēsit nodot savu ziņojumu mūsu šefam."

„Es saprotu, ka tas taču būsit jūs," Marija neslēpa izbrīnu.

„Diemžēl nē, bet tas nav svarīgi. Septiņpadsmitā dzīvokļa saimniece ir jau informēta par jūsu ierašanos. Jūsu drošības labā tur priekšā atradīsit kādu labu vecu paziņu."

„Nejokojieties! Īstenībā es esmu pirmoreiz savā mūžā ļoti norūpējusies. Kas tad būs mans sargeņģelis jūsu septiņpadsmitajā numurā?"

„Vīrs, kas kādreiz mācīja jūs rīkoties ar floreti."

„Aloizs Jansons? Tas nevar būt!"

„Viņš būs galants kā vienmēr, un būs nomodā par jūsu drošību, kamēr uzturēsities Rīgā. Tātad uz drīzu redzēšanos. Mēs ceram, ka jums būs pastāstāms kas interesants."

„O jā, un kā vēl. Mans ziņojums jums liksies pat neticams," Marija iesmējās. „Aloizs Jansons, kas to būtu domājis," viņa pie sevis klusu atkārtoja.

Dažas minūtes vēlāk slaidā dāma jau bija atstājusi telefona kabīni un noteiktiem, ātriem soļiem devās gaŗām pastam pa Krišjāņa Barona ielu Vērmanes dārza virzienā.

Kas gan padomā Maskavai? Vai tomēr agri vai vēlu nenāksies sapīties Ceturtā biroja pratinātāju tīklos? Kādēļ gan Ceturtais birojs bija izšķīries viņu brīdināt nebraukt līdz Rīgai, atstāt ceļasomas Jelgavas stacijā un kā kādai pārtikuša Jelgavas tirgotāja sievai ar pēdējo autobusu iebraukt Rīgā un tad doties uz Sarkandaugavu pie „drugiem", kuŗus Marija nekad nebija pazinusi? Nenoliedzami, Kremlis pēdu jaukšanā gāja pavisam īpatnējus, dažreiz arī teātrālus ceļus. Roberts Bērziņš piesardzību ieskatīja par panākumu pirmo soli. Un tomēr, vai tā nebija pārāk bīstama spēle — kalpot divām varām? Ja Ceturtais birojs kādā dienā atklās, ka Marijas ceļi veduši arī uz Latvijas armijas Izlūkošanas daļu, tad sods varēja būt tikai viens. Marija Briedīte to varēja iedomāties, un nemīlīgā Rīgas februāŗa migla viņai likās kā nāves dvaša.

Turpinājumā:
PULKVEŽA SĒĻA ŠAUBAS

„Mazā, brūnā krūzīte . . ."

Firmas „Goderman & Worts" vadītājs Bernards Halsteds aizrāda, ka nācis apgrozībā kanadiešu viskijs G&W, pildīts brūnā māla krūkā, un reizē arī atzīts kā šīs sabiedrības speciālmarka.

Dzērienu ražotāji gadiem ilgi izmēģinājuši visādus veidus, kā iegūt labāku un patīkamāku padzērienu. Beidzot tas arī esot panākts. Speciālistu izraudzīts dzērienu garšotāju panelis saka, ka G&W „Little Brown Jug Old Rye", kas gatavots pēc visjaunākām metodēm, atzīts par patīkamāko viskiju, kāds līdz šim baudīts. To kanadieši esot ļoti iecienījuši, it sevišķi tie, kas dzērienus bauda maziem malciņiem. Šis dzēriens ir divējāda tilpuma pildījumos — 25 un 12 unču.

Kriminālromāns, kuŗa darbība risinās Kanadā un Padomju Savienībā

„THE COUNTRY OF THE STRANGERS" by Frances Shelley Wees, Doubleday Publishers izd., 235 l. p., Cena — $3,95.

Lielais Doubleday apgāds kriminālromānu cienītājiem publicē īpašu kriminālromānu „kluba seriju". Augšējā grāmata ir viena no šī kluba izraudzītām grāmatām. Tanī aprakstīti narkotikas pārdevēju bandas noziegumi, un īpatnējais parastajā šādu romānu saturā ir tas, ka darbība norisinās galvenokārt Padomju Savienībā, un tikai daļēji Anglijā un Kanadā. Diemžēl, autors nav izmantojis šo romānu, lai attēlotu vairāk par jau zināmo ceļotāju standartziņojumu vielu tagadējo dzīvi sarkanajā imperijā. Tas tālu nesasniedz kņazienes Šachovskajas ceļojuma apraksta saspringdzinājumu, kāds kriminālromānam būtu nācis tikai par labu. Tomēr tiem lasītājiem, kas lasa galvenokārt tikai kriminālromānus, šis romāns būs vienīgais veids kā piekļūt ar informāciju par komūnistu dzīves apstākļiem viņu pašu mājās. Tā ir arī romāna vienīgā pozitīvā nozīme.

Budzis.

8. maijā, pl. 4 pp. Withrow laukumā
PIRMĀ LĪGAS SPĒLE FUTBOLĀ
DV — REIN DONAU
Visi laipni ielūgti